

šepet
ulice
Montecchi

10

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 971124 666007

V tistih čolnih se potaplja Evropa

MARKO MARINČIČ

Tako kot predlani ob tragediji pri Lampedusi, je Evropska unija ponovno ogrožena zaradi utopitve stotin beguncev in obljublja odločne ukrepe, da bi se kaj takega ne ponovilo. Sredozemlje pa medtem postaja vse bolj množično grobišče. Včeraj so se v Bruslju zbrali voditelji 28 članic EU, da bi sprejeli nekaj ukrepov. Že vnaprej vemo, da ne bodo zajezili epohalnega bega čez Sredozemsko morje. Kaj pomaga podvojitev sredstev za operacijo Triton, ko pa bo še naprej namenjena bolj policijskemu varovanju obal »trdnjave Evrope« kot pa reševanju beguncev!

Temu je bila pred leti namenjena učinkovita italijanska operacija Mare Nostrum. Potem pa jo je zdajšnja vlada pod pritiskom ligaškega populizma prekinila in se »skrila« za evropsko operacijo Triton. Rezultat je danes viden: cena za 30 milijonov prihranjenih evrov je že več kot 1700 mrtvih v samem letu 2015 in eksponentno naraščanje priliva beguncev.

Evropski voditelji so si včeraj skušali oprati vest, toda napovedani ukrepi še zdaleč niso ustrezni. Direktor fundacije Migrantes pri italijanski škofovski konferenci msgr. Giancarlo Perego jih je označil za »šibke in sramotne«. Primerjava z Libanom (3 milijoni prebivalcev), ki je sprejel že milijon sirskih beguncev, dvakrat več kot »evropska velesila«, je res sramotna.

Toda evropski voditelji ostajajo ujetniki lastne nemoči. Njihova politična vizija sega kvečjemu do naslednjih volitev, na katerih jih plaši prikazen naraščajočega populizma. Sokrivi pa smo vsi mi, evropski državljani. Vse bolj smo zbegani in negotovi zaradi finančne krize, ki je načela naše dohodke in socialno varnost. Obenem pa smo povsem nemočni do globalnih korporacij, ki krojijo našo usodo. Svoj strah in gnev zato usmerjamo na šibkejšje. Oni in ne globalne finančne elite naj bi bili krivi, da izgublamo delovna mesta. Stara zgodba. Hitler je svoj čas kazal s prstom na Jude, Rome ...

Evropa mora preseči strah in ponovno odkriti etiko in razum. Etiko solidarnosti do žrtev vojn (mnoge smo mi zakuhali), ki bežijo iz Sirije, Iraka, Afganistana, Eritreje, Somalije, Nigerije in drugih vojn, za katere sploh ne vemo ali nočemo vedeti. Razum pa naj nam pove, da biblijske migracije ne bomo ustavili s patroljnimi čolni. Lahko pa jo obvladamo in iztrgamo iz rok prekupčevalskih mafij. Navsezadnje demografsko postarana Evropa potrebuje priliv sveže delovne sile po legalni poti.

Čakajo nas veliki, epohalni izivi. Moramo jih sprejeti, sicer se bomo tudi mi potopili.

BRUSELJ - Vrh držav članic

EU išče rešitve za zajezitev vse hujše begunske krize

Prednostna naloga mora biti reševanje življenj

WASHINGTON - Tragična napaka

Obama se je za smrt Italijana opravičil z veliko zamudo

WASHINGTON - V ameriški protiteroristični operaciji na meji med Afganistanom in Pakistanom sta po nesreči preteklega januarja umrli tudi italijanski in ameriški državljani. Predsednik ZDA Barack Obama se je za tragično napako opravičil šele včeraj. Oba talca so zadrževali pripadniki teroristične mreže Al Kaida. Italijanska žrtev je humanitarni delavec iz Palermo Giovanni Lo Porto.

Na 18. strani

TRST - Ne ravno spodbudna novica

Na Stadionu 1. maj iz dneva v dan slabše

SLOVENIJA Razveljavili obsodbo Janeza Janše

LJUBLJANA - Slovensko Ustavno sodišče je razveljavilo obsodilne sodbe prvaka SDS Janeza Janše, upokojenega brigadirja Toneta Krkoviča in prokurista Rotisa Ivana Črnkoviča v zadevi Patria in primer vrnilo na prvo stopnjo v ponovno odločanje. Janši se torej ne bo treba vrniti v zapor, Črnkovič in Krkovič pa bosta zapustila zapor. Ustavno sodišče je odločilo, da se zadeve dodelijo drugemu sodniku Okrajnega sodišča v Ljubljani v novo odločanje.

Na 4. strani

Umrli je Sergej Verč

Na 6. strani

Nov uspeh 8 žensk Beneškega gledališča

Na 12. strani

Zemljevid čezmejnega javnega prometa

Na 14. strani

Pri Bonetih nezakoniti priseljenci

Na 14. strani

Vse najboljše, ŠD Breg

Na 21. strani

DREVESNICA in VRTNARIJA
Helianthus

notranje rastline
zunanje rastline
vrtnarstvo

urnik: 8.30 - 18.30

ODPRTO TUDI
OB NEDELJAH
OD 9.00 DO 13.00

Trst - Prosek 1000 (Bivši Il Giardiniere)
Info: tel. 040 25 28 148 - helianthus2013@libero.it

Občina Dolina, SKD Valentin Vodnik
in Srenja Dolina

Odprtje
Oil Bara

Petek, 24. aprila 2015, ob 15h
v prostorih Torkle v Dolini

dogodka se bodo udeležili pokuševalci senzoričnega
ocenjevanja oljčnih olj vsedržavnega združenja OLEA in
proizvodi krajevnih proizvajalcev ekstrapreviškega oljčnega olja

Pobuda projekta "OKUSI IN VONJAVE V KRAJEVNIH NAVADAH"
SKOZI PODOBO BREŠKE ŽENE - BREŽČICE, KOT SIMBOL OZEMLJA

PROGRAMMA DI SVILUPPO RURALE
DELLA REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

ZAGREB - Obisk italijanskega predsednika Sergia Mattarelle

Tudi Hrvaška ponudila pomoč pri reševanju beguncev iz Afrike

Levo Sergio Mattarella in predsednik hrvaške vlade Zoran Milanović, desno Mattarella s hrvaško kolegico Kolindo Grabar Kitarović

ANSA

ZAGREB - Hrvaška predsednica Kolinda Grabar-Kitarović je včeraj po srečanju z italijanskim kolegom Sergiom Mattarello potrdila, da bo Hrvaška maja Italiji poslala eno svojih ladij kot pomoč pri reševanju skupnega evropskega problema množičnih prihodov beguncev iz Afrike in Bližnjega vzhoda. Namero, ki jo je izrazila predsednica države, je potrdila tudi hrvaška vlada. Grabar Kitarovićeva in Mattarella sta po srečanju na Pantovčaku soglašala, da je treba rešiti vzroke, ki spodbujajo izseljevanje z Bližnjega vzhoda in Afrike, ter se tako izogniti novim humanitarnim katastrofom v Sredozemlju.

Hrvaška predsednica je pred novinarji poudarila, da gre za skupni evropski problem, ki zahteva solidarno in skupno reševanje. »Hrvaška bo z napotitvijo ladje konkretno pomagala Italiji, ki je prva na udaru ilegalnih imigrantov,« je dejala Grabar-Kitarovićeva. Kot je dodala, je treba tudi močno udariti po trgovcih z ljudmi.

Tudi Mattarella je v Zagrebu, podobno kot dan prej v Ljubljani, dejal, da upanja ljudi, ki poskušajo priti do boljšega življenja, ne smejo postati vir bogatenja kriminalnih združb. »Hrvaška in Italija sta sredozemski državi, kot takšni pa ne moreta sprejeti ideje, da bi Sredozemlje postalo velika grobnica ljudi, ki so iskali boljše življenje,« je izjavil italijanski predsednik.

Oba sta se strinjala, da je treba nadaljevati proces širitve Evropske unije. Ob tem je hrvaška predsednica ocenila, da gre za politiko, ki krepi EU. Bruselj mora pospešiti proces približevanja držav evropskega jugovzhoda. Države, ki si želijo članstva, mora Bruselj nagraditi za prizadevanje na poti v EU, je izpostavila. Grabar-Kitarovićeva in Mattarella sta se tudi strinjala, da bi državi lahko še okrepili izvrstne prijateljske odnose z dodatnimi gospodarskimi naložbami in skupnimi nastopi na tretjih trgih. Kot področja za izboljšanje gospodarstva sodelovanja sta izpostavila energetiko in železnice ter živilsko in računalniško industrijo.

Pred srečanjem na Pantovčaku se je Mattarella ob prve uradne obisku na Hrvaškem srečal tudi s hrvaškim premierjem Zoranom Milanovićem. V sporočilu po srečanju so v Banskih dvorih zapisali, da hrvaška vlada preučuje možnost, da bi eno izmed ladij svoje obalne straže vključila v humanitarne misije EU v Sredozemlju. Milanović je po srečanju z italijanskim državljanom odšel na vrh EU, na katerem so razpravljali o tragedijah migrantov v Sredozemlju. Tam je ponudil hrvaško pomoč za reševanje beguncev. (STA)

OBISK MATTARELLE - Po srečanjih v Zagrebu in v Ljubljani

Zadovoljna italijanska manjšina

Zastopniki narodne skupnosti sicer opozorili na včasih zelo pomanjkljivo izvajanje t.i. vidne dvojezičnosti

Delegacija Italijanov v Sloveniji, ki jo je v Ljubljani sprejel Mattarella

ANSA

ZAGREB - Italijanski predsednik Sergio Mattarella se je med obiskom v Ljubljani in v Zagrebu dvakrat srečal s predstavništvom italijanske manjšine v dveh državah. Delegacijo Italijanov v Sloveniji je vodil poslanec Roberto Battelli, zastopstvo manjšine na Hrvaškem pa tamkajšnji poslanec Furio Radin, ki je tudi eden od voditeljev Italijanske unije, krovne zveze italijanske narodne skupnosti.

Italijane v Sloveniji so, poleg Battellija, zastopali še predsednik Italijanske unije Maurizio Tremul, koprski podžupan Alberto Scheriani in predsedniki italijanskih skupnosti iz Izole, Kopra, Pirana in Ankara - Marco Gregoric, Fulvio Richter, Nadia Zigante in Linda Rotter. Na sestanku v Ljubljani sta bila tudi predsednica Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani in ita-

lijanski vladni podtajnik Benedetto Delle Vedova.

Zastopniki Italijanov v dveh državah so italijanskemu predsedniku predstavili položaj manjšine in tudi vsakdanje probleme, s katerimi se slednja srečuje. Na papirju Italijani uživajo zelo široko zaščitno zakonodajo, zatika pa se v njenem vsakodnevem izvajanju, posebno na področju t.i. vidne dvojezičnosti. Italijani v Istri in na Reki so vsekar zadovoljni s potekom dvodnevne obiska italijanske predsednika Mattarelle.

Slavnostnega sprejema, ki ga je v čast Mattarelli predsinočnim priredil slovenski predsednik Borut Pahor, so se udeležili tudi predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, predsednica SSG Breda Pahor ter tržaški občinski odbornik in podjetnik Edi Kraus.

BRDO PRI KRANJU - Sestanek zunanjih ministrov

EU in Zahodni Balkan

Vodja slovenske diplomacije Karl Erjavec opozoril na brezizhodni položaj mladih v nekaterih državah bivše SFRJ

BRDO PRI KRANJU - Zunanji ministri Evropske unije in Zahodnega Balkana, ki so se včeraj prvič sestali v okviru procesa Brdo, so dali jasen signal, da Zahodni Balkan ostaja visoko na agendi Evropske unije in potrdili, da EU in regija delita skupne skrbi glede varnosti in stabilnosti v Evropi. To je po srečanju dejal slovenski zunanji minister Karl Erjavec. »Izmenjava mnenj med regijo in državami EU je ključnega pomena pri naslavljanju skupnih varnostnih in političnih skrbi v evropski sosesčini in širši mednarodni skupnosti ter pri zagotavljanju nedvomne prihodnosti regije znotraj EU,« je poudaril Erjavec na skupni novinarski konferenci s soproedsedujočim, francoskim zunanjim ministrom Laurentom Fabiusom in evropskim komisarjem za širitev Johannesom Hahnem.

Erjavec je prepričan je, da je bilo srečanje eden od temeljev nove, bolj aktivne dinamike sodelovanja med državami EU in državami Zahodnega Balkana. Ministri so glede izzivov varnosti in stabilnosti v evropski sosesčini pri vprašanju konflikta v Ukrajini soglašali, da zagovarjajo suverenost in ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine in da od Rusije pričakujejo, da bo omogočila uresničevanje dogovora iz Min-

Od leve: zunanji ministri Laurent Fabius (Francija), Karl Erjavec (Slovenija) in Paolo Gentiloni (Italija)

ANSA

ska. Govorili so tudi o terorizmu in humanitarni krizi v Sredozemlju.

Na srečanju so tudi sprožili razpravo o pozitivni agendi za mlade na Zahodnem Balkanu, ki bo vključevala konkretne pobude in predloge, ki bodo ob pomoči Evropske komisije našli svojo realizacijo v praksi. Gre za natančno preučitev vseh že obstoječih mehanizmov, ki so v EU na voljo za mlade na Zahodnem Balkanu - potre-

ben je pregled njihove učinkovitosti in dostopnosti, prilagoditev situaciji na terenu in hkrati razširitev programov -, ki obstajajo za mlade iz držav EU že sedaj, v fazi nečlanstva, tudi na države regije. Pri tem je Erjavec tudi opozoril, da brezizhodnost za mlade pomeni resno grožnjo tako za novačenje tujih borcev, zato so mladi in njihova prihodnost v regiji izrednega pomena.

V prvem delu je razprava poteka-

la predvsem o položaju v Ukrajini. Ministri so se strinjali, da ima tamkajšnji konflikt širše geostrateške posledice, ki lahko odmevajo tudi v regiji Zahodnega Balkana. Ukrajina je naša skupna sosesčina, zato je tudi tu potreben koordiniran nastop v odzivih na razvoj dogodkov na terenu. Pri tem je posebej pomembna vloga Srbije, kot trenutno predsedujoče Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi. (STA).

**SUPER
POPUSTI**
in ugodni
nakupi

20^h
**MODNA
REVIJA**

**BOGATE
NAGRADNE
IGRE**

NAKUPOVANJE
pod zvezdami
do 24^h

SOB | 25. 4.
do polnoči!

Ekipa d.o.o. Celica v Trnovi 10a, 3000 Celje

Sponzor:

Izbrane ugodnosti:

Medijski sponzor:

Več na www.planet-tus.si

Salsa

UGODNOST

30% popust
na izbrane izdelke

Etam

UGODNOST

50% popust
na drugi kos

Herbis

UGODNOST

20% popust
na izdelek po izbiri

Popust se obračuna pri blagajni in se ne seštevava z ostalimi popusti ali akcijami ter ne velja za izdelke označene s 1. ceno. Popust ne velja za nakupe v Hervisovi spletni trgovini.

BABY CENTER

UGODNOST

20% popust
na otroška oblačila
in obutev

Popust se obračuna na blagajni. Akcija velja za blago na zalogi. Aktualne akcije, klubске akcije z bonusi, ostale promocije ter izdelki s popustom so izključeni. Popusti, bonusi se ne seštevajo.

10% popust
na izdelke
z redno ceno

CALZEDONIA

UGODNOST po 20. uri

20% popust
na vse izdelke,
ki niso v akciji

7 camicie

UGODNOST po 20. uri

20% popust
na celotno ponudbo

Ugodnosti se izključujejo.

Bortega Vitič

UGODNOST

40% popust
na vse izdelke,
ki še niso v akciji

UGODNOST po 20. uri

40% popust
na vse izdelke, ki še niso
v akciji in darilo za nakup
nad 29 €: vlažilno mleko za telo
z izvlečki rdečega grozdja, 50 ml.

Accessorize

UGODNOST

20% popust
na vse izdelke

Velja za obe akciji: Popusti se med seboj ne seštevajo.

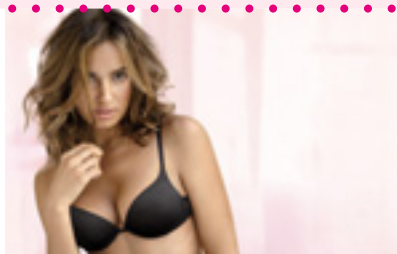
UGODNOST po 20. uri

30% popust
na spodnje perilo
in nakit

intimissimi

UGODNOST po 20. uri

20% popust
na vse izdelke,
ki niso v akciji

s.Oliver

UGODNOST

15% popust
na vse izdelke

Popust se obračuna na blagajni,
popusti se ne seštevajo.

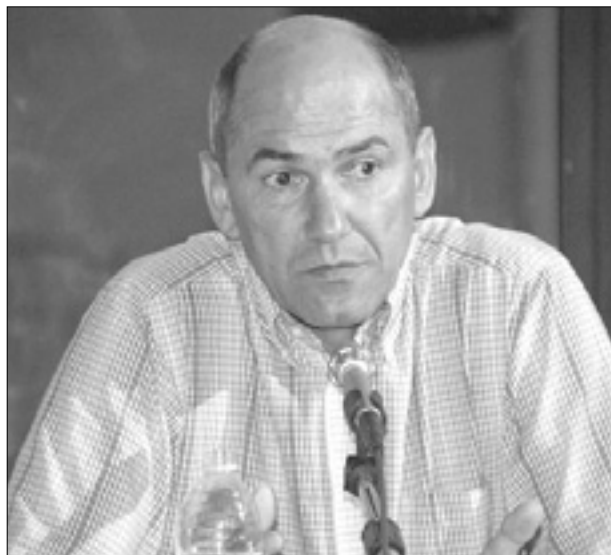
SLOVENIJA - Odredba za ponovno sojenje

Ustavno sodišče v zadevi Patria razveljavilo obsodbo Janeza Janše

LJUBLJANA - Slovensko Ustavno sodišče je včeraj razveljavilo obsodilne sodbe prvaka stranke SDS in nekdanjega predsednika vlade Janeza Janše, upokojenega brigadirja Toneta Krkoviča in prokurista Rotisa Ivana Črnkoviča v zadevi Patria in primer vrnilo na prvo stopnjo v ponovno odločanje. Janši se torej ne bo treba vrniti v zapor, Črnkovič in Krkovič pa sta zapustila zapor. Ustavno sodišče je odločilo, da se zadeve dodelijo drugemu sodniku Okrajnega sodišča v Ljubljani v novo odločanje. Ugotovilo je, da že prvostopenjsko sodišče iz vseh ugotovljenih dejstev zgodovinskega dogodka ni izluščilo tistih dejstev o ravnanju pritožnikov, ki omogočajo zanesljivo sklepanje o obstoju zakonskih znakov »sprejem« oziroma »dajanje« obljube nagrade.

»Ker sodišče ni ravnalo v skladu z zahtevami, ki izhajajo iz načela zakonitosti v kazenskem pravu, Višje sodišče in Vrhovno sodišče pa teh kršitev nista odpravili, je Ustavno sodišče vse sodbe razveljavilo zaradi kršitve prvega odstavka 28. člena ustave,« so pojasnili na Ustavnem sodišču. Omenjeni člen sicer govori o tem, da nihče ne sme biti kaznovan za dejanje, za katero ni zakon določil, da je kaznivo, in zanj predpisal kazni še preden je bilo dejanje storjeno.

Ustavno sodišče je v odločbah tu-

Levo Janez Janša, ki ni več obsojenec, ampak obtoženec, in desno predsednik ustavnega sodišča Miroslav Mozetič

ARHIV

di poudarilo, da sta sprejem (obljube nagrade) oziroma obljuba (nagrade) samostojna znaka kaznivih dejanj, na obstoj katerih ni dopustno avtomatično sklepati iz obstoja drugih znakov kaznivega dejanja. »Gre za objektivna znaka kaznivega dejanja, ki pomenita izvršitev dejanja in ju je mogoče konkretizirati samo z ravnanjem storilca, ki mora biti v zunanjem svetu zaznavno,« menijo ustavni sodniki.

Če ravnanja, ki pomenijo neposredno uresničitev sprejema oziroma obljube nagrade, niso zaznana, pa je treba v sodbi konkretizirati ravnanja storilca, ki lahko v okoliščinah danega primera logično in izkustveno zanesljivo utemeljijo, da je bila izražena volja za dajanje obljube nagrade oziroma za njen sprejem. Ustavni sodniki so ugotovili tudi, da je bila Janši kršena pravica do nepristranskega sojenja, saj

je pri sojenju na Vrhovnem sodišču sodeloval njegov predsednik Branko Malsleša, ki je v javnem govoru, v katerem se je odzval na napade na sodstvo, kritiziral tudi ravnanje pritožnika. »Ustavno sodišče je poudarilo, da ne gre oprekatati možnosti predsednika Vrhovnega sodišča, da se kot najvišji predstavnik sodne veje oblasti in vseh sodnikov oglasi v primerih, ko meni, da je treba sodstvo zaščititi pred napadi nanj.

Vendar če se pri tem kritično odzove na izjave konkretnega obsojenca, to lahko kasneje pri sojenju vzbudi dvom o videzu njegove nepristranskosti, če sodeluje pri odločanju o njegovem pravnem sredstvu zoper pravomočno sodbo. Tu ne gre za vprašanje morebitne subjektivne nepristranskosti predsednika Vrhovnega sodišča, temveč za ohranjanje videza nepristranskosti sodišča zaradi utrjevanja zaupanja javnosti v nepristranskost sojenja v posamezni zadevi,« so izpostavili v tiskovnem sporočilu. Ustavno sodišče je odločitev sprejelo soglasno, pritrdilni ločeni mnenji pa sta podala sodnica Jadranka Sovdat, ki se ji je pridružil Miroslav Mozetič, in Mitja Deisinger. Sodnik Jan Zobec je bil pri odločanju izločen.

Janšo, Krkoviča in Črnkoviča je Ljubljansko okrajno sodišče 5. junija 2013 spoznalo za krive kaznivih dejanj, povezanih z dajanjem ali sprejemanjem dajila za nezakonito posredovanje v postopku izbora in nakupa finških osemkolesnih oklepnikov. Janšo je obsodilo na dve leti zavora, Krkoviča in Črnkoviča pa na 22 mesecev. Sodbe je aprila lani potrdilo višje sodišče, vrhovno pa je novembra zavrnilo zahteve za varstvo zakonitosti. Vsi so zato pristali v zaporu na Dobu, Janša junija lani, Krkovič julija, Črnkovič pa oktobra, a je ustavno sodišče 12. decembra ugodilo Janševemu predlogu, naj se do končne odločitve začasno zadrži izvršitev sodbe, in ga izpustilo na prostost. (STA)

KOPER - Predstavitvi včeraj na Mestni občini in Primorski univerzi, ki je bila vodilni partner

Zaključili dva čezmejna projekta

Projekt Living Landscape, v katerem so sodelovale tudi krajevne uprave s Tržaške, je bil namenjen valorizaciji kraške krajine

KOPER - Univerza na Primorskem je včeraj kot vodilna institucija skupaj s partnerji predstavila rezultate dveh projektov, ki sta bila izpeljana v okviru čezmejnega programa Slovenija - Italija 2007 - 2013. Gre za projekta Living Landscape in Shared Culture. Projekt Living Landscape, v katerem sodeluje 6 partnerjev, so predstavili prof. Štefko Miklavčič, prof. Irena Lazar, prof. Aleksander Panjek (vodja projekta), Danijela Kos in predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Projekt, ki traja od oktobra 2012 in se bo konec aprila zaključil, razrešuje dolgoletno potrebo po prepoznavanju, valorizaciji ter promociji skupne kulturne dediščine slovensko-italijanskega krajinskega območja Krasa. Poudarek je na človeku in na antropogenih dejavnikih, ki so kraško okolje preoblikovali v značilno krajinsko podobo. S sodelovanjem univerze, ustanov za varstvo dediščine, lokalnih in regionalnih skupnosti in krajinskega parka so z raziskovalnimi, izobraževalnimi in pilotnimi dejavnostmi ustvarili gradiva za spoznavanje in valorizacijo potenciala kraške krajine, ki bodo podlaga za odločanje na področju ohranjanja in razvoja Krasa. Skupna vrednost projekta znaša 390.000 evrov.

Projekt Shared Culture, v katerem sodeluje 7 partnerjev, pa so na sedežu MO Koper predstavili: podžupan Alberto Scheriani, prorektor Univerze na Primorskem prof. Rok Strašek, prof. Aleksander Panjek, vodja projekta, Danijela Kos, Clara Peranetti, Ajda Mladenović in Fulvio Richter. Namen projekta, ki se je začel že leta 2009, je valorizacija in promocija skupne kulturne dediščine slovensko-italijanskega čezmejnega območja – izhajajoč predvsem iz dediščine Beneške republike, ki predstavlja tudi pomemben del slovenske nacionalne kulturne identitete. V okviru projekta je bila tako raziskana, strokovno obnovljena in javnosti predstavljena palača Baseggio - Borilnica v starem mestnem jedru Kopra. Skupna vrednost projekta znaša 3,1 milijona evrov.

Partnerji projekta Living Landscape

MIRELLA BARUCA

Zasedanje partnerjev projekta Shared Culture

DAVID PRESL

Na avtocesti A4 se je prevrnil tovornjak

Odstranjevanje razbitin in ravsutega tovora s prizorišča nesreče

AUTOVIE VENETE

LATISANA - Na avtocesti A4 med Latisano in Portogruarom se je včeraj okrog 11. ure zgodila prometna nesreča, katere dinamika je bila na moč podobna strahoviti nesreči leta 2008 pri Cessaltu, v kateri je takrat umrlo 7 ljudi. Tovornjak, ki je peljal v smeri Benetk, je zaradi poka pnevmatike zavozil v levo, prebil trojno pregrado in se prevrnil na

nasprotnem voznem pasu, pa katerem v tistem trenutku k sreči ni pripeljal nihče. Tudi bolgarski šofer tovornjaka ni bil ranjen, pač pa se je tovor razsul po cestišču. Avtocesta je bila do 15.30 zaprta v obe smeri, kasneje pa sta do večera ostala zaprta le prehitevalna pasova. Promet je bil zelo oviran, saj so nastale do 11 kilometrov dolge kolone vozil.

TDD predstavlja Klavdija Palčiča

TRST - Drevišnja poglavitost slovenskega deželnega novinarskega oddelka RAI okrog 20.50 na mreži RAI 3 bis TDD Predstavlja bo posvečena umetniku evropskega dometa in kulturnemu ter političnemu delavcu Klavdiju Palčiču. Dušan Jelinčič se bo s gostom pogovoril o njegovem večdesetletnem delu na mnogih področjih likovne ustvarjalnosti kot slikar, grafik, ilustrator, scenograf, kostumograf in kipar. Palčič se je udeleževal tudi na političnem področju, saj je bil predsednik Slovenske prosvetne zveze in dobro desetletje SKGZ. Ponovitev oddaje bo v sredo, 29. aprila, pred poročili okrog 20.05. Režiserka oddaje je Katerina Citter.

Debata ob 70-letnici konca vojne

ŠPETER - Drevi ob 20. uri bodo v občinski dvorani v Špetru zgodovinar Furio Salimbeni, poznavalec osvobodilnega boja Zdravko Likar in evropska poslanka Alojz Peterle in Isabella De Monte razpravljali o 70-letnici konca druge svetovne vojne a tudi o mračnih letih, ki so se sledila v Benečiji. Petindvajsetega aprila letos bo Italija proslavila 70. obletnico osvoboditve. Med Slovenci v Benečiji pa je veselje kmalu skopnelo, premagani fašisti so preoblekli črno srajco in se vključili v protislovenske, nacionalistične ter paravojaške organizacije. Debatni večer in predstavitve Cuffolovega dnevnika prirejata združenje Blankin in druga Most. Uvodne misli bo prispeval urednik Doma msgr. Marino Qualizza.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SV. IVAN - Slabo stanje Stadiona 1. maj ob današnjem obisku predsednika OK Slovenije

Od jutra do noči v dotrajanem objektu

Nedavni padec dela stropa v eni od slačilnic je pokazatelj slabega stanja, v katerem se nahaja Stadion 1. maj. Svetiovanski športni center, kamor dnevno zahaja več sto ljudi, bo danes v okviru svojega obiska pri ZSSDI obiskal novi predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Bogdan Gabrovec, ki se bo lahko na lastne oči seznanil s stanjem, v katerem se nahaja eden od osrednjih športnih objektov Slovencev na Tržaškem.

Od osmih zjutraj do polnoči

Stadion 1. maj odpre svoja vrata že ob 8. uri oz. 8.30, ko začenejo prihajati k telovadbi dijaki treh od štirih slovenskih višjih srednjih šol, ki koristijo Borov športni center, zapre pa jih okoli polnoči, ko odidejo še zadnji športniki. Tako je povedal **Mitja Kalc**, ki je skupaj z drugimi sodelavci (ki morajo na izplačilo honorarja čakati tudi več mesecev) v največji meri zadovoljen za »življenje« stadiona, ki dnevno doživi obisk kakih dvesto-tristo ljudi: za učenci in dijaki namreč pridejo na vrsto pripadniki Borovih ekip, otroci Športne šole Trst, udeleženci telovadbe za odrasle, uporabniki fitnes centra, člani skupin v okviru SKD Slavko Škamperle ... Ko se končajo zadnji treningi oz. tekme, je ura že pozna, tam okoli 22.30 oz. 23. ure, tako da stadion zapre svoja vrata okoli polnoči, ko so zunanji najemniki pa tudi okoli 2. ali 3. ure ponoči, pravi Kalc.

Vedno več zasilnih popravil

Mitja Kalc ob uradovanju tudi kosi travo in izvaja zasilna popravila, ki jih je bilo v zadnjih letih vedno več, nedavni padec stropa v slačilnici je le zadnja od nezdod. Slačilnica je za zdaj delno uporabna, dokončno jo računajo popraviti poleti.

Kot že rečeno, pa je dogajanje okoli slačilnice pokazatelj, da je stadion v zelo slabem stanju. Kot pravi predsednik SZ Bor **Igor Kocijančič**, gre za posledice dejstva, da v šestdesetih letih ni bilo rednega vzdrževanja, združenje pa je v finančni stiski in z nerednimi sredstvi mašijo, kjer se mašiti da. Denar gre v glavnem za poravnavo stroškov za vodo, plin, elektriko in čiščenje, ki jih je letno približno za sto tisoč evrov. To je vsota, ki bi jo potrebovali, medtem ko bi z denarjem od članarin, vadin in najemnin lahko plačevali dobavitelje in načrtovali vzdrževanje objekta, v trenutni situaciji pa je to nemogoče.

Rešitev: primarna organizacija

Za Igorja Kocijančiča je edina rešitev v uvrstitvi med primarne organizaci-

je slovenske manjšine in glede tega predsednik SZ Bor pričakuje, da bo nedavno srečanje z deželnim odbornikom Gianni-jem Torrentijem ter krovni organizacijama SKGZ in SSO obrodilo sadove. Zadevno prošnjo so namreč vložili že pred letom dni in bi želeli vedeti, kako bo, saj je čakanje najslabše. Tudi nočejo biti grobarji stadiona, kjer se med drugim pripravljajo na obhajanje 60-letnice odprtja. Kocijančič pri tem primerja pomen Stadiona 1. maj s pomenom Kulturnega doma in Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici, ki tudi prejemata po sto tisoč evrov letno.

Po nogometu hokej na travi?

Če so dvorane (mala telovadnica, Dvorana Bojana Pavletiča oz. »balon« in dvorana SKD Škamperle) zasičene z dejavnostjo, pa letos sameva nogometno igrišče, potem ko sta se mu odpovedala kluba Esperia in Alabarda calcio. Zdaj se pri SZ Bor pogajajo z društvom Hockey Club Trieste, ki goji hokej na travi. Finančno to ne bi prineslo velikih vsot, bi pa novi najemnik vsaj prevzel skrb za vzdrževanje igrišča in slačilnic, pravi Kocijančič.

Ivan Žerjal

Nedavni padec stropa v eni od slačilnic je pokazatelj slabega stanja svetiovanskega športnega centra

FOTODAMJ@N

ČRNA KRONIKA - Ujeli »poškodovalca« ogledalc

Kamen skrit v modrčku ...

Od naivnih voznikov sta moški in ženska iztržila več sto evrov - Prijeli so ju policijski agenti

Avtomobilska ogledalca so bila priljubljena »tarča« dveh goljufov

ARHIV

Tudi v Trstu so se v zadnjih tednih ponavljali primeri lažnih nesreč, v katere so bili vpleteni predvsem starejši vozniki in voznice, od katerih je mlajši par zahteval denarno odškodnino za navidežno poškodovano vzvratno ogledalce. Vse kaže pa, da je tržaškim policistom uspelo izslediti avtorje teh lažnih nesreč: šlo naj bi za 45-letnega A. R. in tri leta mlajšo M. C. D'A, oba rojena na Siciliji (Catania), ki ju je policija zalotila »na delu« v Ulici Paisiello. Med rutinskim patroliranjem cest so moške v uniformi opazili starejšega moškega, ki je ob robu cestišča vehementno debatiral z mlajšim parom. Ko se jim je približal policijski avto, je par skušal pobegniti, a so ga policisti ustavili.

Na podlagi pričevanja moškega so kaj kmalu ugotovili, da ga je par po krivem obtožil, da jim je poškodoval stransko ogledalce in od njega zahteval denar. Moški se je temu uprl: ker je bil prepričan, da ni sam poškodoval nobenega ogledalca, a tudi zato, ker se je spomnil, da so mediji v prejšnjih tednih že poročali o podobnih fiktivnih nesrečah - v Barkovljah je na primer prestrašena voznica par izročila kar 250 evrov. Policisti pa so med preiskavo odkrili, da je goljufinja v modrcu skrivala kamen, ki ji je najbrž služil za poškodovanje avtomobilov ...

Krivi so bili vinski hlapi

Bil je v hišnem priporu, a je ponoči zapustil stanovanje v Ul. Costalunga in rogovilil pred sosedovim stanovanjem. Ta je poklical policijo, pred prihodom agentov pa se je moški vrnil domov, navil glasbo na ves glas in grozil, da bo razstrelil hišo. Po posegu gasilcev so policisti vstopili v stanovanje. Moškega so morali odpeljati na hitro pomoč, ker ga je imel preveč pod kapo.

SEVERNA LIGA

»Prosek naj sedaj gosti domače reveže«

»Stavba na Proseku, ki je do pred kratkim gostila pribežnike, naj odslej sprejme reveže iz naše pokrajine.« Ta nenavadni predlog prihaja iz vrst Severne lige, ki zelo kritično ocenjuje nedavna dogajanja v zvezi s pribežniki na Proseku in Kontovelu.

Kandidat Lige za župana Trsta na volitvah prihodnje leto Pierpaolo Roberti v tiskovnem sporočilu piše, da so prišli čez noč enostavno zbežali ne da bi zaprosili za politični azil v Italiji. Prepričan je, da gre za nenavdno odločitev ljudi, ki naj bi bežali od vojn in revščine. »Nikoli ne bomo izvedeli kam so ti ljudje v resnici šli. Lahko le upamo, da med begom ne bodo kršili naših zakonov,« polemčno dodaja pokrajinski tajnik Severne lige.

Kar se je v teh dneh s priseljenci dogajalo na Zahodnem Krasu je po Robertijevem mnenju naravnost sramotno. »Hišo na Proseku, ki so jo pristojni namenili pribežnikom, naj pristojni organi namenijo za brezplačno bivanje Tržačanom in Tržačankam, ki živijo v revščini,« predlaga županski kandidat Salvinijeve stranke.

Ustavili 93 vozil, naprtili 40 glob

Mestni redarji nadaljujejo z rednimi kontrolami za povečanje varnosti na tržaških cestah. V zadnjih dneh so bili na delu v bližini pokopališča pri Sv. Ani, v zgodnjih jutranjih urah pa na Miramarskem drevoredu. Skupaj so ustavili kar 93 vozil (avtomobilov, avtobusov, tovornjakov ...) in predpisali 40 glob, predvsem zaradi neupoštevanja hitrostnih omejitev; pri Miramaru je nek voznik vozil celo 104 km/h, kljub temu, da je na tistem odcepu najvišja predvidena hitrost 50 km/h. Med ugotovljenimi prekrški pa so bili tudi vozniki brez ustreznih dokumentov, zapadlo avtomobilsko zavarovanje in celo neustrezen prevoz kruha ...

Samo dva voznika sta se odločila za takojšnjo poravnano globe (redarji po novem razpolagajo tudi s tako imenovanim POS terminalom za plačilo z bankomatom) in sta, kot predvideva zakon, lahko uveljavila 30% popust.

Consoleju in Cavalliju potrdili dosmrtno ječo

Kasacijsko sodišče je potrdilo dosmrtno zaporno kazen za 27-letnega Giuseppeja Consoleja in 38-letnega Alessandra Cavallija, ki sta pred skoraj štirimi leti ugrabila, mučila in ubila Giovannija Novacca. Obsodba je tako postala pravnomočna, nadaljnjih prizivov ne more biti. Console (**na sliki levo**) prestaja kazen v zaporu v Padovi, Cavalli pa v Trstu.

Do zločina je prišlo med 25. in 26. avgustom 2011 v stanovanju zapuščene zgradbe podjetja Ater v Ul. Gemoni na Greti. 23-letni Giovanni Novacco je bil več ur ujet v stanovanju v zadnjem nadstropju, kjer sta ga Giuseppe Console in Alessandro Cavalli mučila do smrti. Cavallija je policija prišla 26. avgusta zjutraj, medtem ko je Console pobegnil v Kalabrijo, od koder izvira njegova dru-

žina. Tudi njega so kmalu aretirali. 18. februarja 2013 so ju na tržaškem sodišču po skrajšanem postopku obsodili na dosmrtno kazen, porotno prizivno sodišče pa je sodbo potrdilo 25. oktobra istega leta. Consolejev odvetnik Sergio Mameli se je pritožil na kasacijsko sodišče, ker mladeniču niso priznali delne nepristevnosti, Cavallijeva zastopnica Maria Genovese pa je vseskozi trdila, da je bila njena stran-ka le delno udeležena ter da je Giovan-

nija Novacca ugrabil in mučil predvsem Giuseppe Console. Sodniki pa se niso strinjali, novih psihiatričnih pregledov niso naročili in na vseh treh stopnjah so obema storilcema dosodili najhujšo možno kazen.

slovensko stalno gledališče
MODRI PROGRAM

SNG Nova Gorica
Lope de Vega
NORCI IZ VALENCIJE
režiserka Nenni Delmestre

DANES - petek, 24. aprila, ob 20.30
Velika dvorana

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka
10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstave
Tel. 040 2452616/ brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

POKRAJINA TRST - Soglasni sklep o prometu pri Proseku

Ureditev odseka ceste pri Rouni

Tržaška pokrajina bo uredila odsek ceste, ki pelje od trgovskega središča Lanza zraven zgoniške obrtne cone mimo nogometnega igrišča Primorja na Rouni do pokrajinske ceste Prosek-Opčine, po mostu čez nekdanjo Trbiško cesto. Tako je sinoči soglasno sklenil tržaški občinski svet.

Tisti odsek je bil do leta 2001 zaprt za promet. Odtlej pa je z dvojnimi voznimi pasom odprt le vožnji krajevnih avtobusov (proga št. 42) in vozilom za emergencne posege (policije, karabinjerjev, hitre pomoči, gasilcev). Dovoljena je le vožnja z openske strani do nogometnega igrišča Primorja.

Pokrajinska uprava se je po dolgih letih odločila, da je treba tisti odsek urediti. Za to je bilo treba pripraviti ustrezno analizo za prevzem lastništva. Odsek je dolg vsega kakih 300 metrov, širok 5 metrov in pol. Tehniki so izračunali, da bi letno vzdrževanje odseka stalo pokrajinsko upravo vsega tisoč evrov, kar bi pokrajinska bilanca zlahka zmogla.

Cestni odsek pa je v slabem stanju. Zato ga bo treba tlakovati, kar naj bi stalo kakih 30 tisoč evrov. To postavko bo pokrajinska uprava tudi vključila v proračun.

Križišče pri zgoniški obrtni coni bo moralo še počakati na ureditev FOTODAMJ@N

O sklepu, ki ga je predložil pokrajinski odbornik za promet Vittorio Zollija je stekla kratka razprava. Tako svetniki večine kot opozicije so ocenili, da je delo potrebno, zato so sklep uprave predsednice Marie Terese Bassa Poropat tudi soglasno podprli.

Če je bilo vprašanje ureditve odseka ceste med trgovskim centrom Lanza

in pokrajinsko cesto Prosek-Opčine na območju proseške Rounne rešeno, ostaja pa še vedno odprto drugo vprašanje, tisto, ki zadeva ureditev dveh križišč nasproti zgoniške obrtne cone. O tem je govoril že več kot deset let, zanj sta se na skupni seji izrekli oba kraška rajonska sveta, konkretnih korakov pa ni bilo.

M.K.

DOLINSKA OBČINA - Ob 70-letnici osvoboditve

V Bregu skupna proslava

Sodelovanje kulturnih društev iz vseh vasi in Vsedržavnega združenja partizanov-ANPI

Z leve: Mitja Lovriha, Franka Žerjal, Sandy Klun, Boža Hrvatič, Danica Tul in Nerina Zeriali

FOTODAMJ@N

Okrogla obletnica osvoboditve bo letos v Bregu zaokrožila slovesnosti in prireditve v skupno, enotno slovesnost vseh društev, delujočih po vaseh občine, in Vsedržavnega združenja partizanov ANPI. Potekala bo jutri popoldne ob 16.30 pri občinskem spomeniku padlim v Dolini. Tako je napovedal dolinski župan Sandyy Klun na včerajšnji predstavitvi pobude na županstvu.

Odbornica za kulturo Franka Žerjal je poudarila, da je letošnja izbira sad dogovora z vaškimi društvi, VZPI-ANPI in občinsko upravo. Na ta način so se v občini izognili razčlenjenim proslavam po vsaki vasi in združili moči v skupno proslavo 70-letnice osvoboditve. V Dolini so se zato »odrekli« tradicijski proslavi pred vaškim spomenikom. Venec ob spomenik bodo sicer položili ter se nato udeležili skupne občinske slovesnosti.

Organizacijska duša skupne pobude bo Boža Hrvatič (»naša utečena režiserka«, kot jo je poimenovala Žerjalova).

Po sprevedu z godbo Breg na čelu do spomenika, polaganju vencev in pozdravih bodo v prvem delu kulturnega programa nastopili mladi. Dijaki šole Simona Gregorčiča bodo recitali črtico Matevža Haceta Streharjev Mirko; dekliška pevka skupina Primorsko bo zapela niz partizanskih pesmi, mladi recitatorji pa bodo podali splet Kajuhovih poezij.

V drugem delu bo po nastopu mešanega pevskega zbora Venturini imel zgodovinar Gorazd Bajc priložnostni govor, slovesnost pa bo zaključil nastop vseh moških pevskega zbora iz Brega (Vodnik iz Doline, Venturini od Domja, Fantje izpod latnika iz Boljunca in nonet Primorsko iz Mačkolj) s splotom partizanskih pesmi.

Predstavitve programa so s svojo prisotnostjo obogatili predstavnici VZPI-ANPI in Skd Primorsko Danica Tul in predsednica VZPI-ANPI Dolina-Mačkolje-Prebeneg Nerina Zeriali in občinski tehnik Mitja Lovriha.

M.K.

DRAMATIK, PISEK, KABARETIST, REŽISER

Slovo od Sergeja Verča

Njegov glas ...
Sergej Verč je imel globok, okrogel glas. Čim si ga slišal na valovih Radia Trst A, si ga takoj prepoznal. Aha ... to je pa Verč.

A glas je bil le ena od njegovih številnih zaznavnih in razpoznavnih značilnosti. Druga je bilo pisanje. V dramski obliki, v prozi, v prevodu. Trečja je bila režija: svojih in tekstov drugih avtorjev, na odrskih deskah in v radijskih studijih. Četrta in verjetno v zamejstvu in matični domovini najbolj poznana - satira in kabaret. S svojim dolgoletnim dvojčkom, Borisom Kobalom, seveda.

Sergej Verč je bil od Svetega Jakoba; rojen v za slovenske in zamejske razmere prelomnem letu 1948. Imel jih je komaj deset, ko se je lotil pisanja. Z bratom Vančkom sta urejala časopis Novice v mesecu. Pred dvajsetimi so bila na vrsti dramska besedila, ki pa so že pri drugem delu nakazala avtorjevo humorno žilico: Skodelica kave: 600 lir (v na drugačen način prelomnem letu 1968).

Pisanje je v zgodnjih sedemdesetih letih preteklega stoletja pripeljalo Sergeja Verča na Primorski dnevnik. Bil je črni kronist. A bolj kot tatvine in ropi je mladega Sergeja takrat zanimalo drugo. Predvsem gledališče. V nočnih urah, v čakalju na zadnji telefonski klic pred zaključkom redakcije, ga je bilo mogoče »zasaciti« pred polno papirja z zarisano sceno bodoče predstave Slovenskega amaterskega gledališča, katerega Verč je bil eden od pobudnikov in duš. Takratni urednik tržaške kronike Marijan Dolgan je kaj kmalu spoznal, da »ta fant ni za novinarstvo.«

Ni se zmotil, saj je Verč brž začel korakal na druga, umetniška pota. Ti isti kratki novinarski utrinek pa je imel vsaj dve, za časopis in predvsem za Verča srečni posledici. Dobro desetletje pozneje, ko se je Verč že združil s Kobalom v največji zamejski kabaretni duo, sta na predvečer novega leta 1985 štiriročno podpisala celo stran dnevnika s takrat vizionarskim naslovom »Zaščiteni!«. Realnost sta prehitela za dobro poldrugo desetletje.

Dve desetletji po časopisni črni kroniki se je Sergej Verč lotil literarne. Preoblečen v policijskega komisarja Bena Perka (tistega z uro casio ...), je od Rolandovega stebra do Moža, ki je bral Disneyeve stripe v slabih dveh desetletjih (1991-2009) poklonil zamejstvu in matici pet napevov, strokovno neoporečnih kriminalk. »Najbolj pomembno je določiti kraj, kjer položiti truplo,« je v začetku novega stoletja pojasnjeval svoj pisateljsko-policijski credo ob kavici pred tržaško sodno palačo.

Mnogo prej je s Slovenskim amaterskim gledališčem postal temelj novemu zamejskemu teatru. Diplomiral je na gledališki akademiji v Ljubljani, pisal drame (v spomin silijo Ko luna skliži z desnim očesom in jaše Veliki voz, Samomor kitov in seveda Evangelij po Judu z osvojenjo nagrado Slavka Gruma), mnogo režiral v teatru (študentska Prešernova nagrada 1980 za Strnišev Žabe) in na radiu (nagrada Prešernovega sklada 1995 za Dantejevo Božansko komedijo). Nekaj časa je bil zaposlen pri Slovenskem stalnem gledališču (in bil kasneje v trojici s Kobalom in Jašo Jamnikom eno sezono tudi njegov umetniški vodja), potem pa postal urednik dramskih programov slovenskega radia v Trstu.

M.K.

Vmes se je kot rdeča nit njegovega umetniškega življenja vil kabaret. Spet na radiu, a tudi na odrih in na televiziji. Verč in Kobal sta postala slovenski satirični binom. Prvi uglajen, drugi razposajen. Koliko likov, domislj, dovtipov sta ustvarila. Bila sta prva, zalučala sta kamen zbadljivk v zamejsko plitvino, da se je razpočila. Od smeha, seveda. Ustvarila sta neverjetne, nemogoče situacije. Kot tisto na odru pokrajinskega festivala Unità na tržaškem razstavišču, ko je prevajalec Verč tolmačil italijanskemu občinstvu umna dognanja profesorja Pirhovca-Kobala. Profesor Pirhovec-Kobal: »Upam, da mu bom kos.« Prevajalec Verč: »Spero di essere merlo.« Aplavzu ni hotelo biti konca ...

Verč in Kobal sta bila prva, ki sta ponesla zamejsko satiro med italijansko občinstvo. Giordob, cardragi je bil spačeni italijansko-slovenski naslov predstavi v sedaj že dolgo let odsluženem Avditoriju v poslopiju tržaške kvesture. V drugačnem času in v drugačnem okolju bi zasedala mesto, ki ga sedaj, mnogo let pozneje, imajo priznani italijanski kabaretni pari, kot sta Ale in Franz ali pa Ficarra in Piconi ...

Verč in Kobal sta svoj mediteranski humor razširila z drugimi avtorji (Boris Devetak, Miran Košuta, Igor Malalan, Marko Feri ...) po televiziji po vsej Sloveniji. TV poper je bil naslov oddaje, ki je s svojo uspešnostjo s koprsko televizijo skočila na nacionalno. Potem so bile še številne druge oddaje, nastopi, škeči. Vse do pred nekaj leti, ko se je kabaretni par razšel.

Sergej Verč je nadaljeval po svoji umetniški poti, ki ga je - z življenjsko sopotnico Minu Kjuder - vodila v Gabrovico pri Komnu, v ustanovitev gledališke skupine Brce. Upokojitvi na radiu je sledilo režiranje številnih dramskih del. Nazadnje na Opčinah. Še konec preteklega tedna je s »svojo« predstavo gostoval v Avstriji.

Včeraj pa ...

Kako? Zakaj? Prijatelji so vedeli, da je bolehal. Srce, kaže...

Ob novici solza zajaše voz spomina in se popelje nekaj let nazaj, v dan, 27. marec 2006, ko je Sergej na deskah goriškega Kulturnega doma slavil 58 let. In sedmi dan je bog rekel: še to spijemo pa gremo, je bil naslov predstavi, ki jo je po predlogu Giobbe Covatta za zamejske loge priredil Boris Devetak. Sergeja ni bilo na odru. Izza kulis se je slišal le njegov nezamenljivi, okrogel glas, ki ga je bil za poldrugo uro »posodil« bogu ...

Tak sedaj odmeva v srcih tistih, ki so ga poznali.

Marjan Kemperle

Slovesnosti ob 25. aprilu

V Trstu in okolici bo danes niz spominskih prireditev ob 70-letnici osvoboditve.

Predstavniki tržaške pokrajine in tržaške občine bodo dooldne polagali vence v Spominskem parku, na spomenik padlim v Istrski ulici, v Ul. D'Azeglio, pri Narodnem domu pri Sv. Ivanu in na openskem strelišču.

Ob 18. uri bo spominska slovesnost pri Narodnem domu pri Sv. Ivanu. Prirejata jo SKD Slavko Škamperle in krajevni odbor za počastitev padlih v NOB. Govorili bodo predstavnik sindikata upokojencev SPI-Cgil Elio Gurtner, Samo Pahor in Aljoša Fonda.

Miljska občinska uprava se bo ob 15.30 na kraju njenega umora v Ul. Pindemonte spomnila Alme Vivode. V Miljah pa bo spominska slovesnost ob 16.30. V dvorani občinskega sveta se bodo poklonili spominu Luigija Fraušina. Ob županu Neriu Nesladku bo

do govorilo Lara Devetak (Sruštvo Slovencev miljske občine), Gianni Peteani (VZPI-ANPI) in Anna De Marchi (Svet mladim).

V repentabski občini bodo ob 19.15 položili vence ob spomenik padlim v Repnu, ob 19.45 na Colu, ob 19.50 na grob komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu, ob 20. uri pa bo v veži županstva na Repentabru odprtje razstave o drugi svetovni vojni.

Osrednja slovesnost ob 70-obletnici osvoboditve bo jutri ob 11. uri v Rižarni. Govorila bosta tržaški župan Roberto Cosolini in dolinski župan Sandy Klun, s koncertom pa bo nastopil Tržaški partizanski pevski zbor.

V devinsko-nabrežinski občini bo jutri zjutraj polaganje vencev ob spomenike padlim v posameznih vaseh, krajsa spominska svečanost pa bo na nabrežinskem trgu.

KAVARNA SAN MARCO - Srečanje s pisateljem Markom Sosičem

V italijanskem gozdu smo danes bolj suvereni

Na pobudo Slovenskega kluba so predstavili Kratki roman o snegu in ljubezni

Na zemljevidu letošnjih Slovenskih dnevnih knjige, ki jih že dvajsetič prireja Društvo slovenskih pisateljev, se je pojavil tudi Trst. V sredo, na predvečer svetovnega dneva knjige, so tako v kavarni San Marco gostili pisatelja Marka Sosiča in njegov najnovejši Kratki roman o snegu in ljubezni. Dogodek je priredil Slovenski klub.

Na odlično obiskani predstavitvi sta o knjigi spregovorila Marko Sosič in urednica založbe Litera Petra Vidali, ki je izpostavila, da ima mariborska založba poseben posluš do »zamejske« književnosti. Med njihovimi avtorji sta ob Sosiču na primer tudi Maja Haderlap in Florjan Lipuš, vsi trije pa sodijo po njeni oceni v sam vrh sodobne slovenske proze. O tem ne nazadnje pričata tudi dejstvo, da so bili že trije Sosičevi romani v ožjem izboru za nagrado kresnik, urednica pa je prepričana, da bi lahko letos s Kratkim romanom o snegu in ljubezni prestižno nagrado tudi osvojil. Ravno sinoči so v Ljubljani razglasili letošnjih deset finalistov: med njimi je tudi Marko Sosič (več o tem na 12. strani).

Najnovejšo delo tržaškega pisatelja in gledališkega režiserja je postavljeno med Trst in Asiago, v njem imata glavno vlogo nekdanji prijateljici Alma in Olga, ob njiju

S pisateljem Markom Sosičem se je pogovarjala urednica mariborske založbe Litera Petra Vidali

FOTODAMJ@N

pa tudi narava in nasilje, ki je pri neizprosno poštenem avtorju kot je Sosič »vseh narodnosti in političnih barv«. Roman (o katerem smo obširno poročali v sredini izdaji dnevnika in je naprodaj v kavarni San Marco) zaznamujeta tudi zelo strnjen jezik in ličen slog. Posebno vlogo v njem odigra tudi zgodovinski spomin. »Slovenci nismo imeli nobenega Willyja Brandta in to se kljub novi klimi, ki vlada v Trstu, čuti,« je dejal Sosič, ki je Borisu Pahorju hvaležen, da neutrudno zagovarja nujnost poznavanja zgo-

dovine. Hvaležen pa mu je tudi za pot, ki jo je odprl slovenski kulturi v svet. »Po njegovi zaslugi se v velikem italijanskem gozdu vsi počutimo malo bolj suvereni,« meni Sosič, ki skuša svojo pot v svet tlakovati predvsem s profesionalnostjo in resnostjo.

Na prijetnem večeru je odlomke iz knjige zelo prepričljivo brala igralka Nikla Petruška Panizon, nekaj svojih avtorskih pesmi pa je zapel Stefano Schiraldi, sicer Sosičev tesni sodelavec pri marsikaterem gledališkem projektu.

MIELA - Odrska zgodba o taborišču v Gonarsu

»lo odio gli italiani«

Pogumna in nekonformistična izbira

V okviru abonmajskega niza alternativne scene Rossettijevega gledališča je bila prejšnji teden v Mielini dvorani na tržaškem nabrežju na sporedu predstava lo odio gli italiani – 1941-1943 – I campi spinati del Duce (Jaz sovražim Italijane – 1941-1943 – Ducejeva z bodečo žico ograjena taborišča), katere dogajanje je postavljeno v koncentracijsko taborišče v Gonarsu. Protagonista sta slovenska interniranca, deklica Zofija, ki je pred Gonarsom doživela že grozoto rabskega taborišča, in Vlado, učitelj in umetnik, ki ji v strahotnih razmerah, ki so izničile ne samo otroštvo, temveč tudi humanost, skuša pomagati, da bi ohranila zavest o lastni človečnosti. Besedilo Paola Milora in Valentine Paiano sta postavili skupini La Danza Immobile in Teatro Binario 7 iz Monze; režiserka je Valentina Paiano; Vlada igra Paolo Miloro, Zofijo Chiara Di Marco.

V Italiji, kjer sta javnost in politika s frazo »italiani brava gente« brezskrbno pozabili na ne tako maloštevilne zločine proti človeštvu, ki so jih zagrešili njeni predstavniki – in to

Prizor iz igre lo odio gli italiani

ne samo na višjih ravneh – med svojimi ekspanzionističnimi posegi v prejšnjem stoletju od Somalije, Etiopije, Libije do sosednjih dežel med drugo svetovno vojno kot tudi nasilja nad slovenskimi in hrvaškimi »alloglotti«, je pobuda za postavitev odrskega dela na to tragično temo hvaljevredna, kot je hvaljevredna odločitev Rossettijevega gledališča in zadruge Bonaventura, da jo vključita v redni program in s ponovitvijo v dopoldanskem času spodbudijo tudi ogled za šole.

Prav tako si umetniki dveh gledaliških skupin zaslužijo občudovanje za pogumno nekonformistično izbiro, vendar ni mogoče spregledati površnosti v izvedbi: zgodba, ki jo predstava pripoveduje, je premalo intenzivna in preveč razdrobljena, tako da ji mora gledalec dodati dobršno mero lastnega poznavanja dejstev, ki je za prejšnji del italijanskega občinstva preskromno. Poleg tega bi verjetno protagonista med sabo govorila slovensko, morda narečno, a pravilno izgovorjeno, zato je nekoliko čudno, da v predstavi Vlado, ki je učitelj, govori italijanščino z močnim tujim naglasom, medtem ko deklica Zofija govori s pravilno izgovarjavo. In tudi njeno ime je spakledrano v Soffa. Bi bilo res težko ugotoviti pravilno izgovarjavo? Učinkovita in dognana pa je scenografska zamisel, da oder od dvorane loči bodeča žica. (bov)

DOL PRI VOGLJAH - Predstavitev knjige Ezia Romanòja o Rozaliji Kos-Kocijan Guličevi

Zgodba o »ženski brez obraza«

Mater šestih otrok so Nemci po mučenju obesili v bližini tramvajske postaje na Opčinah - Knjiga v slovenskem prevodu Majde Guštin Colja

Okrutna črna bela fotografija iz neke starinarne, v kateri visi obešenka v središču Opčin, je pred leti spodbudila raziskovalno delo tržaškega avtorja Ezia Romanòja. Nastalo je tako knjižno delo Ženska brez obraza, v italijanskem izvirniku La donna senza volto, v katerem obraz nesrečne junakinje, sicer kurirke in zavedne Slovenke, pripada Rozaliji Kos-Kocijan Guličevi.

Mater šestih otrok so v začetku marca leta 1944 na tramvaju aretirali nemški vojaki, 7. marca je Guličeva visela na drevesu v bližini tramvajske postaje. Kako so nemški okupatorji prišli na sled aktivistki, ni znano. Po vsej verjetnosti so jo pred smrtjo mučili, saj so želeli izvedeti podrobnosti o organizirani mreži Osvobodilne fronte v tržaškem zaledju. Ob svoji kurirski dejavnosti je žrtev iz Vrhovelj imela tudi tri sinove v partizanih. Izdala ni nobenega aktivista.

V bližini kraja zločina stoji spominska plošča, ob kateri se vsako leto na dan 7. marca odvija spominska slovesnost.

Rozalija pa ima po novem tudi nov spomenik izpod peresa Romanoja, ki ga je v slovenščino prevedla Majda Guštin Colja, predstavitev pa je na pobudo repentaborskega odbora VZPI-ANPI in Občine Repentabor dočkal preteklo sredo v večnamenskem središču v Dolu pri Vogljah.

O usodi Rozalije Kos-Kocijan Guličeve so spregovorili avtorica prevoda in predsednica tržaškega odbora VZPI-ANPI Stan-

Majda Guštin Colja (levo) in Stanka Hrovatin

FOTODAMJ@N

ka Hrovatin. Slednja je sicer še živeča priča takratnega dogodka, ki je močno pretresel Opence in vse odporne.

Hrovatinova je številnemu občinstvu opisala takratno stanje na območju Opčin

in Repentabra, zamislila pa se je predvsem nad prenašanje resničnih zgodovinskih dejstev na mlajšo generacijo. Te pa, žal, na predstavitvenem večeru Romanojevo zgodbo o Guličevi ni bilo.

Majda Guštin Colja se je nekoliko bolj zaustavila pri vsebini. Dejala je, da jo je zgodba o delavni kraški ženski obogatila, pohvalila pa je predvsem avtorja, ki iz zornega kota Tržačana italijanske narodnosti obravnava usodo kurirke na pošten način.

Srečanje, ki ga je povezovala Martina Soban, so s partizanskimi pesmimi ugodoma popestrili še člani Združenega MePZ Repentabor, ob koncu pa je na oder stopila še kitaristka in pevkica Marjetka Popovski, ki je prav tako s partizanskimi pesmimi navdušila občinstvo, tako iz italijanske, kot slovenske strani nekdanje meje. To se je spet zbralo po skupni proslavi 100-letnice začetka prve svetovne vojne in odhoda mladih domačinov na fronto. Združevanje vaščanov pod Repentabrom je pa z veseljem pozdravil tudi župan Marko Pisani, ki si je ob ohranjanju vrednot upora proti nacifašizmu zaželel tudi uspešno nadaljevanje tovrstnih skupnih pobud. (mar)

Maja v Trstu kolosalni muzikal Romeo in Julija

Sodobna opera s sredozemskim priokusom – tako je producent David Zard predstavil svojo veličastno alternativo prevladujočemu anglosaškemu muzikalu. Romeo in Julija je projekt, v katerega je investiral štiri milijone evrov in pravi, da bo to njegov zadnji podvig, saj bi težko presegel kolosalno razsežnost te novodobne opere, ki je nastala za velike arene. Ravno tehnične in scenске zahteve so v njem vzbudile nekaj dvomov, ko ga je Stefano Curti prepričal, naj priredi predstavo za oder tržaškega gledališča Rossetti. Očitno pa je tehnično osebje našlo primerno rešitev, s katero bo Shakespearjeva drama v uglasbitvi Gérarda Presgurvica in v režiji Giuliana Peparinija zablestela v zelo bogati postavitvi, ki bo od 6. do 10. maja zaključila program muzikalov Stalnega gledališča FJK.

Zard je leta 2003 pripeljal v naše mesto prvi kolosalni dogodek na področju muzikala, Cocciantjejev Notre Dame de Paris. Velik uspeh je odprl pot drugim gostovanjem in naše mesto je kmalu postalo referenčnega pomena ravno zaradi izjemno kvalitetne ponudbe na tem področju. Romeo in Julija je nastal v Franciji leta 2001: sle-

dila je dunajska različica, nato še italijanska, ki je najbogatejša med vsemi dosedanji. Predstava je že prepotovala Italijo (ogledalo si jo je nad 500.000 gledalcev) in je pred kratkim gostovala z velikim uspehom v Turčiji.

Marsikdo si je oktobra leta 2013 ogledal neposredni prenos italijanske premiere na televizijskih ekranih, ogled predstave v živo in v gledališki dvorani pa bo zagotovo popolnoma drugačno doživetje. Kdor pa ne pozna te produkcije, ima na voljo temu posvečeno spletno stran, facebook profil in youtube kanal.

Na tiskovni konferenci v kavarni Rossetti sta produkcijo poleg producenta predstavila tudi protagonista v vlogah Julije in Romea: Giulia Luzi (protagonistka od premiere dalje) in talentirani Federico Marignetti, ki je komaj prevzel romantično vlogo, a ga tržaška publika že pozna zaradi uspešnega nastopa v muzikalu Pomladno prebujenje. Tibalt bo Gianluca Merolli, soproga Capuleti Vittorio Matteucci in Barbara Cola, Lady Montecchi pa Roberta Faccani, skupaj z drugimi pevci, plesalci in akrobati preko štiridesetčlanske zasedbe.

ROP

V Šempolaju krst od pusta

V Štalci v Šempolaju bodo danes ob 20. uri obudili tradicionalni veseli obred, krst od pusta. Prijateljsko druženje poteka na pobudo mladih članov domače pustne skupine in bo obenem uradni sprejem in »vpis« pusta 2016 v skupino.

MARIJIN DOM V ROJANU - Prireditev

Na likovnem natečaju skoraj 400 risb otrok

Risbe otrok o prijateljstvu

FOTODAMI@CN

Skoraj štiristo risb otrok iz dvanajstih slovenskih osnovnih šol in enega otroškega vrtca na Tržaškem ter devet nagrajenih. To je navdve uspešen rezultat likovnega natečaja, ki ga je letos rojanski Marijin dom že desetič priredil v sodelovanju s šolami in vrtci in se je v nedeljo popoldne zaključil z nagrajevanjem in lepo prireditvijo za otroke v prostorih Marijinega doma v Ul. Cordaroli.

V preteklosti je društvo Rojanski Marijin dom priredilo tako likovni kot tudi literarni in fotografski natečaj, a ker so ugotovili, da otroci najraje rišejo, so se letos odločili le za likovnega, ki je imel družbeno noto z naslovom Na svetu smo vsi bratje. Žirija, ki so jo sestavljale učiteljice Marta Pupulin in Marija Trobec ter umetnica Dunja Jogan, je pregledala kar 394 risb, ki so jih izdelali učenci dvanajstih osnovnih šol in enega otroškega vrtca.

V kategoriji mlajših osnovnošolcev (za prvi in drugi razred) je prvo nagrado prejela Anna Pittassi (OŠ Otona Župančiča od Sv. Ivana), drugo Cecilia Altin (OŠ Pinka Tomažiča iz Trebč), tretjo nagrado pa sta si razdelila Samuel Košuta (OŠ Al-

berta Sirka iz Križa) in Petra Škabar (OŠ Frana Milčinskega s Katinare). V kategoriji starejših osnovnošolcev (za tretji, četrti in peti razred) je zmagala Lara Korošič (OŠ Sirk), druga je bila Karin Mosetti (OŠ Karla Destovnika Kajuha-Primoža Trubarja iz Gropade in Bazovice), tretji pa sta bili Karolina Škerk (OŠ Alojza Gradnika z Repentabra) in Jana Stanissa (OŠ Sirk), medtem ko je nagrado za izvirnost prejel Blaž Petejan (OŠ Milčinski). Žirija se je tudi odločila, da malčkom iz vrtca Piki Jakob od Sv. Jakoba, ki je edini sodeloval v tej kategoriji, podeli skupinsko nagrado, vsi sodelujoči otroci pa so prejeli tudi priznanje.

Vse risbe so bile tudi na ogled v okviru priložnostne razstave, nedeljsko prireditve, ki sta jo povezovali Giorgina Piščanc in Veronika Sedevčič, pa je dodatno popestrila gledališka predstava Lučke Susič Čarobno ogledalo v uprizoritvi Slovenskega odra in bogat srečolov, ki ga je priredil rojanski misijonski krožek in nad katerim so bili otroci naravnost navdušeni. Izkupiček bo namenjen nakupu koncentriranega mleka v pločevinkah za slovenskega misijonarja Janca Krmelja, ki deluje na Madagaskarju. (iz)

KOPER - PLANET TUŠ - 16.00, 18.25, 20.40 »Brezčasna Adaline«; 15.20 »Domov«; 16.30 »Domov 3D«; 16.20, 19.10, 20.00, 21.00, 22.00 »Hitri in drzni 7«; 18.15, 20.30, 22.45 »Nočni lov«; 17.15, 19.15, 21.10 »Odklikana«; 16.00, 18.00 »Špuži na suhem«; 15.00, 17.00, 19.00 »Špuži na suhem 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Samba«; Dvorana 2: 16.30, 19.00, 21.30 »Cristiada«; 16.40 »Home - A casa«; Dvorana 3: 18.10, 20.10, 22.10 »Black Sea«; Dvorana 4: 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Se Dio vuole«; 16.00, 18.30, 21.00 »Avengers: Age of Ultron«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.50, 21.10, 21.40 »Avengers: Age of Ultron«; 17.30, 20.30 »Avengers: Age of Ultron 3D«; 16.40, 19.05, 21.30 »Adaline - L'eterna giovinezza«; 16.15, 19.00, 21.45 »Fast & Furious 7«; 16.30, 19.00, 21.30 »Black Sea«; 16.10, 18.10 »Le vacanze del piccolo Nicolas«; 18.40 »Humandroid«; 20.10, 22.05 »Se Dio vuole«; 16.40 »Home - A casa«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 19.40, 22.20 »Avengers: Age of Ultron«; Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.00 »Mia madre«; Dvorana 3: 18.00, 21.00 »Avengers: Age of Ultron 3D«; Dvorana 4: 17.15, 19.50 »Adaline - L'eterna giovinezza«; 22.00 »Fast & Furious 7«; Dvorana 5: 17.45, 20.10 »I bambini sanno«; 22.10 »Black Sea«.

Prireditve

REPENTABRSKA OBČINSKA UPRAVA, ob 70. obletnici osvoboditve, bo s krajevnimi društvi in organizacijami polagala vence na spomenike padlim borcem v NOB danes, 24. aprila: ob 19.15 spomenik padlim NOB v Repnu, slavnostna govornica Živka Persič, sodelujejo učenci OŠ A. Gradnik, MoPZ Kraški dom; ob 19.45 spomenik vsem žrtvam fašizma na Colu; ob 19.50 grob komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu; ob 20.00 v veži županstva na Repentabru otvoritev razstave o drugi svetovni vojni v organizaciji VZPI-ANPI, v sodelovanju z Ivanom Kocmanom in učenci OŠ Alojza Gradnika, nastopa MoPZ Kraški dom.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE in Odbor za počastitev padlih v NOB Sv. Ivan in Kolonja, prirejata proslavo danes, 24. aprila, ob 18. uri pri Narodnem Domu pri Sv. Ivanu. Na sporedu bodo slavnostni govori in pričevanja v slovenščini ter italijanščini. Proslava se bo odvila tudi v primeru dežja. Govorniki bodo Elio Gurtner (sindikat upokojencev CGIL), prof. Samo Pachor in novinar Aljoša Fonda (SKD Škamperle). Udeleženci naj prinesejo cvet, ki ga bomo položili v spomin padlim za svobodo.

SVETOVALCI RAJONSKEGA SVETA za Zahodni Kras bodo polagali vence danes, 24. aprila: ob 17.00 spomenik NOB na Proseku, ob 17.15 spomenik NOB na Kontovelu, ob 17.30 spomenik NOB v Križu.

ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca vabi na svečanost ob Prazniku osvoboditve v soboto, 25. aprila, ob 10.00 pri spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca, Istrska ul. 192. Slavnostni govornik: novinar in predstavnik VZPI-ANPI Dušan Kalc. Sodelujejo Marjetka Popovski in pevska skupina Cvet v laseh iz Izole. Danes, 24. aprila, pa bodo člani odbora od 15.00 dalje polagali rože k spomenikom padlim najprej na Vojaškem pokopališču in zatem na glavnem pokopališču pri Sv. Ani.

OBČINA DEVIN NABREŽINA, v sodelovanju s krajevno sekcijo VZPI, bo polagala vence pred spomenike padlim v soboto, 25. aprila: ob 7.30 Županstvo; ob 7.40 Slivno; ob 7.50 Medja vas; ob 8.00 Devin; ob 8.05 Vižovlje; ob 8.10 Cerovlje; ob 8.15 Mavhinje; ob 8.25 Prečnik; ob 8.40 Trnovca; ob 8.45 Pra-

prot; ob 8.55 Šempolaj; ob 9.10 Križ; ob 9.15 Nabrežina. Ob koncu polaganja vencev bo pred spomenikom na nabrežinskem trgu krajša spominska svečanost: nastop nabrežinske godbe; pozdrav župana; priložnostni govor Giorgio Zeriali; zborovski nastop.

OBČINA DOLINA, sekcije VZPI-ANPI in Slovenska kulturna društva iz Brega vabijo na osrednjo občinsko proslavo ob 70. obletnici osvoboditve izpod nacifašizma v soboto, 25. aprila, ob 16.30 pri občinskem spomeniku padlim v Dolini. Nastopajo združeni pevski zbori, pihalni orkester Breg, Nižja srednja šola Simon Gregorčič in recitatorji. Slavnostni govornik: zgodovinar prof. Gorazd Bajc. Zbirališče ob 16. uri pred Občino. Vabimo, da se proslave udeležite z lastnim praporom.

SKP IN SIK vabita, ob 70. obletnici osvoboditve, v soboto, 25. aprila, na praznik v Ljudski dom v Podlonjerju: ob 13. uri odprtje kioskov, ob 15.30 polaganje vencev in govor tov. Iztoka Furlaniča.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ vabi v soboto, 25. aprila, približno ob 12.30 na tradicionalni koncert v Rižarni.

TRŽAŠKA POKRAJINSKA ZDRUŽENJA VZPI-ANPI, ANED in ANPPA bodo v soboto, 25. aprila, položili venec na osrednji proslavi v Rižarni.

VZPI - ANPI DOLINA, MAČKOLJE, PREBENEG obvešča, da bo v soboto, 25. aprila, ob 15. uri položila venec na vaški spomenik padlim v NOB na Taborju v Dolini.

FOTOVIDEO TRST 80 sporoča, da je v prostorih Ljudskega doma v Križu na ogled fotografska razstava Nataše Peric »Poezija kontrastov«. Urnik od srede do nedelje od 11. do 14. ure in od 18. do 22. ure.

KONCERT REVIJE PRIMORSKA POJE bo v Kulturnem domu Skala v Gropadi v nedeljo, 26. aprila, ob 17. uri. Nastopajo: MePZ Skala Slovan (Gropada-Padriče), Skupina ljudskih pevk KD Mandrač (Koper), Vokalna skupina Glas (Bilje), Slovenski dom (Zagreb), Oktet Bori (Koče), MePZ Adriatic (Hrvatini). Koncert organizirajo KD Skala in zbori vzhodnega krasa v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev.

VAŠKA SKUPNOST SOCERB in Krajevna skupnost Črni Kal vabita vse nekdane borce, znance in prijatelje tostran in onstran meje na Spominsko proslavo ob 30-letnici postavitve spomenika svojim padlim v NOB ter 70-letnici osvoboditve. Slovesnost bo v nedeljo, 26. aprila, ob 15. uri pred spomenikom na Socerbskem vaškem trgu.

SKD IGO GRUDEN vabi na odprtje razstave Rožice Nadlišek »Suhozidi«, ki bo v kavarni Gruđen v Nabrežini v ponedeljek, 27. aprila, ob 18. uri.

NŠK vabi ob začetku letošnje pobude Primorci beremo na srečanje z Jurijem Paljkom in njegovo knjigo Kaj sploh počnem tukaj, ki bo v torek, 28. aprila, ob 18. uri v čitalnici NŠK, Ul. Sv. Frančiška 20. Z avtorjem se bo pogovarjal Jernej Šček.

SKUPINA 35-55: SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v torek, 28. aprila, ob 20. uri v društveni bar na G'rici na otvoritev fotografske razstave »Kdo pa so ti mladi fantje...?«. Sodeluje MoPZ Fantje pod latnikom.

VZPI - ANPI, ANED, ANPPA prireditelj v torek, 28. aprila, med 15. in 21. uro v Galeriji Tergesteo v Trstu Praznik ob 70-letnici osvoboditve: predstavitev publikacije 0-44, srečanje s partizani in deportiranci, branje partizanskih pričevanj, okrogla miza o znanstveni raziskavi in odporništvu ter srečanje z združenji partizanov in deportirancev Italije, Slovenije in Hrvaške. Prisotni bodo partizani in deportiranci, predstavniki inštitutov za zgodovino osvobodilnega gibanja, NŠK, glasbeniki in recitatorji.

Združenje 'Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca

vabi

na svečanost

ob PRAZNIKU OSVOBODITVE

v soboto, 25. aprila 2015, ob 10.00

pri spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca (Istrska ulica 192)

Slavnostni govornik bo novinar in predstavnik VZPI-ANPI Dušan Kalc.

Sodelujejo Marjetka Popovski in pevska skupina Cvet v laseh iz Izole.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK KONTOVEL s pokroviteljstvom sekcije VZPI Prosek Kontovel Anton Ukmar - Miro prirejata, v sodelovanju z ostalimi vaškimi društvi ter z OŠ Avgust Černigoj s Proseka, prvomajski predvečer v četrtek, 30. aprila, ob 21.00 na B'lanču. Ob priliki 70. obletnice osvoboditve Trsta in konca druge svetovne vojne, bomo slavnostno obeležili spomin na ta dan s časovno kapsulo. V primeru slabega vremena bo proslava v Kulturnem domu. Tradicionalna budnica bo 1. maja z zbirališčem ob 8.15 pri Soščevi hiši.

PISANO V POMLAD - V Oddelku za mlade bralce NŠK v Narodnem domu v Trstu, so do četrтка, 30. aprila, na ogled ilustracije Žive Pahor: ob ponedeljkah in torkih, od 9.00 do 13.30 ter od srede do petka, od 13.30 do 18.00.

SKD LONJER-KATINARA obvešča, da bo razstava »Lonjer, partizanska vas« na ogled do 30. aprila v prostorih ŠKC v Lonjerju ob sobotah in nedeljah, od 16. do 18. ure.

V NŠK, Ul. Sv. Frančiška 20, je do 15. maja na ogled razstava akvarelov Sophie Vinci »Navdih«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10. do 18. ure.

SPOMINI IZ FRONTE 1914-1918: razstava bo odprta ob sobotah, od 9. do 14. ure in ob nedeljah, od 15. do 18. ure. Vodenji ogledi in izredni obiski na info@mitteleuropa-institute.org.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 24. aprila 2015

JURIJ

Sonce vzide ob 6.04 in zatone ob 20.02 - Dolžina dneva 13.58 - Luna vzide ob 10.45 in zatone ob 1.40.

Jutri, SOBOTA, 25. aprila 2015

MARKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,1 stopinje C, zračni tlak 1014,3 mb ustaljen, vlaga 33-odstotna, veter 8 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 13,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 20. do nedelje, 26. aprila 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Oberdan 2 - 040 364928, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Baiamonti 50 - 040 812325.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 19.15, 21.45 »Avengers: Age of Ultron«.
ARISTON - 17.00, 19.00 »I bambini sanno«; 21.00 »Il Padre«.
CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »The Circle«; 18.00 »Figlio di nessuno«; 21.45 »Il Figlio di Hamas - The Green Prince«.
FELLINI - 16.15, 18.30, 21.00 »L'ultimo lupo«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Mia madre«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Adaline - L'eterna giovinezza«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.10 »Into the Woods«.

Sklad Mitja Čuk

vabi na predavanje

VADBA V ZLATIH LETIH

Kdaj nastopijo zlata leta?
Kako si pomagati takrat?
Ali je res, da ko sem enkrat v zlatih letih ne morem nič več početi ker sem »STAR«???

Predavanje bo vodil osebni trener

Tibor Pranjic

danes, 24. aprila 2015
ob 19.00 uri na sedežu Sklada
Proseška ulica 131

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča staršem dijakov, da bodo skupne govorilne ure v ponedeljek, 27. aprila, od 17.30 do 19.30 za bienj in klasično smer; v torek, 28. aprila, od 17.30 do 19.30 za trienij znanstvene in jezikovne smeri.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 26. aprila.
Tel. 040-229439

OSMICA ABRAM-ŽERJAL SVE-TO PRI KOMNU 69 (Slovenija), odprta od 24.04.15 do 03.05.15.
Tel.: 00386-5-7668223

VINOTOČ (OSMICA) PRI KAM-NARJEVIH V VOLČJEM GRADU
bo ponovno odprt ob sobotah in nedeljah do 26. aprila.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

DARIO IN JELKA sta odprla osmico v Ricmanjih. Toplo vabljeni.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

DRUŽINA LAURICA je odprla osmico v Dolini. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-228511.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel.: 339-2019144.

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-220605.

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel. 040-291498.

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotnu. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42. Tel. 338-3916147.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V KLETI PAROVEL v Boljuncu je odprta spomladanska osmica. Tel. 346-7590953.

V SAMATORCI št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Vabljeni! Tel. 040-229224.

ŠUBER je odprl osmico na Opčinah. Tel. št.: 349-7158715.

Čeprav se ne zdi,
jih v Repnu ima 50

Boris Škerk

vse najlepše mu želijo

pozabljivka in domači razbojniki

Izleti

KRU.T IN DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV TRST vabita na spomladanski izlet v Arboretum Volčji Potok in Kamnik z okolico v četrtek, 7. maja. Prijave in informacije v Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ZSKD vabi člane na ogled svetovne razstave Expo Milano 2015 v petek, 15. maja. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Urniki odhoda avtobusov: ob 5.00 Domjo (pri banki Antonveneta); ob 5.20 iz Trsta, trg Oberdan; ob 5.45 Sesljan (avtobusna postaja nasproti bencinske črpalke); ob 5.30 Gorica (parkirišče pred pokopališčem); ob 5.45 Palmanova (parkirišče trgovine s pohištvo). Za prijave in informacije po tel. 040-635626 ali na info@zskd.eu.

LETNIKI 1960 vabljeni na izlet, ki bo 13. junija. Info in vpis na tel. 040-2171334, 335-6407258 (Nives) ali 349-4133919 (Marinka).

SKD PRIMOREC prireja celodnevni izlet v Gardaland v soboto, 13. junija. Zbirališče in odhod ob 6. uri v Trebčah (s postanki na Opčinah, na Proseku in v Devinu). Vpise sprejemamo v Ljudskem domu v Trebčah v ponedeljek, 4. maja, od 16. do 17. ure. Info na tel. št. 333-3671734.

EXPO MILANO 2015 - KD Sovodnje prireja v soboto, 29. in nedeljo, 30. avgusta, izlet na svetovno razstavo Expo Milano 2015. Odhod v soboto zgodaj jutraj iz Sovodnj ob Soči, povratek v poznih večernih urah. Info in prijave do četrтка, 30. aprila, po tel. 349-3666161 (Erik), erikfigelj@hotmail.com.

Poslovni oglasi

PRODAM STANOVANJE ulica Papaveri, Opčine.
Tel. 3400503429

Mali oglasi

IŠČEM KNJIGO avtorja Lojza Kovačiča »Prišleki, 3. del«, Slovenska matica, leto 1985. Tel. št.: 348-5165977.

NA OPČINAH dajemo v najem opremljeno samostojno stanovanje: dve sobi, dnevna soba s kuhinjo, kopalnica in velika terasa. Tel. št.: 040-211936.

NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE med Opčinami in Repnom (4.000 kv.m.) prodam za 22.000 evrov. Tel. št. 380-3017723.

PRODAM enkratne ročno vezene ramne in naglavne rute za narodno nošo. Tel. 040-299820 ali 340-8868570.

PRODAM hišo s terenom, na lepi sončni legi nad Rojanom. Potrebna popravila. Tel. št.: 338-4069412 (v večernih urah).

RESEN GOSPOD išče zaposlitev za ročno pranje posode v kavarnah ali gostilnah, tudi za pol dneva ali občasno. Tel. št.: 327-7409432.

RESNA GOSPA išče kakršnokoli delo, z lastnim prevozom. Tel. št. 329-3227075.

V MAVHINJAH prodajamo staro hišo, sestavljeno iz dveh zgradb ter z dvoriščem. Potrebne obnove. Tel. št.: 348-6500067.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Obvestila

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in zadruga La Quercia obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček, Naselje Sv. Mavra, ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Delavnica v aprilu: Pomlad je - ustvarjamo z naravnimi elementi. Info od ponedeljka do sobote na tel. št. 040-299099 (od 8. do 13. ure).

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ vabi danes, 24. aprila, ob 20. uri v Štalco v Šempolaju na »krst od Pusta«.

SKD DRAGO BOJAN - GABROVEC vabi člane na redni občni zbor, ki bo v prostorih društvene gostilne danes, 24. aprila, ob 18.00 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicu.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje Vadba v »zlatih letih«. Predaval bo Tibor Pranjic, osebni trener, danes, 24. aprila, ob 19. uri na sedežu Sklada Mitja Čuk (Proseška ul. 131/133 - Opčine).

SLOVENSKI KULTURNI KLUB v sodelovanju z Mospom vabi danes, 24. aprila, ob 18. uri v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na Dan ustvarjalnosti. Poleg slovesne podelitve nagrad zelo uspešnega literarnega natečaja bodo mladi nastopali z recitacijami in glasbenimi vložki.

DSI vabi v ponedeljek, 27. aprila, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na večer z naslovom »Faccetta nera«. O svojem potovanju po Etiopiji bo predaval Bruno Križman. Začetek ob 20.30.

GLASBENA MATICA vabi člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 27. aprila, ob 8. uri v prvem in v torek, 28. aprila, ob 19.00 v drugem sklicu. Občni zbor bo potekal na sedežu, Ul. Montorsino 2. Dnevni red: uvodni pozdrav, poročila (predsedniško, tajniško, blagajniško in nadzornega odbora), razprava, odobritev obračuna 2014 in proračuna 2015, razno.

KNJIŽNICA BORISA PAHORJA na Proseku in Narodna in študijska knjižnica vabita k sodelovanju pri pobudi Primorci beremo 2015. Informativno srečanje bo v ponedeljek, 27. aprila, ob 20. uri v Kulturnem domu Prosek Kontovel (1. nadstropje).

OBČINA DOLINA - Odbornišvo za produktivne dejavnosti vabi vinarje, ki bi želeli sodelovati na občinski razstavi domačih vin v sklopu letošnje Majence, da prinesejo vzorce (6 steklenic za vsako vrsto vina brez etikete) na županstvo najkasneje do 27. aprila.

ZADRUGA KULTURNI DOM Prosek Kontovel vabi na redni občni zbor v ponedeljek, 27. aprila, ob 7. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu, ki bo v dvorani Kulturnega doma na Proseku.

GOSPODARSKO DRUŠTVO KONTOVEL vabi člane na redni občni zbor v

torek, 28. aprila, ob 20.30 v prostorih Društvene gostilne.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria onlus vabi na občni zbor v torek, 28. aprila, ob 10. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicu na sedež društva v Trstu, Ul. Mazzini 46.

DRUŠTVENA GOSTILNA NA OPČINAH vabi člane na redni občni zbor v drugem sklicu v sredo, 29. aprila, ob 18.00 v prostorih društvene gostilne na Opčinah, Alpska ul. 18.

GLAVNI ODBOR Vincencijeve Konference vabi na srečanje članov, prijateljev in sodelavcev župnijskih Vincencijevih Konferenc in vseh, ki delujejo v prid bližnjega, v sredo, 29. aprila, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti 3, 1. nadstropje).

NOGOMETNI KAMP za osnovnošolce in srednješolce od 22. junija do 3. julija prireja AŠD Zarja in ŠC Melanie Klein. Vpisovanja od 29. aprila na www.melanieklein.org ali od 4. maja v društvenem uradu, ob ponedeljkih od 15.00 do 19.00, ob sredah od 9.00 do 13.00 in ob četrčkih od 14.30 do 18.30. Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA - od 22. junija do 4. septembra v Bazovici, za otroke od 3. do 11. leta starosti. Vpisovanja do 11. junija na www.melanieklein.org (od 29. aprila) ali v društvenem uradu (od 4. maja) ob ponedeljkih od 15. do 19. ure, ob sredah od 9. do 13. ure in ob četrčkih od 14.30 do 18.30. Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

FOTONATEČAJ ALBERT PEČAR (Berto Tromba): SKD Valentin Vodnik in Majenca prireja v sklopu letošnje Majence fotonatečaj, ki bo potekal od četrтка, 30. aprila, do 13. maja. Lahko sodelujejo ljubiteljski kot poklicni fotografi z digitalnim ali tradicionalnim fotoaparatom. Pravilnik bo objavljen na www.majenca.com. Vabljeni k sodelovanju!

OBČINE OKRAJA 1.1 - Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor in zadruga La Quercia obveščajo, da v prostorih igralnega kotička Palček v Sesljanu, v Naselju Sv. Mavra 124, je januarja nastala poskusna storitev Mali malček, namenjena otrokom od 12 do 18 mesecev, na voljo od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. Podrobnejše informacije na tel. 040-299099, 335-7492616; pollicino@cooperativaquercia.it.

PRVOMAJSKI NOČNI POHOD na hrib Kokoš, ki ga prireajo Vaške organizacije iz Bazovice, bo v četrtek, 30. aprila: ob 20.30 krajša slovesnost pred vaškim spomenikom padlim v NOB. Zbirno mesto za pohodnike ob 20.45 pri Kalu (cesta proti Lipici), prižig tabornega ognja in ob 21.00 začetek vodnega pohoda (1 ura nezahtevne hoje, obvezna svetilka). Na vrhu prižig tabornega ognja, v organizaciji tabornikov Rodu kraških jrt iz Sezane, sledi dvig prvomajske zastave in družabnost v koči.

SDGZ obvešča, da bo imelo na razpolago vstopnice za EXPO v Milanu po zelo ugodni ceni. Člani, ki bi želeli obiskati EXPO, naj javijo na info@sdgz.it najkasneje do 30. aprila. V primeru zadostnega povpraševanja se bo priredilo tudi skupni ogled razstave. Datum bomo sporočili naknadno.

SKLAD SERGIJ TONČIČ v Trstu razpisuje nagrado Zlato zrno za umetniške dosežke mladih iz naše Dežele v obdobju 2013-2015. Predloge posameznikov in ustanov prejema do 30. aprila. Podrobne informacije na www.skladtoncic.org.

SKD LIPA - BAZOVICA: klekljarska skupina »Ribice« vabi v petek, 1. maja, ob 17.30 v dvorano Gospodarske zadruge v Bazovici na odprtje razstave Rožic ne bom trgala.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine in so dali v najem stanovanje, ki je bilo pred tem neoddano, manj premožnim ose-

bam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon (2. stavek 6. člena DZ/6/2003). Prošnja do 4. maja, ob 12. uri izključno na obrazcu na www.comune.duino-ausina.ts.it - news in na sedežu Socialne službe (Sesljan, Naselje Sv. Mavra 124), po predhodnem tel. dogovoru na št. 040-2017390.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je bil odobren razpis za izplačilo subvencije najemnine za l. 2014 za javne ali zasebne stanovanjske enote, razen subvencioniranih stanovanj (11. čl. zakona št. 431/1998 in 6. čl. DZ št. 6/2003). Vloge morajo biti izpolnjene do 4. maja, ob 12. uri z uporabo ustreznega obrazca na www.comune.duino-ausina.ts.it - news ali na sedežu Socialne službe Občine Devin Nabrežina (Naselje Sv. Mavra 124), po predhodnem tel. dogovoru na št. 040-2017390.

SKD PRIMOREC vabi na redni občni zbor, ki bo v Ljudskem domu v Trebčah v ponedeljek, 4. maja, ob 19. uri v prvem in v četrtek, 7. maja, ob 19. uri v drugem sklicanju.

ZSKD vabi mlade aktivne člane do 25. leta, da se udeležijo delavnice KULTura zate 2. Delavnice bodo potekale v Trstu, Gorici in v Vidmu od maja do julija. Info po tel. 040-635626 ali trst@zskd.eu.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na zaključno prireditev foto-video natečaja Ota Hrovatin v petek, 8. maja, ob 20.00 v razstavnici dvorani ZKB, Ul. Ricreatorio 2, na Opčinah.

EKOLOŠKA SOBOTA - AcegasApsAmga in Rajonski svet za Zahodni Kras prireja v soboto, 9. maja, od 10. do 18. ure na javnem parkirišču »Mandrija« na Proseku zbiranje kosovnih odpadkov kot npr. pohištvo, hladilniki, zeleni odrez, steklene šipe, lake, barve, uporabljena olja, pnevmatike idr.

PRIMORCI BEREMO 2015 - Vabljeni k branju slovenskih avtorjev do 11. novembra. Informacije pri sodelujočih knjižnicah: Narodna in študijska knjižnica, Trst (ponedeljek - petek, 10.00 - 18.00), Občinska knjižnica, Salež (ponedeljek in sredo, 15.00 - 19.00), Knjižnica P. Tomažiča in tovarišev, Opčine (ponedeljek - petek, 16.00 - 19.00), Knjižnica B. Pahorja, Prosek (ponedeljek 19.30 - 21.00).

Prispevki

V spomin na Mileno Guštin in Milko Puriča daruje Tatjana z družino 30,00 evrov za Združenje sorodnikov duševno prizadetih AFASOP.

V spomin na Leonka Pregarca daruje ta Tatjana in Anica 50,00 evrov za KD Ivan Grbec.

V spomin na dragega Feliksa Košuto daruje Ladko Lozar 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na drago Miro Čok Topič darujejo sestrice Liliana, Dragica, Angela, Anči, Agata P. in Svetka ter bratranec Zvonko 140,00 evrov za Pevski zbor Tončka Čok iz Lonjerja.

V spomin na Milko Milič vd. Peric daruje Zmaga Lorenzi 20,00 evrov ter Tamara in Zvonko 20,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na drago Mileno Visintin por. Doljak daruje Rožeta 20,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na drago svakinjo Ivanko Guštin por. Simoneta, ki bi slavila 90. rojstni dan, daruje Rožeta 30,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na Lučkota Križmančiča daruje družina 50,00 evrov za MePZ Lipa.

Ob priliki koncerta v spomin na pokojnega Aleksandra Razma daruje mama Silvestra 100,00 evrov za MePZ Lipa.

prej do novice

www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

tmedia
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

obvešča,
da bosta v soboto,
25. aprila 2015,
naša urada zaprta.

Brezplačna št.
800.912.775

Web: www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

šepet ulice Montecchi

EKSKLUZIVNO!

Pogled skozi pregrado

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Zamejke so lepše, ker so bolj zavedne!«

(pevec skupine Šank Rock, Matjaž Jelen)

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Problem priseljavanja je zelo občutljiva in kontroverzna tema, ki pa je, kot vsi vemo, v zadnjih letih zelo aktualna. Mediji nam o tem vsak dan poročajo in nas prepričujejo katero naj bi bilo najboljša stališče, katera vprašanja si moramo postaviti in na kaj moramo biti pozorni. Vsako uro smo preko medijev preplavljeni z raznoraznimi informacijami, ko je o tem govora smo torej vsi polni idej in razmišljanj, moralnih dilem in nasprotij, polni vprašanj in predlogov. Vsak ima svoje mnenje in ga izrazi,

saj smo v demokratični državi. Kaj pa če naša država ne bi bila demokratična? Kaj bi storili če ne bi imeli te sreče? Eritreja je na primer država v kateri nimaš pravic, nimaš svobode. Pri osemnajstih letih si prisiljen vstopiti v vojsko, v kateri boš verjetno ostal za celo življenje. Kdor se temu upre ima le dve izbiri: preživeti življenje v zaporu ali odpotovati v Evropo. Veliko ljudi (predvsem mladih) se torej odloči za tveganje lastnega življenja ter za naporno in negotovo potovanje, med katerim je v zad-

njih štirinajstih letih umrlo več kot triindvajset tisoč ljudi. Vsi ti ljudje stremijo po eni sami stvari, svobodi, v kateri upajo, da si bodo lahko ustvarili srečnejše življenje. Odločili smo se, da bomo na temo priseljavanja pogledali tudi z drugega zornega kota. Poskušali se bomo postaviti v kožo tistih ljudi, ki jih nekateri večkrat stereotipizirajo in diskriminirajo, da si bomo torej postavili določena vprašanja, na katera lahko odgovarja samo oseba, ki je vse to doživela na lastni koži.

Prideva na Prosek k zeleni stavbi zraven Kulturnega doma. Vrata so odprta, vstopiva. Zdi se nama nekam tiho in ker naju nihče ne sliši ali opazi, se napotiva v zgornje nadstropje. V večji sobi sedi dvanajst moških, ki so na Prosek prišli iz Eritreje. Največ je mladih, okoli tridesetega leta, nekaj je starejših. Ko vstopiva, jih zmotiva med gledanjem televizije. Takoj naju pozdravijo in nama odstopijo fotelj. Predstaviva se kot Slovenki, ki piševa za mladinsko stran slovenskega dnevnika v Italiji. Nagovori naju D., ki edini govori tudi angleško. Ostali razumejo zgolj nekaj besed, a pogovor z D. vseeno z zanimanjem poslušajo. D. je 26-letni fant, ki je v Eritreji pravkar dokončal študij Gospodarskega poslovanja in začel poučevati na višji srednji šoli.

Kaj se dogaja v vaši državi? Zakaj ste zbežali?

V Eritreji vlada vojaški režim, tako da je služenje vojaškega roka obvezno za vse, če si le drzneš oporekati, te vlada enostavno aretirajo. Veliko mojih prijateljev je v zaporu in mislim, da bodo tam ostali za daljše obdobje. Nihče nima svobode, vlada odloči zate. Mladi pa se s tem ne strinjajo in zato hočejo proč.

Nameravate ostati v Italiji?

Ne, nihče izmed nas ne namerava ostati v Italiji. Vsi ciljamo na druge države, kot so npr. Anglija, Nemčija ali Avstrija. V Italiji ni dela in torej nimamo možnosti. Tukaj samo čakamo na dokumente, da lahko gremo drugam v Evropo.

Zakaj ste izbrali Italijo?

Torej, vsi mi vemo, da Italija sprejema veliko število priseljencev in da je to problem, istočasno pa vemo tudi, da druge države, kot na primer Grčija, nimajo možnosti, da bi za nas začasno poskrbele.

Kaj počenjate tukaj čez dan?

Nič, tukaj smo, saj nimamo denarja, ničesar nimamo, kaj naj bi počenjali?

Koliko ste plačali za prevoz?

Jaz osebno sem plačal 2.000 dolarjev, vendar se velikokrat zgodi, da družina oz. oseba plača in ji potem rečejo, da denarja niso dobili. Tako mora tista oseba plačati isto ceno tudi po dvakrat ali trikrat. Družine so pripravljene prodati lastno hišo, da bi sinu plačali prevoz v Evropo. Moji družini na srečo tega ni bilo treba, saj sem si prevoz plačal sam. Naj pa vama še povem, da je število ljudi, ki dobi vizum, omejeno.

Koliko časa ste potovali?

Iz Eritreje do Italije mislite? Približno tri ali štiri mesece. Iz Eritreje smo najprej šli v Etiopijo, kjer smo ostali en mesec. Potem pa smo šli v Sudan, kjer smo se spet ustavili zaradi težav. Pot iz Eritreje v Sudan je zelo zahtevna. Iz Sudana smo nato odpotovali v Libijo preko Sahare, tudi ta pot je dolga in naporna, potovali smo približno mesec dni. Vsak dan tvegaš življenje.

Katero delo upaš, da boš dobil v tujini?

Ne vem, v svoji državi sem po univerzitetnem študiju poučeval Gospodarsko poslovanje,

ne vem pa še s čim se bom sedaj ukvarjal.

Kaj pa ...

Vam lahko raje še jaz postavim kako vprašanje?

Seveda!

Kako to, da sta Slovenki? Ste tudi vi tukaj pribežniki?

Ne, smo slovenska manjšina v Italiji.

Kdaj pa ste prišli v Italijo?

Od vedno smo tukaj ... (mu po svojih najboljših močeh v grobih obrisih razloživa našo zgodovino ...)

Lepo. Zelo sta prijazni.

Kaj pa človekove pravice?

Mednarodnih sporazumov in konvencij, ki ščitijo temeljne človekove pravice je danes preveč, da bi jih naštevali. Iz tega bi lahko priseljenec, ki se zateče v »veliko in varno« zibeljko Evrope, sklepal, da je tu prostor tudi za njegovo socialno varnost, svobodo, prostost, pravico do službe, dostojanstva, družine... do varnosti. To naj bi sicer trdili tudi mi sami, razvajeni zahodnjaki, sužnji svojega kapitalizma, konzumizma, potratnega vsakdanjega življenja. Ob tem pa pozabljam, kdo smo: da smo ljudje. In potem se nekega dne na Proseku, nad Trstom, mestom, ki so ga pred 70 leti osvobodili partizani, ki so se borili za svobodo in temeljne človekove pravice in jih še danes ob vsaki priložnosti (morda pretirano) poveličujemo, pojavi skupina temnopoltih ljudi – in doživimo šok. Šok, ker jih ne sprejmemo medse; ne sprejmemo medse sebi enakih ljudi, ki si želijo živeti, biti svobodni v svobodnem svetu. In prav mi, ki bomo jutri v Rižarni zavedno praznovali 25. april, se spominjamo žrtev nasilja in naših prednikov, ki so se nasilju uprli, danes ne sprejemamo bližnjega. No, naj poudarim, da so tu seveda svetle izjeme. Prihod pribežnikov na Prosek pa je kljub temu dokaz, da kot slovenska skupnost nismo prestali preizkušnje (oziroma je del skupnosti ni prestal), pred katero smo bili postavljeni. Kdo krade denar?

Na Proseku smo slišali tudi različne komentarje o tem, koliko dobijo priseljenci od države. Trenutno država nameni za vsakega prisilca za azil približno 35 evrov na dan upravnim organom in nastan, ki jih sprejmejo, da lahko poskrbijo za nastanitev, hrano, oblečilo, jezikovne tečaje, in jim izročijo minimalni znesek - prib. 2,5 evra na dan - za manjše potrebe (tako navaja revija Internazionale). Torej očitek, da priseljenci kradejo državi denar, ker je nekdo videl temnopoltga Eritrejca, ki ima v roki bankovec 50 evrov, morda res ne drži. Pa tudi vprašanje, koliko dobijo ustanove, ki jih gostijo, postane ob vprašanju človekove svobode sekundarnega pomena: oziroma se raje na ljudi, kakor zgolj na denar. Bodimo človeški in solidarni. Nenazadnje imamo srečo da živimo v veliki čaši, ker se že tisočletja kuha naša kultura s svojimi globokimi in trdnimi koreninami. Naj bo ta 25. april, praznik osvoboditve, tudi priložnost za strpnost in solidarnost.

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Življenje, ki ga je vredno živeti

Življenje, ki ga je vredno živeti. Caterina Simonsen v knjigi Sapa za sapo (v italijanščini Respiro dopo respiro) večkrat podčrta to misel, čeprav je bila usoda z njo kruta. Od rojstva je Caterina primorana živeti s štirimi redkimi boleznimi na dihalih, ki ji ne omogočijo, da bi normalno dihala in ji napadajo imunski sistem. Prepogostoma v bolnici, ki je, kot sama pravi, po tolikih letih postala njen "drugi dom"

Sedemindvajsetletnica iz Padove, piše o svojem življenju, o težavah, ki jih je morala in jih še mora živeti.

Piše o ljubezni, ki jih ima do živali in do svojih hišnih ljubljencev, ki ji vedno dajejo zagona, naj ne popusti in naj se bori do zadnje sape.

Caterina se med drugim zavzema za pravice obolenih za redkimi boleznimi in zagovarja eksperimentiranje z živalmi.

Caterinin vtrajnost in zagovarjanje pozitivnih mnenj o eksperimentiranju z živalmi, v prid raziskovanja redkih bolezni, ji je prinesla nemalo kritik in osporavanje javnosti.

O svoji zgodbi in izkušnjah je pisala tudi na Facebooku, na katerega je objavila tudi slike pripomočkov, ki jih uporablja vsak dan v zdravljenju.

Kljub ničkolikim težavam, s katerimi se je Caterina spopadala in se še spopada, ni izgubila volje do življenja, ki ga uživa s polnimi pljuči in življenje uživa "s polno sapo". O tem se lahko prepičate ob branju knjige!

ŽARIŠČE

Vihar v kozarcu ali niti to

ERIKA JAZBAR

Mnenja sem, da bi morali "stroko" obravnavati s kančkom zdrave kmečke pameti, ki smo jo kot skupnost in kot narod v zadnjem obdobju izgubili. Moja skepsa oz. relativizacija stroke verjetno izvira iz miljeja, iz katerega izhajam. Odraščala sem v delu slovenske družbe, ki jo predsednik naše raziskovalne ustanove naziva kot prosvetarsko-katoliško. Ta del družbe je tudi v svinčenih letih z nasmeškom spremljal strokovne trditve, ki so prihajale iz takratne matične države, pa čeprav je propagandni rog tudi pri nas odlično trobil.

Glede stroke sem še danes skeptična, na primer ko prebiram knjigo spominov Zdenka Roterja, ki velja za strokovnjaka za katoliško Cerkev, a bi si mu upala tudi s svojim povsem povprečnim znanjem v marsičem ugovarjati. Mogoče pa je tako tudi zato, ker sem opazovala, kako je stroka čistila nekatere umetnike, literate, filozofe, druge, ki so meni dragi, pa poniževala ali jih enostavno prezirala, tako da jih danes malokdo pozna. Zamejstvo v tem ni bila in še danes ni nobena izjema. Da ne povemo nobene o stroki, ki strelja mimo, na primer v gospodarstvu, saj ni bila zmožna napovedati epohalne krize, v kateri živimo že desetletje. Pa dodajmo še sociologe, ki znajo iz enakih podatkov po potrebi pričarati različne razlage. No, pa bi tu bili še zgodovinarji s slovitimi arhivskimi dokumenti.

Časnikarji, če izvzamemo tiste, ki so izšli s FDV-ja in so vsevedni svečniki, nimamo svoje stroke, zato pa nekateri raje poslušamo sočloveka in opazujemo vsakodnevni utrip družbe. Kar me oddaljuje od strokovnjakov in teoretikov, je tudi neposredni angažma v upravnih odborih naših poklicnih ustanov, ki na nivoju vodstev delujejo na "etični pogon" ljudi. Poklicnost funkcij je verjetno bližja strokovnim parametrom

in nosi v sebi navidezno aseptičnost, a bi z njo glavčina dragocenih organizacij, v katerih sem zrasla, podlegla preštevilnim rezom, pa tudi omejujočim pogledom. Katoliški (in ne samo katoliški) prosvetarji namreč le napol poslušajo računovodsko in drugo stroko, in ko je potrebno, primejo za delo oz. sežejo v svoj žep. Na seje prinašajo stvarni svet družbenega dogajanja in se ne omejujejo na papirje, anonimne ankete, člene in številke. Nimajo resnice v žepu, zdaleč ne, a imajo kilometrino in so kot taki bistveni sogovorniki, ko se odloča o smernicah, ki se potem prevedejo v finančne dotacije.

Z "dvojniki" živim od otroštva, pa čeprav jih takrat formalno ni bilo. Za strokovno javnost je namreč obstajala le ena organizacija, druge ni bilo, pa čeprav je bila. Težko bi se zato strinjala s trditvijo, da smo dvojnost uvozili iz samostojne Slovenije. Saj sem jo neposredno doživljala v športu, glasbi, pevskih zborih, študijskem krožku (prosvetarskem, seveda), dramski družini in nenazadnje v časnikarstvu. V vsakem od teh segmentov sem srkala tudi take vsebine, ki so bile daleč od strokovno priznanih. Demokratizirana Slovenija je kvečjemu s temne strani meseca spravila na plan pomemben in številčen del manjšine, ki pred letom 1991 ni imel enakovrednega dostojanstva v uradni javnosti in ga za del matične in zamejske družbe še danes nima, saj je to še vedno ostal le prosvetarsko-katoliški svet. Tak odnos se razteguje tudi na preteklost, saj je stroka, ki je pisala besedilo za letošnje Prešernovo proslavo, goriške Orle spremenila v podeželsko organizacijo mladih, ki so se udeleževali verskih procesij, pa čeprav so imeli goriški Orli svojo telovadnico tudi v mestu, ob Telovadnem trgu, v večjem kompleksu v neposredni bližini Trgovskega doma. V naši per-

cepciji te stavbe ni, ker je stroka ni preučila in je mediji niso ponujali ob vsakem koraku, kot to delajo za Trgovski dom ali za Sokole.

Menim, da se je tandemski sistem delovanja krovnih organizacij v poosamosvojitvenem obdobju zagodil, ker je njegova uresničitev ostala nepopolna. Družbeno gospodarstvo, družbeno-narodna imovina in dejansko upravljanje skupnih ustanov so ostali v domeni "edine" krovne organizacije, do pluralizacije ni prišlo. O razlogih bi veljalo napisati posebno Žarišče, stroka o tem namreč ne bo povedala nobene, saj gre za tematiko, polno nedorečenosti, tišin in skrivnosti, ki so vezane na neuresničene procese tranzicije v Sloveniji, ta manko pa vsi, pri nas in v matici, plačujemo vsak dan z nazadovanjem, ki je vsem pred očmi.

Če se povrnemo k dvojnikom. Upam, da se z izjavami predsednika naše raziskovalne ustanove ni začel nov koncentrični krog pritiskov za združevanje in/ali delegitimiranje krovnih organizacij, tokrat v novi preobleki, ne več politični, finančni ali medijski, ki so bile doslej neuspešne, temveč da se po novem poskuša karta strokovnosti.

Dvojnost ni kriva za premajhno učinkovitost našega organiziranega življenja. Mnenja sem, da so bolj krivi nezaupanje, dogovarjanje s figo v žepu in nezanemarljive razlike v stališčih, saj je za nekatere normalno to, kar za druge ne spada niti pod razno. Primer reforme krajevnih uprav je dokaj zgovoren: za dobršen del aktivnega dela naše skupnosti predstavlja omenjena reforma ukinjanje avtonomije naših občin, za drugi dobršni del naše organizirane skupnosti pa pomeni korak k modernjšim krajevnim upravam. Vsako izmed teh stališč seveda premore tudi svojo strokovno utemeljitev.

POSTOJNA - Ob jami nov muzej

Odprli največjo razstavo o krasu in Postojnski jami

Velika maketa in ogled eksponatov v sodobno opremljenem muzeju, spodaj zunanji pogled na stavbo, kjer so ga uredili

IZTOK MEDJA

POSTOJNA - Pri Postojnski jami so po 111 letih želja in idej, ki so pretekla od prve misli o postavitvi muzeja Postojnske jame, odprli razstavno zbirko EXPO Postojnska jama kras. Največja razstava o krasu in Postojnski jami, kot njegovemu najbolj edinstvenemu pojavu, je postavljena v Parku Postojnske jame, v stavbi na začetku promenade.

EXPO Postojnska jama kras je odprl predsednik upravnega odbora Postojnske jame Marjan Batagelj, ki je v svojem nagovoru dejal, da je vesel, da se danes uresničujejo sanje številnih upravljavcev in generacij, ki so si prizadevale za uresničitev te ideje, a se je le-ta vedno odmikala v prihodnost. Poudaril je, da s tem dejanjem izpolnjujejo svoje poslanstvo, pričakujejo pa tudi, da bo projekt ekonomsko upravičen.

EXPO Postojnska jama kras pomeni pomembno dopolnitev obstoječe ponudbe in nadgradnjo dosedanje interpretacije jame z novimi vsebinami, ki jih obiskovalci pri ogledu jame doslej niso spoznavali. Je največja stalna razstava o jami in kraških pojavih na svetu.

S pomočjo interaktivnih predstavitev bodo prikazane vsebine, ki pričajo o nastanku in izjemni zgodovini turističnega razvoja najbolj znane turistične jame na svetu. Obiskovalci kras in

kraške pojave spoznavajo preko projekcij različnih vsebin na tridimenzionalni maketi, ter odkrivajo posebnosti kraškega okolja in svetovne presežne Postojnske jame na steni svetovne slave. V srčici razstave se obiskovalec virtualno spusti s površja v rove in dvorane Postojnske jame ter dobi občutek o razvejanosti največjega jamskega sistema.

Razstava bo zanimiva tako za obiskovalce, ki se s krasom in jamami srečujejo prvič, kot za strokovnjake. Posebna pozornost bo namenjena najmlajšim, ki jih bosta skozi razstavo interaktivno vodila človeška ribica in hrošč drobnovratnik.

Taki projekti so praviloma v javni lasti, posebnost razstave EXPO Postojnska jama kras pa je tudi v tem da gre za zasebni projekt. Celotna vrednost investicije je bila 3 milijone Evrov, večji del je bil financiran iz lastnih sredstev, delno (229.400 Evrov) pa iz evropskih sredstev projekta IPA.

Razstava je bila del Jadranskega čezmejnega sodelovanja IPA, in sicer projekta z naslovom Muzeji Jadrana bogatijo kulturni turizem (Museumcultour), kjer so sodelovali še partnerji iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Črne gore in Albanije.

TA TEDEN

EDINOST
GLAVNO PULTIČNO VESTILO JEDINOST ZA PRIMOJE

PRED 100 LETI

Edinost je tokrat objavila pismo nekega Mariborčana, ki že nekaj mesecev živi kot vojni ujetnik v Skopju. »Bil sem zelo bolan. Da sem ozdravel, je glavna zasluga žene nekega komitaša, ki nam je vsem stregla nenavadno skrbno. Njeno vedenje pa je bilo zelo čudno – ves čas ni izpregovorila z nami niti dvajset besed. Odkar sem ozdravel, moram z drugimi ujetniki delati večinoma pri utrjevanju albanskih hribov, včasih pa tudi na polju. Zemlja je zelo dobra, se lahko obdeluje, dasiravno je poljedelsko orodje zelo slabo. V kraju, kjer živimo, je vse normalno v trgovinah in obrtu, večje gibanje je samo, kedar pridejo nove pošiljke iz Francoske ali Angleške.

Ti prihodi v rednih rokih so zelo pogosti in gotovo namenjeni za kake posebne akcije. Albanci so od novega leta sem že večkrat poskusili vdreti v Srbijo, toda zdi se, kakor da bi bili ti vpadi dogovorjeni, kakor da bi albanski poglavarji dobivali od srbske vlade denar, da bi ne puščali svojih krdel v brezdelju, da bi srbska vlada tako dobivala več denarja od

drugod. Srbi tudi ne pošiljajo proti Albancem po več nego po par stotnj in Albanci se včasih umaknejo popolnoma udobno, dasiravno jih je po dva do pet tisoč. Nekaj časa je bila tu tudi kolera in legar. Toda obe bolezni sta izginili že skoraj popolnoma, kar je z ozirom na malo število zdravnikov v primeru s številom prebivalstva razumljivo le zaradi res nenavadne snaznosti prebivalstva, izvzemši Žide. Samo kakor za kazen hodimo po smrdljivih uličicah židovskega mesta. Z nami ujetniki ravna ali strogo resno ali pa kakor bi se vedelo, da se kaj takega more prigoditi vsakomur. O vojni izve le tisti kaj, kdor zna srbski ali francoski. Če dobimo časopise, se prečitajo, prevedejo in odšteje se nekoliko odstotkov. Samo da bi čas mineval nekoliko hitreje.

Hrepenenje po domu raste od dne do dne. Zvečer po skromni večerji posedevamo v temi in pojemo narodne pesmi. Tu se nahajajo Nemci, Čehi, Madžari, Hrvatje in tudi šest Slovencev iz gornje Savinjske doline, a se razumemo vsi dobro. Kdor mora pretrpeti vse skupaj z drugimi, se opameti.«

TA TEDEN

PRIMOORSKI DNEVNIK
GLAVNO DNEVNO VESTILO PRIMORE

PRED 50 LETI

Orkester Glasbene Matice pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra in solist violinist Rok Klopčič iz Ljubljane sta v Kulturnem domu pripravila simfonični koncert. »Dogodek je v Kulturni dom privabil kar čedno število ljubiteljev glasbe in zlasti še glasbenih prizadevanj naše osrednje glasbene ustanove v Trstu in njenega orkestra, ki kaže skupno s svojim dirigentom toliko hvalevredne prizadevnosti in agilnosti.

Po nedavnem koncertu operne glasbe se je tokrat orkester lotil znatno zahtevnejšega simfoničnega programa, ki bi tudi za številnejši in instrumentalno popolneje zasedeni orkester predstavljal težko preizkušnjo. Toliko bolj težka je bila ta preizkušnja seveda za tako mlad in nepopoln godbeni ansambel kakršen je Kjudrov in že samo dejstvo, da je preizkušnjo prestal več kot zadovoljivo dokazuje, da imamo kvaliteten orkester, katerega umetniška stremjenja se bodo lahko še močno razvila in uveljavila.

V Mozartovi uverturi k operi »La clemenza di Tito« je orkester muzicalno čisto in lahkotno, zlasti godala, pihala pa so na mestih bila le nekoliko preostra.

Beethovnovi violinisti koncert predstavljajo pravi biser v simfonični literaturi. Ker prevladujeta v njem lirčnost in spevnost, zahteva od orkestra, dirigenta in zlasti od solista izrazito muzikalnost, od vseh pa tudi tehnično dovršenost. Violinist Rok Klopčič je zlasti uveljavil odlično tehniko muziciranja, ki mu omogoča, da z lahkoto in poglobljeno virtuoznostjo podaja tudi najzahtevnejše variacije. Violina mu poje toplo in čisto zlasti v višjih legah, posebno v drugem stavku pa je izvil iz nje tudi nežno božajočo melodičnost. Orkester ga je spremljal z velikim občutkom, vendar pa tudi z manjšimi netočnostmi, ki jih je morda pripisati delno nezadostni instrumentalni zasledbi, delno pa za koncertne nastope ne ravno najboljši akustičnosti dvorane. Dirigent Oskar Kjuder je vodil ansambel zanesljivo in s poudarjenim smislom za interpretacijo.«

GLEDALIŠČE ROSSETTI - Veliko zanimanje za ameriškega kantavtorja

Sijajni James Taylor navdušil tudi v Trstu

Priznani ameriški kantavtor James Taylor je v sredo ponudil izjemen koncert v gledališču Rossetti v Trstu, ki je bilo za ta dogodek res premajhno. Pričakala ga je namreč prava množica tako starejših kot mlajših občudovalcev, a tudi ljubiteljev lepih glasbenih srečanj iz naših krajev, Slovenije in Hrvaške.

Unikaten Taylorjev stil, razpoznaven že na samem začetku kariere, torej pred dobrimi 40 leti, je ponesel umetnika v sam vrh ameriških in svetovno znanih glasbenikov. V svojem delovanju si je prislužil obilo zlatih in platinastih plošč, Grammyjevih nagrad in drugih priznanj. Bil je prava zvezda, čeprav mu je 80. v letih sonce slave začelo zahajati, nekoliko zaradi glasbenega biznisa, ki se je obračal k novejši in komercialni glasbi, a tudi zaradi velikih osebnih problemov, ki jih je takrat doživljal, med temi razveza z drugo veliko zvezdo ameriške glasbe Carly Simon in odvisnost od drog. Takrat je hotel celo zaključiti glasbeno pot, a ga je topel sprejem občinstva na zadnjem napovedanem koncertu odvrnil od te odločitve. Tako je spet vzel v roke svoje življenje in ustvarjalnost ter še dalje nízal uspehe.

Njegove skladbe govorijo predvsem o čustvih, z veliko mero realnosti pa opisuje tudi okolje in probleme, ki jih vsakdo okusi v življenju. To bi lahko bilo videti banalno, a Taylor ima to moč, da dogodka čustveno tako dobro izdela, da se poslušalec živi v zgodbo. Ko sledimo tekstu, pa občutimo tudi, da se v pesmih skriva še nekaj: pozitivnost. Pozitivno gledanje na svet in prehod iz teme na svetlo, ki je samemu umetniku večkrat rešilo življenje. Že kot mladostnik je namreč trpel za depresijo, doživel je kar dve boleči razvezi, imel je težke probleme z drogo. Premo- stnil pa jih je prav s tem, da je na koncu videl luč, ki razjasni še tako črne misli. To se namreč zazna tudi v njegovih besedilih in mogoče je prav ta razlog, da so njegove pesmi tako popularne. Seveda tudi naprev ima svojo moč. V teh pa je Taylor veliki mojster, saj je mogoč vsak refren prepelati že po prvem poslušanju.

Na sijajnem tržaškem koncertu je s svojim večno mladim glasom in z empatijo, ki prevzame res vsakega poslušalca, dinamično podajal vsako posamezno skladbo in dogajanje na odru. Spremljala ga je skupina glasbenih asov in sicer Jimmy Johnson na baskitari, Larry Goldings na klaviaturah, Mike Landau pri kitari in Steve Gadd na bobnih, ob spremljajočem petju Andreje Zonin (ki je občasno igrala še violino), Arnolda McCullerja in Kate Markowitz. Večer je uvedla priljubljena skladba Something in the way she moves in dvorana se je kar stresla od aplavzov. V dobrem dvournem koncertu pa je ob starejših hitih (Carolina in my mind, Millworker, Stretch of the highway, Shower the people, Mexico idr.) predstavil še najnovejšo komade, ki so prav tako prevzeli občinstvo.

Umetnik je še dodatno podkrepil nastop s predstavitvijo skladb. Podajal je svoje misli, iskal »feeling«, odnos s publiko, ki je kljub jezikovni oviri takoj obrodil sadeže. Občinstvo se je z njim smejalo, mestoma so se v očeh zasvetile solze, čustva pa so se izrazila tudi v bogatih in toplih aplavzih in odobravanjih. Zanimiv pa je bil tudi četrtturni odmor med prvim in drugim delom, ko je glasbenik šel med oboževalce, se z njimi pomenkoval, fotografiral in podpisoval avtograme.

Občinstvo je z užitek sledilo prefinjenosti izvedenih komadov in ga s težavo izpustilo z odra. Zato je umetnik v zahvalo podaril še tri dodatke: Shed a little light, How sweet it is in nepogrešljivo uspešnico, ki jo je napisala Carol King, You got a friend.

Pan

Ameriški kantavtor James Taylor

GLEDALIŠČE ROSSETTI

ZBOROVSKO PETJE - Pomladni festival Festival v Montecatiniju tudi slovensko obarvan

Državni mladinski zbor, v katerem poje tudi Tržačanka Petra Grassi

V Montecatiniju, znanem termalnem letovišču v Toskani, se je pred dnevi zaključila trinajsta izvedba referenčnega festivala šolskih zborov Festival di Primavera. Pobuda državne federacije zborov Feniarcio se razsvetljuje posvečena vrednotenju zborovskega petja pri mlajših generacijah in kakovostni rasti te dejavnosti v šolskem okviru. Možnost delovanja s priznanimi mojstri na celodnevni tematski delavnici, sodelovanje z vrstniki in koncerti so zanimive in zelo spodbudne sestavine festivala, katerega se iz leta v leto udeležuje vedno večje število mladih. Letos je v dveh vikendih sodelovalo 1500 članov osnovnošolskih, srednješolskih in višješolskih zborov. Prvič v zgodovini festivala je bila udeležba mednarodna, saj se je prijavil tudi francoski šolski zbor. Eno od delavnic osnovnošolskega festivalnega vikenda je vodila tudi primorska zborovodkinja Maja Cilenšek.

Vzporedno s festivalom se je zaključila tudi prva izvedba izpopolnjevalnega tečaja za zborovodje Coro Lab, s katerim je federacija Feniarcio žela velik uspeh z visoko in navdušeno udeležbo tečajnikov, ki so sledili predavanjem v raznih krajih Italije in so za zaključek opazovali delo docentov na festivalu v Montecatiniju. Ena od koordinatorjev delovne skupine zborovodij s celotnega državnega območja je bila Goricanka Mateja Černic. »Pri projektu sem sodelovala kot umetniški koordinator za sedež San Vito in kot predavateljica. V sklopu festivala smo umetniški koordinatorji vodili okroglo mizo z udeleženci laboratorija. Po ogledu različnih delavnic sem moderirala razgovor z zborovodji, s katerimi smo analizirali različne pristope, metode dela, repertoar, tehnične in umetniške elemente, ki so jih predavatelji vnašali v svoje delo z zborom. Na Festivalu sem sodelovala prvič in sem bila prijetno prese-

nečena. V vsaki od šestih delavnic je sodelovalo približno sto otrok. Glede na čas, ki so ga imeli na razpolago za vajo (9 ur v dveh dneh), so predvsem nekatere skupine zelo uspešno predstavile svoje delo na zaključnem koncertu. Poslanstvo tega festivala je zelo dragoceno: v Italiji se je zborovstvo v zadnjih letih zelo razvilo in to predvsem po zaslugi nekaterih požrtvovalnih in odličnih zborovodij-pedagogov. Festival omogoča številnim otrokom alternativni stik z zborovsko glasbo, spoznavanje vrstnikov ter doživljanje skupnega petja kot modus vivendi. Glede na uspešnost festivala, tudi zaradi odličnega organizacijskega zaledja, se italijanskemu otroškemu in mladinskemu zborovstvu gotovo pišejo dobri časi.«

V drugačni obliki se je na festivalu pojavila tudi druga zamejska zborovodkinja: Petra Grassi je namreč članica nove zasedbe Italijanskega državnega mladinskega zbora, ki je imel svoje prve vaje in koncert pod novim vodstvom ravno v Montecatiniju. Pevka je bila tudi članica prejšnje zasedbe državnega zbora in se je po zelo pozitivni izkušnji odločila za nadaljevanje: »Odločitev je bila naravna. Sodelovanje s tem zborom je neverjetno dragoceno, življenjska priložnost. Imela sem tudi več jamstev: da bo skupina že startala na visokem nivoju, ker so številni člani prejšnje zasedbe ostali v zboru, ker bomo delali z mednarodno priznanim dirigentom Garyjem Gradnom in z Roberto Paranimfom, s katero smo na teh prvih vajah lepo sodelovali, saj se z njo vsak pevec počuti pomemben. Ne nazadnje se vse to dogaja v sklopu federacije Feniarcio, organizacije, ki mi vedno daje možnost, da se preizkusim v zdravem, profesionalnem okolju. Tudi novi pevci so pristopili z odprtim srcem in skromnostjo; vsi skupaj jemljemo zelo resno naš skupni zborovski projekt.«

ROP

SLIKARSTVO - Giuseppe Zigaina (1924-2015)

Tankočuten in angažiran

V enaindevetdesetem letu starosti je prejšnji četrtek preminil Giuseppe Zigaina, vidnejši predstavnik italijanskega novecenta, ki je nadaljeval bogato slikarsko tradicijo ter obenem v duhu neo-realizma prispeval k stvarnemu soočanju človeka z obnovo v težkem obdobju po drugi svetovni vojni. Zigaina je bil angažiran intelektualce, ki se je vzporedno udeleževal tudi na področju filmske umetnosti. Rodil se je v Cervignanu v Furlaniji, tu si je prav po vojni zgradil hišo in v njej prebival do zadnjega, ko ga je decembra obšla slabost in je bil nato več mesecev deležen intenzivne nege v bolnici v Palmanovi.

Njegov likovni talent in veselje do ustvarjanja sta prišla do izraza že v zgodnjem otroštvu. Sprva je obiskoval zavod v Tolminu ter se nato likovno izoblikoval na umetnostnem liceju v Benetkah. Tu je tudi prvič samostojno razstavljal na sedežu Fundacije Bevilacqua la Masa in bil nato od leta 1948 dalje pogostoma prisoten na Beneškem bienalu. Odtlej je redno razstavljal in bil deležen pomembnih nagrad ter priznanj. Odločilno je bilo njegovo srečanje s Pier Paolom Pasolinijem leta 1946; navezala sta globoko prijateljstvo ter sodelovala na ustvarjalnem področju. Zigaina je med drugim ilustriral Pasolinijevo pesniško zbirko Dove la mia patria ter mu posvetil več esejev. Pasolini pa je za Zigaino ustvaril pesnitev Quadri friulani, objavljeno v knjigi Le ceneri di Gramsci. V filmu Decameron, ki ga je režiral Pasolini, je Zigaina igral vlogo fratra.

V zgodnjem ustvarjalnem obdobju se je Giuseppe Zigaina v duhu socializma osredotočal na motiviko delavcev, koles in vozov v značilni paleti modro zelenih odtenkov, kjer postaja s

časom vse bolj občutena prav krajina. Kasneje ga je pritegnila izraznost ekspresionizma in neposrednost nemške Neue Sachlichkeit. Od leta 1965 je vzporedno gojil tudi grafiko, ki je s časom postala njemu zapisan medij. Barvne gnote so se postopoma preobrazile v vesoljske ladje. V postopnem prehajanju v abstrakcijo umetnik vselej ohranja značilne organske prvine, s katerimi se zazre v svoj notranji svet oniričnih prividov, ki ga označujejo pretanjena tankočutnost, avtentičnost, obenem pa tudi močen in odločen likovni temperament.

Živ je spomin na obsežnejše antološke razstave iz leta 2000 v tržaškem Muzeju Revoltella ter leta 2009 v Vili Manin. Mojestrovo devetdesetletnico so obeležile tri razstave: Dežela FJK je na svojem sedežu v Trstu gostila obsežnejšo razstavo grafik, istočasno pa sta bili na ogled tudi razstava v Vidmu, v umetniški tiskarni Albicocco, ter v rojstnem Cervignanu.

Jasna Merkuš

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

Restriction Archive

Electro rock, ambient
Dangervisit Records, 2015
Ocena: ★★★★★★

Skupina Archive ni ravno običajna glasbena zasedba. Pravzaprav gre bolj za neke vrste glasbeni kolektiv, v katerem se že dvajset let vrstijo najrazličnejši glasbeniki. Tokrat bomo postavili pod drobnogled zadnji plošček angleškega benda, ki nosi naslov Restriction.

Bend Archive sta v prvi polovici devetdesetih let ustanovila basist in pianist Darius Keeler in kitarist ter bobnar Danny Griffiths. Fanta sta se spoznala v londonskih klubih, v katerih je takrat prevladovala elektronska glasba in nova glasbena zvrst, tako imenovana trip hop. Nov glasbeni trend je sicer nastal v Bristolu, glavni predstavnici nove glasbene zvrsti pa sta takrat bili zasedbi Massive Attack in Portishead, pa tudi pevci in glasbeni producenti Tricky. Trip hop sestavljajo elementi elektronske glasbe, dub, hip hop, rock, ponekod pa tudi funk in soul ritmi. Keeler in Griffiths sta se kmalu navdušila nad novo glasbeno sceno in leta 1996 izdala prvenec Londinium. Pri snemanju sta sodelovala še pevec Rosko John in Roya Arab in kitarist benda Underworld Karl Hyde. V naslednjih letih se je trip hop skupine Archive počasi spremenil v trip pop, njen sound pa so obogatili tudi rock in psihedelični ritmi.

Januarja letos je zagledal luč deseti album z naslovom Restriction. Pri snemanju nove plošče so tudi tokrat sodelovali številni glasbeniki, na primer basista Jonathan Noyce in Steve »The Menace« Davis, kitarist Mickey Hurcombe in drugi. Album Restriction sestavlja dvanajst komadov za malo manj kot uro glasbe. Ploščo je tudi tokrat izdala manjša glasbena založba Dangervisit Records.

Album Restriction ima svojevrstno »šizofrenično« glasbeno strukturo, saj pesmi preskakujejo iz ene glasbene zvrsti v drugo. Tako imamo ponekod hitre pesmi, polne kitar in elektronskih efektov, kot sta na primer komada Feel It in Kid Corner, nato pa ganljive balade Half Built Houses in Black And Blue. V teh igra glavno vlogo izjemen vokal pevke Holly Martin. Vmes je še čas za poskočne electro indie pesmi, kot sta posrečeni Ruination in Crushed.

GORICA - Pripravili razpis za trgovce, obrtnike in druge male podjetnike

Z denarjem iz sklada Pisus do oživitve mestnega središča

Zdaj gre končno zares. Goriški občinski odbor je na svojem zadnjem zasedanju prižgal zeleno luč za objavo razpisa, na podlagi katerega bodo med trgovce, obrtnike, gostince in druge male podjetnike, ki svojo dejavnost opravljajo (ali bodo opravljali) v goriškem mestnem središču, porazdelili 1.120.000 evrov. Gre za del denarja, ki ga bo občina Gorica prejela iz evropskega sklada za trajnostni razvoj urbanega okolja Pisus in ki je namenjen razvoju trgovine, obrtništva in drugih podjetniških dejavnosti v urbanih središčih. Ostala sredstva - preko 2.300.000 evrov -, ki jih bo ravno tako prejela iz sklada Pisus, bo občinska uprava porabila za javna dela, in sicer za obnovo trga v Podturnu, Trga Sant'Ilario in grajskega parka.

»Razpis, ki ga danes predstavljamo in bo v kratkem objavljen, je za preporod goriškega trgovskega sektorja izredno pomembna priložnost. Zaradi birokratskih in tehničnih težav, za katere sami nismo odgovorni, smo morali na ta denar čakati več let, končno pa smo prišli do cilja,« je povedal goriški župan Ettore Romoli, ki je razpis predstavil skupaj s podžupanom Robertom Sartorijem in odbornico Arianom Bellan.

Za prispevke bodo lahko zaprosila trgovska, obrtniška, gostinska, turistična in druga mala podjetja, ki delujejo na področju storitev. Denar bo lahko namenjen trem vrstam ukrepov, od odprtja novih dejavnosti v ožjem gori-

Bodo z denarjem iz sklada Pisus spet zaživele tudi zaprte trgovine v Raštelu?

BUMBACA

škem mestnem središču, ki je vključeno v projekt Pisus (vanj ob obnovljenih mestnih ulicah in trgih spada tudi dober del Korza Italia), do obnove in posodobitve trgovin, lokalov in delavnic na tem območju ter promocijskim in drugim pobudam, ki bodo povečale privlačnost podjetij, pa tudi mesta samega.

Najvišji možni prispevek bo 100.000 evrov, najnižji pa 20.000. Z denarjem iz sklada Pisus bodo financirali največ 80 odstotkov naložbe. Prošnje bodo zainteresirani podjetniki morali vložiti med 6. majem in 20. junijem 2015, pristojna komisija pa jih bo preučila in ocenila na podlagi točno dolo-

čenih kriterijev najkasneje do decembra. »Sestavljeni bosta dve lestvici: v eni bodo prošnje po višjih prispevkih - od 50.000 evrov navzgor -, v drugi pa prošnje za nižje vsote,« je pojasnila Bellanova, Romoli in Sartori pa sta poudarila, da bodo komisijo sestavljali izključno tehniki: predstavniki občinskega tehničnega urada, občinskega urada za splošne zadeve, občinskega urada za proizvodne dejavnosti, mestnih redarjev, Trgovinske zbornice ter en strokovnjak na marketinškem področju. Prejemniki prispevkov bodo imeli na voljo dve leti časa, da izpeljejo dela, možno bo zaprositi tudi za akontacijo.

Prosilci bodo lahko predstavili razne vrste projektov. Trgovine, lokale in druge sedeže podjetij bodo lahko razširili, obnovili, prilagodili novim zakonskim normam in pravilniku za zunanjo opremo lokalov; dalje bodo lahko obnovili izlozbe in pročelja stavb, odstranili arhitektonske ovire za invalide in starejše osebe ter izboljšali energetske učinkovitost nepremičnin. Prijaviti se bo mogoče tudi z marketinškimi projekti, npr. za promocijo na spletu in večjezično komunikacijo. Pri ocenjevanju bo komisija upoštevala tudi število morebitnih novih zaposlitev, čas uresničitve projekta in stanje nepremičnine.

»Občina se je v teh letih zelo trudila, da bi prišla do sredstev iz sklada Pisus. Zdaj so na potezi trgovci in drugi mali podjetniki,« je zaključil podžupan Roberto Sartori. (Ale)

Aretirali moškega

Tržiški karabinjerji so aretirali 47-letnega delavca iz Bosne in Hercegovine z bivališčem v Trzinu, ki so ga na zaporno kazen zaradi nasilnega vedenja do družinskih članov in utaje davka IVA v letih 2008-2009 obsodili na turinskem sodišču. V goriškem zaporu bo obsedel 11-mesečno zaporno kazen.

Kolesar v bolnišnici

Pod viaduktom Ragazzi del 99 se je včeraj dopoldne zgodila prometna nesreča, v kateri je bil poškodovan kolesar. Moški naj bi se s kolesom peljal iz Podgore proti goriškemu sejmšču, na križišču pod viaduktom pa ga je v še nepojasnjenih okoliščinah - verjetno zaradi izsiljene prednosti - zbil avtomobilist, ki je vozil iz Gorice proti Majnicam. Kolesarja je rešila služba 118 odpeljala v goriško bolnišnico, okoliščine nesreče preiskujejo goriški mestni redarji.

Ferfaglia se je predstavil

Na zavodu Ivan Cankar v Gorici je včeraj Peter Ferfaglia predstavil svojo kandidacijo za slovensko komponento višjega šolskega sveta. Ferfaglia, ki kandidira za listo UIL - La voce libera della scuola, bo danes med 14.30 in 15.30 svojo kandidacijo predstavil na nižji srednji šoli Srečko Kosovel na Opčinah. Več o njegovi kandidaturi je mogoče prebrati na spletišču www.solniki.it, kjer lahko vsi solniki in dijaki predlagajo svoje ideje, predloge in pobude za izboljšanje slovenske šole v Italiji.

Glasba za rehabilitacijo

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici bo danes ob 16.30 seminar o pomenu glasbe za rehabilitacijo otrok z disleksijo. Srečanje bosta vodili psihologinja Elena Flaugacco in porodničarka Teresa Braidot.

GORICA - Pobuda pokrajine v sklopu projekta Tradomo

Novi zemljevid spodbuja uporabo čezmejne mreže javnih prevozov

Gorico in Novo Gorico že trinajst let povezuje čezmejna avtobusna linija. Na avtobusih pokrajinskega prevoznega podjetja APT in družbe Avri-go, ki vozijo po tej progi, letno našteteje okrog 18.500 potnikov, med katerimi so predvsem študentje, čezmejni delavci, obiskovalci tržnic in igralnic. Da bi občane in turiste še bolj spodbudila k uporabi ne samo te, ampak tudi ostalih avtobusnih linij na italijanski in slovenski strani meje, je goriška pokrajina izdelala in natisnila prvi zemljevid čezmejne javnega potniškega prometa, ki goriško in novogoriško stran obravnava kot en sam prostor in na njem prikazuje vse avtobusne povezave, postaje javnega potniškega prometa, intermodalne postaje ipd.

Zemljevid, je pojasnila podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic, je nastal v okviru širšega projekta za izboljšanje trajnostne dostopnosti in mobilnosti na čezmejnem programskem območju Tradomo, ki je bil sofinanciran v okviru programa čezmejne sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj in državnimi sredstvi. »Glavni cilji so bili promocija čezmejne javnega transportnega omrežja, večja dostopnost območja in večja uporaba javnega potniškega prometa,« je povedala Černičeva. V okvi-

Avtomat za tiskanje vozovnic za čezmejno linijo (levo); novi zemljevid (desno)

BUMBACA

železniško postajo, drugega pa v Ulici Caprin v bližini skupnega trga obeh Goric. »Ob tem smo izdelali tudi dvojezične zgibanke in letake za promocijo čezmejne javnega potniškega prometa in nalepili na dva avtobusa podjetja APT napise, ki vabijo k odkrivanju okolice s čezmejnimi javnimi prevozi,« je pojasnil pokrajinski funkcionar Flavio Gabrielcig.

Paolo Polli, predsednik podjetja APT, je pohvalil projekt pokrajine, izpostavil pa je tudi trud, ki ga goriško pokrajinsko prevoznico podjetje vlaga v nakup okolju prijaznih avtobusov. »Trenutno smo edino podjetje v FJK, ki razpolaga tudi z električnimi avto-

busi. Imeti bi jih morali še več, treba pa je upoštevati, da so stroški zanje izredno visoki,« je dejal Polli in spregovoril tudi o dolgoletnem sodelovanju z družbo Avri-go, s katero so leta 2002 vzpostavili čezmejno avtobusno linijo. »Kljub temu, da vožnje niso zelo pogoste in da ob nedeljah proga ne obratuje, se teh avtobusov poslužuje precej ljudi. V preteklosti smo zabeležili tudi do 24.000 potnikov letno, zdaj jih imamo okrog 18.500,« je povedal Polli in pristavil, da bi lahko v prihodnje čezmejne avtobusne povezave tudi okrepili, za kar so že pripravili nekaj študij. »To pa ni le stvar prevoznih podjetij,« je zaključil. (Ale)

DOBERDOB Nezakoniti priseljenci pri Bonetih

Po doberdobski občini so v sredo zvečer iskali nezakonite priseljence. Večje število tujcev - po vsej verjetnosti je šlo za ljudi iz afriških držav - so v Dolu opazili mimoidoči avtomobilisti: poklicali so sile javnega reda, ki pa jim je ob koncu uspelo prijeti le tri osebe. Ostali so pobegnili; poskrili so se po gozdovih, nato pa so odšli neznano kam.

Doberdobski karabinjerji so prvi klic prejeli okrog 18. ure. Avtomobilist jih je obvestil, da je na državni cesti št. 55 pri Bonetih videl skupino priseljencev. Hodili so ob robu ceste, najverjetneje v smeri Gorice, izstopili pa naj bi iz enega ali več kombijev. Karabinjerji so se takoj odpravili proti Bonetom, poklicali pa so tudi goriško kvesturo, ki je v doberdobsko občino poslala mejne policiste.

Ko so zagledali sile javnega reda, so se priseljenci razbežali. Policisti in karabinjerji so se podali za njimi, prišli pa so le tri osebe. Odpeljali so jih na goriško kvesturo: dokumentov niso imeli, dejali pa so, da so Somalci in da nameravajo zaprositi za azil. »Tega pa danes (včeraj, op.ur.) niso storili. Očitno so bili namenjeni nekam drugam,« so povedali na goriški kvesturi. Ostali - prešli so jih osem, verjetno pa jih je bilo precej več - so izginili v goščavi ob cesti, kjer so jih neuspešno iskali več ur. (Ale)

GORICA - V Kulturnem domu razstavlja Janina Cotič

Išče izvirne izrazne poti

Z leve Igor Komel, Janina Cotič, Alenka Florenin in Erik Figelj (levo); eno izmed razstavljenih del (zgoraj)

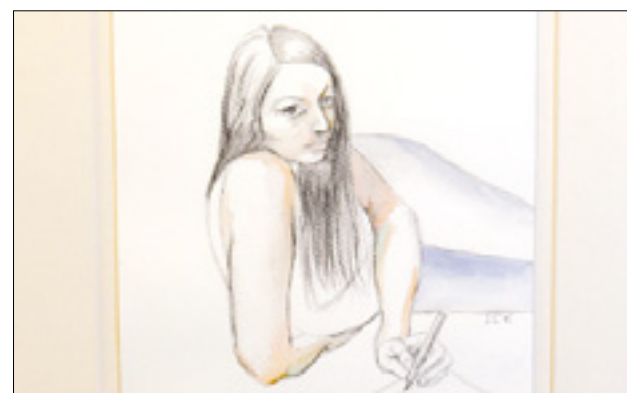
BUMBACA, J.K.

Do 15. maja bodo v razstavnici galeriji goriškega Kulturnega doma na ogled likovna dela mlade sovođenske umetnice Janine Cotič. Avtorico in njena slikarska prizadevanja so številni ljubitelji likovnih umetnosti podrobneje spoznali na predstavitvi razstave, ki je bila na sporedu predvčerajšnjim v goriškem Kulturnem domu. Janina Cotič je za to priložnost pripravila dva ducata slik, ki so sad njenih zadnjih likovnih izkušenj.

Navzoče je uvodoma pozdravil predsednik Kulturnega doma Igor Komel, ki je z zadovoljstvom ugotovil, da mlada likovna ustvarjalka vztraja in napreduje v svetu umetniškega sporočanja, saj je minilo že celih pet let, odkar se je s samostojno razstavo prvič predstavila v goriškem hramu kulture. V teh petih letih se je v marsičem izpopolnila in se podala na nove tehnične izražanja, pri čemer je dokazala, da

se razvija v obetavno predstavnico likovnih umetnosti.

Prisotne in seveda avtorico razstave Janino Cotič sta nagovorila tudi sovođenska županja Alenka Florenin in predsednik kulturnega društva Sovodnje Erik Figelj. Oba si štejeta v ponos, da se v pestro kulturno življenje v Sovodnjah vključuje tudi mlada likovna ustvarjalka, ki je tudi članica domačega kulturnega društva. Podrobneje o umetni-

ški poti Jasnine Cotič in njenih delih je spregovoril goriški kulturni delavec Vili Prinčič. V svojem dvojezičnem nagovoru je poudaril, da Janinina dela opredeljuje zlasti kompozicijska preprostost in jasna figurativna zasnova, v kateri se ponekod kaže tudi rahla težnja po abstrakciji. V tem tiči odlika njenih slik aktov in portretov, ki jih zaznamujejo močni tonski prehodi maloštevilnih čistih in ekspresivnih barv. Od leta 2011 sovođenska umetnica redno obiskuje Akademijo likovnih umetnosti v Benetkah, in sicer šolo Scuola libera del nudo, kjer se pod vodstvom profesorjev Roberta da Lozza in Davida Marinotta izpopolnjuje v aktu z modelom v živo. V nadaljevanju svoje predstavitve je Prinčič še posebno poudaril, da gre za razstavo mlade osebe, ki se zanima za številne kulturne in umetniške dejavnosti. Še zelo mlada se je pri Glasbeni matici učila violine in klavirja, preizkusila se je tudi v solopetju. Že kot najstnica pa je Janina kazala posebno nagnjenje do risanja, ki je z leti preraslo v njeno glavno umetniško izražanje.

Mlada slikarka se je na koncu zahvalila prirediteljem in soprirediteljem razstave, ki so ji omogočili razstavljanje v priznani galeriji Kulturnega doma. Goste je nato povabila na družabnost, kjer je postregla s slaščicami, ki jih je sama pripravila in s tem dokazala, da ni umetnica le na likovnem področju.

TRŽIČ-GORICA Združujejo konzorcija

Gledajo tudi čez mejo

»Zadovoljna sem, da je skupščina delničarjev tržiškega industrijskega konzorcija sprejela predlog, ki sem ga skupaj z ostalima dvema večinskima delničarjema vložila glede reorganizacije mreže industrijskih konzorcijev v naši deželi, v okviru katerega bi se konzorcija iz Gorice in Trziča združila.« Tako pravi tržiška županja Silvia Altran, potem ko so se delničarji tržiškega in goriškega industrijskega konzorcija v prejšnjih dneh izrekli za združitev. Županja je prepričana, da je treba sodelovanje razširiti še na konzorcij Aussa Corno pri pristanišču Nogaro, zatem pa še na tovarno postajališče SDAG in na železniško vozlišče pri Červinjanu. »Čiljati je treba na ustanovitve velikega konzorcija, ki bi sodelovanje razširilo tudi na industrijske cone v občinah Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Mirren-Kostanjevica,« pristavlja predsednik goriške pokrajine Enrico Ghergetta.

Na skupnem zasiedanju goriškega in tržiškega konzorcija so poudarili, da si želijo sodelovanja s konzorcijem Aussa Corno, vendar se-le ta trenutno nahaja v finančnih težavah. »Zaradi tega je treba skupaj z deželo pripraviti načrt, ki bi konzorcij Aussa Corno spet pripeljal na zeleno vejo, šele zatem lahko razmišljamo o ustanavljanju novega velikega konzorcija,« poudarjajo iz goriškega in tržiškega industrijskega konzorcija.

GORICA - Glasbene afinitete v vili plemiške rodbine Attems

Več kot glasbeno doživetje

Koncert je lahko več kot »samo« glasbeno doživetje: prepričanje ustvarjalne ravnateljice SCGV Emil Komel Alessandre Schettino se zelo konkretno udejanja na dogodkih, ki ob glasbeni ponudbi vrednotijo bogastvo sugestivnih, kulturno in zgodovinsko pomembnih lokacij na Goriškem. Tokrat je bila na vrsti vila Attems Cernozza de Postcastro v Ločniku, ki v svojem imenu združuje večstoletno zgodovino lastnikov te posesti, ki je po skrbni obnovi stavb in parka v zadnjih mesecih odprla svoja vrata kot prostor za praznovanja, kongrese, predavanja, kulturne dogodke, plese.

Družina zadnje potomke ugledne plemiške rodbine Attems živi v tem naselju in je z veliko ljubeznijo (ter dobro mero idealizma) investirala v ohranitev dragocene dediščine, ki bi bila drugače obsojena na propad in pozabo. V veliki dvorani vile s sugestivnim pogledom na vrt, kjer se pogumna, moderna podjetnost isto-veti s plemenitim, spoštljivim odnosom do preteklosti, se je v sredo odvijal drugi koncert cikla Snovanj, ki se je s podobno širino začel pri baroku in se je končal pri jazzu. Koncert je nosil naslov Glasbene afinitete in so ga oblikovali profesorji šole Emil Komel in društva Arsatelier.

Afinitete med profesorji, z avtorji, s samim okoljem so prišle do izraza od prvih not z navdahnjeno izvedbo Vivaldijevega koncerta v g duru, ki so ga zaigrali flautistka Daniela Brussolo, violinistka Daniela Bon, violončelist Federico Magris in pianistka Elisabetta Cavaleri. Zelo doživetvo je zazvenel tudi Allegro iz Sonate op.38 Johanna Brahmsa, med pol-

Koncert v ločniški vili

BUMBACA

nostjo klavirskega zvoka, ki ga je ustvarila Tatjana Jercog, in strogo govorico violončela Aleksandra Sluge. Sledila je izvedba dveh delov iz nežne Linnemannine Suite za zaljubljenca z introvertiranim zvokom kitare Martine Gereon. Pianista Riccardo Radivo in Neva Klanjšček sta se odločno in prisrčno, prej kot strastno, prišla za roke na poti v toplino argentinskih barv Astorja Piazzolle in v intenzivne izvedbe štirih njegovih »hitov« v priredbi za klavir štiriročno. Francoski šanson Jacquesa Breila in pesem na avantgardno besedilo Sanguinetija pa sta bila izrazno sredstvo pevke Albe Nacinovich, katere intimistično

razpoloženje je podprl sam avtor omenjene skladbe, pianist Francesco de Luisa.

V tesnem in sproščenem dialogu sta večer zaključila kitarist Gianluca Jan Sturiale in basist Luca Emanuele Amatruda iz oddelka za jazz glasbo. Profesorji, ki sami nastopajo pred publiko, so posebno kredibilni v očeh svojih učencev in docenti šole Komel so se izkazali na koncertu, ki so ga oblikovali z veseljem in strokovnostjo. Naslednji večer Snovanj bo v torek, 28. aprila, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž, kjer bo na sporedu glasbena igra z izborom Mozartovih arij in duetov. (rop)

GORICA - Združenje Fish

Zaskrbljeni zaradi upada prispevkov

Prispevki za nudenje pomoči prizadetim osebam so se v zadnjih dveh letih v Furlaniji Juljski krajini znižali za 35 odstotkov, pomoč bančnih fundacij je upadla za 45 odstotkov. Z zaskrbljenostjo gledajo na prihodnost udeleženci večrajšnjega deželne kongresa zveze Fish - Federazione italiana per il superamento dell'handicap, v katero so včlanjena združenja, ki na različne načine nudijo pomoč prizadetim osebam - Anfass, MoVi, Aism, Anfamiv, Down Fvg in združenje tetraplegikov. »V delovanje naše zveze želimo vključiti nova

združenja prostovoljcev, prisotni hočemo biti na državnih zasiedanjih Fisha. Na težave prizadetih oseb je treba gledati globalno, zato smo v Vidmu odprli urad, v katerem nudimo vso potrebno pomoč in oporo,« pravi predsednik deželne zveze Fish Edi Fuat. Poleg njega so bili včeraj v upravni odbor zveze imenovani še Giampiero Licinio, Massimiliano Mauri, Mariangela Fantin, Alberto Volpe, Giorgio Danni, Elisa Barazzutti, Lorenza Vettor in Daniela Campigotto. Nadzorni odbor pa sestavlja Gabriele Caddelli in Pino Cocetta.

GORIŠKA - Ob 70-letnici zmage

Poklon padlim

Na pokrajini in v Gabrjah že danes

V številnih krajih na Goriškem se bo danes in jutri spomnili 70-letnice zmage nad nacifašizmom. Predsedstvo goriškega pokrajinskega sveta v sodelovanju s pokrajinskim odborom za promocijo vrednot odpornosti in italijanske ustave prireja danes ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani v **Gorici** spominsko svečanost. Navzoče bodo nagovorili predsednik pokrajinskega sveta Gennaro Falanga, predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Paolo Padovan, v furlanščini pokrajinska svetnica Simonetta Vecchi, v slovenščini pokrajinski svetnik Aljoša Solol in predstavnik pokrajinske študentske konzulte. O miru in ustavi bo predaval Guglielmo Cevolin, profesor ustavnega prava na Videmski univerzi. Ob 17. uri bodo venec položili k spomeniku deportiranim pred železniško postajo v Gorici.

VZPI-ANPI, AVL, SKGZ in združenje Krajevna skupnost Pevma-Oslavje-Štma-ver bodo polagali vence jutri ob 8. uri pri goriškem zaporu, ob 8.25 pri goriškem gradu, ob 8.45 pred ploščo padlim in spomenikom deportiranim pred železniško postajo v Gorici, ob 9.15 v Pevmi, ob 10. uri v Podgori, ob 11. uri v Štandreu in ob 11.30 na glavnem pokopališču v Gorici. V **Pevmi** prireja krajevna sekcija VZPI-ANPI in združenje krajevna skupnost Pevma-Štma-ver-Oslavje jutri ob 9.15 svečanost pred spomenikom. Pel bo moški pevski zbor Štma-ver, recitirali bodo učenci osnovne šole Josip Abram iz Pevme, slavnosti govornik bo Aldo Rupel. Podgorska sekcija VZPI-ANPI in društvo Andrej Paglavac prireja svečanost jutri ob 10. uri pri spomeniku padlih v NOB v **Podgori**. Na programu so polaganje vencev, pozdravi delegacij, recitacije, nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgore ter slavnostni govor zgodovinarja Sandija Vouka. V **Štandreu** prireja krajevna sekcija VZPI-ANPI in sodelovanju z društvom Oton Župančič jutri ob 11.30 svečanost pri spomeniku. Nastopili bodo godba na pihala Viktor Parma iz Trebč, ženski zbor Danica, vokalna skupine Sraka, Glasbena matica in taborniki. Spregovoril bo Martin Lissiač.

V sovodenjski občini bo že danes svečanost v **Gabrjah**, ob 20. uri se bodo udeleženci odpravili s Trga Neodvisnosti do spomenika, kjer ob 20.15 krajevna sekcija VZPI-ANPI in društvo Skala prireja proslavo. Nastopili bodo mladinski zbor Neokortex, recitatorska skupina učencev osnovne šole iz Sovodenj, moški pevski zbor Skala in moški pevski zbor Jezero; slavnostna govornica bo sovodenjska županja Alenka Florenin. Jutri bo polaganje vencev ob 9.20 na Peči, ob 9.35 v Rupci, ob 10. uri odhod iz pred centra Danica na Vrhu in slovesnost

Zveza VZPI-ANPI je po pokrajini nalepila plakate v slovenščini in italijanščini

BUMBACA

pri spomeniku, ob 11. uri v Sovodnjah pri spomeniku pred občino in pri spominski plošči na cerkvi.

V cerkvi v Doberdobu bo jutri ob 9. uri maša za padle v NOB, sledilo bo polaganje vencev ob 10. uri v Jamljah, ob 10.15 na Palkišču, ob 10.30 na Poljanah in ob 10.45 v Doberdobu; ob 11. uri bo osrednja slovesnost v sprejemnem centru Gradina v **Doberdobu**, slavnostni govornik bo Karlo Černic. Sodelovali bodo pihalni orkester Kras, mešani pevski zbor Hrast, ženski in moški pevski zbor Jezero, društvo Kremenjak in vokalna skupina nižje srednje šole Doberdob.

V **Gradišču** bo danes ob 11. uri svečanost ob spomeniku v parku v Ulici degli Eroi. Jutri ob 10. uri bo polaganje vencev pri spomeniku-kostnici na pokopališču in ob 10.30 polaganje vencev ob spomeniku v parku v Ulici degli Eroi; ob 11. uri bo svečanost v veži občinske palače in govor zgodovinarja Marca Puppini. V **Ronkah** bo jutri ob 8.45 maša v cerkvi sv. Lovrenca, ob 9.30 bo izpred občinske palače startal sprevod, sledilo bo polaganje vencev pri spomeniku na pokopališču, v Ulici Monte Cosich v Selcah, v Ulici San Lorenzo ter na Trgu Unità; med potjo bodo v Ulici Zorutti poimenovali telovadnico z odkritjem plošče v spomin na Ondino Peteani. Na trgu pred občinsko knjižnico bo nastopil orkester Giuseppe Verdi; spregovoril bo župan Roberto Fontanot. V **Tržiču** bodo jutri ob 9. uri polagali vence na Trgu Unità; ob 9.30 se bodo zbrali na Trgu Aldo Moro pred bolnišnico San Polo, nakar bo sprevod krenil do pokopališča v Ulici XXIV Maggio. Spregovorili bodo predstavniki VZPI-ANPI, borcevske organizacije iz Nove Gorice in županja Silvia Altran.

V **Štarancu** bo jutri ob 9.30 zbirna točka na Trgu Republike, zatem bodo položili vence k spomeniku v Ulici Martiri del-

la Libertà, na pokopališču in na Trgu Dante Alighieri. Uradna slovesnost bo pri občinskem amfiteatru, sodelovali bodo predsednik sekcije VZPI-ANPI iz Štarancana, predstavnik pobratene skupnosti iz Renč in župan Riccardo Marchesan.

V **Šempetru** prireja danes ob 18. uri odkritje doprsnega kipa dr. Franca Derganca ob Coroninijevem dvorcu, ob 19. uri odprte razstave z naslovom »II. svetovna vojna skozi zbirke Goriškega muzeja« v Coroninijevem dvorcu in ob 20.30 postavljanje mla-ja na Trgu Ivana Roba. V nedeljo, 26. aprila, ob 11. uri bo na Trgu Ivana Roba proslava z naslovom »Svoboda je zasijala«, slavnostni govornik bo Janez Stanovnik. Na **Nanosu** bodo jutri ob 11.30 s slovesnostjo obeležili spomin na nanoško bitko in dan upora proti okupatorju. Pozdrave nagovore bodo imeli vipavski župan Ivan Princes, Rok Andres, predsednik društva TIGR Primorske in Božo Novak, predsednik ZOB NOB Ajdovščina - Vipava. Slavnostni govornik bo Borut Klajban, višji znanstveni sodelavec Inštituta za zgodovinske študije Univerze na Primorskem.

NOVA GORICA - Na postajah namestili digitalne table

Vožnja z mestnim avtobusom bo uporabnikom prijaznejša

Vožnja z mestnim avtobusom v novogoriški in šempetrsko-vrtojben-ski občini bo poslej uporabnikom prijaznejša. Z denarjem, ki so ga pridobili v okviru čezmejnega projekta Tradomo, so v obeh občinah na postajališčih mestnega avtobusa uredili digitalne označevalne table, ki bodo potnike obveščale o tem, čez koliko časa bo avtobus pripeljal na postajo, kje avtobus nahaja in vozni red. V tem kontekstu bo vzpostavljen tudi informacijski sistem, preko katerega bo vse te podatke moč spremljati tudi preko računalnikov, pametnih telefonov in tablic. Od oktobra lani je na štirih Avrigovih mestnih avtobusih že na voljo brezplačno brezžično omrežje, kar je bila nadgradnja takšnega že obstoječega omrežja, ki v mestu in okolici omogoča več kot sto dostopnih točk. Gre za projekt, ki ga je postavil in financiral novogoriški podjetnik Luka Manojlovič. Tokratna novost, ki bo nadgradila mestna avtobusna postajališča, in bo uresničena v okviru omenjenega čezmejnega projekta, pa bo na voljo prav kmalu, rok za izvedbo je 30. april. V teh dneh je na nekaterih postajališčih mestnih avtobusov v Šempetru in Novi Gorici že moč opaziti omenjene označevalne table, ki zaenkrat kažejo le podatke o avtobusni liniji. V novogoriški občini jih bo skupaj šest, v šempetrsko-vrtojben-ski občini pa dve. »Dve informativni tabli bomo postavili na najbolj obremenjenih postajališčih v Šempetru in Vrtojbi,« je za Primorski dnevnik pojasnil župan Milan Turk in dodal, da so v tamkajšnji v okviru projekta Tradomo uredili še novo avtobusno postajališče pri Primorskem tehnološkem parku v Vrtojbi.

NOVA GORICA - Ocenjevanje U-Multirank

Novogoriška univerza med najboljšimi v soseščini

Univerza v Novi Gorici (UNG) je po metodi ocenjevanja U-Multirank letos med najboljšimi v Sloveniji in soseščini v tujini. Posebej je bila prepoznana odličnost UNG na področju raziskav, mednarodne usmerjenosti in regionalne vpetosti. Dobre rezultate izkazuje tudi na področju učenja in poučevanja. Univerza v Novi Gorici je vključena v globalno mednarodno ocenjevanje univerz U-Multirank od samega začetka tega evropskega projekta. Letošnji rezultati tega primerjalnega ocenjevanja univerz s celega sveta U-Multirank 2015, objavljeni konec marca so pokazali, da UNG dosega v svetovnem merilu visoko nadpovprečne rezultate. »Primerjava rezultatov UNG z ocenami U-Multiranking 2015 ostalih univerz v širši regiji izven meja Slovenije, pokaže, da je Univerza v Novi Gorici najboljša univerza po večini kazalcev ocenjevanja. Prekaša ne samo vse ostale slovenske univerze ampak tudi starejše in večje univerze v naši soseščini, na primer Univerza v Gradcu, Univerza v Trstu, Univerza v Padovi, Univerza v Zagrebu,« pojasnjujejo na Univerzi v Novi Gorici.

U-Multirank je nova primerjalna lestvica univerz, ki so jo razvili v EU s finančno podporo Evropske komisije. Namenjena je mednarodni primerjavi univerz iz celega sveta. V letošnjem letu je bilo v ocenjevanje vključenih 1200 univerz iz 83 držav z več kot 1800 fakultetami in 7500 študijskimi programi. U-Multirank je prva globalna lestvica, ki podaja celovito večdimenzionalno sliko delovanja univerz, saj univerze primerja na petih področjih: poučevanje, raziskave, mednarodna usmerjenost, regionalna vpetost in prenos znanja. Za razliko od ostalih lestvic, ki univerze razvrščajo v enotno lestvico »prvih 100 univerz«, na podlagi enotne številske ocene, sestavljene iz različno uteženih parametrov, U-Multirank podaja celovito sliko prednosti in slabosti posameznih univerz, ki različnim uporabnikom, posebej študentom povedo o univerzi tisto, kar je posebej za njih pomembno, ko se odločajo o izbiri univerze za svoj študij.

Za učinkovito primerjavo med univerzami so v okviru projekta U-Multirank študentom ponudili spletno aplikacijo na

Novogoriška univerza

FOTO K.M.

spletni strani www.umultirank.org, preko katere lahko vsakdo neposredno izbere univerze v regiji ali širše v svetovnem merilu in jih primerja med seboj na področjih, ki ga zanimajo. U-Multirank upravlja 31 različnih indikatorjev, s katerimi primerjalno oceni delovanje univerze na različnih področjih aktivnosti, pri čemer uporablja petstopenjsko številsko lestvico.

»Univerza v Novi Gorici se kljub svoji mladosti letos obeležuje 20. obletnico obstoja, in relativni majhnosti v mednarodnem merilu izkazuje s prepoznano odličnostjo. Vrhunski rezultati, ki jih dosega niso naključni, ampak plod trdega dela in jasno zastavljene vizije razvoja univerze, ki jo je sprejela senat Univerze,« dodajajo na novogoriški univerzi, kjer zasledujejo naslednjo vizijo razvoja: postati raziskovalna in mednarodno uveljavljena univerza, ki bo v regiji in širše prepoznana kot gonilna sila družbenega razvoja. Z inovativnimi pristopi poučevanja bo razvijala pedagoško odličnost na sodobnih študijskih programih, ki bodo domačim in tujim študentom zagotavljali visoko stopnjo zaposljivosti. »Moto Z znanjem do zmage bo uveljavljala z zagotavljanjem ustvarjalnega okolja za raziskovalce, profesorje in študente in s tem omogočala doseganje vrhunskih rezultatov na prodornih znanstvenih, tehnoloških in umetniških področjih,« so na univerzi še zapisali v svojo vizijo. (km)

NOVA GORICA - Na terasi SNG

Kvantavtorsko sabotažo bodo začinili z »ghoriščino«

Prvi koncert iz novega niza bo na sporedu v torek, 27. aprila

Na terasi SNG Nova Gorica bo konec aprila ledino zaoral sklop kantavtorskih koncertov, poimenovan Kvantavtorska sabotaža. Koncerti bodo prinašali kombinacijo avtorske glasbe in besede, nekoliko bodo začinjeni tudi z gastronomskim užitkom, obljublajo organizatorji - SNG Nova Gorica in KUD Morgen. Nastopili bodo uveljavljeni glasbeniki, priložnost, da se predstavijo občinstvu, pa bodo dobili tudi mladi in izvirni ustvarjalci.

Na prvem koncertu Kvantavtorske sabotaže v Novi Gorici, ki bo 27. aprila ob 20.30, na Dan upora

proti okupatorju, bodo nastopili: legendarni primorski trubadur Drago Mislej Mef s spremljevalnim Narodnoosvobodilnim bendom, preleški kantavtorski pričevalc Trde Vesenjaka, ki bo predstavil svojo svežo izdano ploščo Naša dejanja odmevajo v večnost, mladi Novogoričan Matej Tratnik pa bo družene začinil z lokalno specialiteto »ghoriščino« - svoje nabrušene kvante bo v pesmi predstavil ob spremljavi kitare. Cena vstopnice v predprodaji (velja le še danes) je 8 evrov, znižana 4, v redni prodaji pa 10, oziroma 5 evrov. (km)

Avtobusna postaja

FOTO K.M.

met za uporabnike po uvedbi novosti morda ne bo več brezplačen, kot je od leta 2006.

»Mi bi to sicer radi ohranili kot je, vendar obstaja možnost, da se na račun boljše storitve stroški lahko tudi povečajo. To pa bomo vedeli šele takrat, ko bomo objavili javni razpis za oddajo koncesije in ko bodo koncesionari oddali svoje ponudbe in ko bo z najugodnejšim sklenjena pogodba. Takrat bo pravi čas, da bosta oba občinska sveta - tako novogoriški kot šempetrsko-vrtojben-ski - odločila, na kakšen način se bo mestni potniški promet financiral - ali iz proračunov, tako kot doslej, ali pa bi morda uvedli delni prispevek uporabnikov,« pravi župan Turk. Vsekakor pa, kot je pred časom pojasnil tudi novogoriški župan Matej Arčon, bi uporabniki plačevali le del tega stroška, nikakor pa ne celote. Vožnja naj bi torej stala nekaj deset centov. Odločitev okrog tega naj bi bila znana proti koncu leta. (km)

WASHINGTON - Tragična napaka ameriške vojske

Obama se je z zamudo opravičil za smrt Italijana

V januarski vojaški akciji sta umrla italijanski humanitarni delavec in državljani ZDA

WASHINGTON - V ameriški protiteroristični operaciji na meji med Afganistanom in Pakistanom sta januarja po nesreči umrli tudi dva talca, sicer Italijan Giovanni Lo Porto in Američan Warren Weinstein. Predsednik ZDA Barack Obama se je pozno popoldne z veliko zamudo opravičil družini Lo Porta in Italiji za tragično napako. Oba talca so zadrževali pripadniki teroristične mreže Al Kaida.

V omenjeni operaciji sta sicer umrli še dva ameriška državljana, ki pa sta bila člana vodstva Al Kaide, kar sicer ni bil cilj operacije. V ločeni operaciji je prav tako umrl Američan, ki je deloval v imenu Al Kaide, čeprav to prav tako ni bil cilj operacije. ZDA niso imele nobenih podatkov o njihovi prisotnosti v tem delu sveta. Obama je v posebni izjavi za javnost dejal, da prevzema polno odgovornost za vse protiteroristične operacije, vključno s tisto, ki je nehote vzela življenji Warrena Weinsteina in Giovannija Lo Porta. Zagotovil je, da niso imeli nobenih informacij o tem, da so v kompleksu Al Kaide na meji med Afganistanom in Pakistanom, ki so ga uničili z brezpilotnim letalom, talci.

Bela hiša zagotavlja, da je bil napad povsem v skladu z zakoni. Američani so imeli obveščevalne informacije, da je v kompleksu eden od vodij Al Kaide, ki ga ni bilo mogoče odstraniti na drug način. Po besedah Obame je operacija odstranila pomembnega člana Al Kaide. To pa ni bil ameriški član Al Kaide Ahmed Faruk, ki je bil prav tako ubit v istem napadu. Bela hiša je potrdila, da je bil v podobni operaciji januarja ubit tudi tiskovni predstavnik Al Kaide Američan Adam Gadahn. Po zagotovilih Bele hiše Američana nista bila tarči napadov.

Italijansko zunanje ministrstvo je smrt Lo Porta označilo za tragično in usodno napako ameriških zaveznikov. 39-letni umanutarni delavec, ki je bil tri leta v rokah ugrabiteljev, je bil doma iz Palermo, kjer živi njegova mati. Njegovemu spominu sta se poklonila tudi predsednik republike Sergio Mattarella in predsednik vlade Matteo Renzi. Vsi v Italiji se vsekakor čudijo nad veliko zamudo, s katero je Washington sporočil tragično novico.

Italijanski humanitarni delavec Giovanni Lo Porto

ANSA

Ameriški predsednik Barack Obama

ANSA

FRANCIJA - Premier Valls po aretaciji 24-letnega osumljenca

Od leta 2013 so preprečili že pet terorističnih napadov

PARIZ - V Franciji so od leta 2013 preprečili pet terorističnih napadov, je včeraj razkril francoski premier Manuel Valls.

Mednje spada tudi načrtovani napad na cerkev v bližini Pariza, ki so ga oblasti preprečile z aretacijo 24-letnega osumljenca v nedeljo. Valls je sicer v pogovoru za radio France Inter dejal, da so pet napadov preprečili v zadnjih mesecih, a so nato iz njegovega kabineta sporočili, da gre v resnici za obdobje od leta 2013. »Grožnja ni bila še nikoli tako velika. Še nikoli v zgodovini se nam ni bilo treba soočiti s tako stopnjo terorizma,« je Valls dejal po poročanju francoske tiskovne agencije AFP.

Francoska policija trenutno preiskuje domnevno namero 24-letnika, ki so ga aretirali v nedeljo, da napade cerkev v pariškem predmestju Villejuif. Njegovi načrti so prišli na dan povsem po naključju, ko se je po nesreči sam ustrelil in je poli-

cija pri njem našla zalogo orožja ter dokaze o načrtovanem napadu.

Nova razkritja so prišla na dan manj kot štiri mesece po nizu džihadističnih napadov, v katerih je v Parizu umrlo 17 ljudi. Francija je po tem močno poostрила varnostne ukrepe in opazovanje morebitnih novih napadalcev. Vrstam borcem Islamske države v Siriji in Iraku se je pridružilo na stotine francoskih državljanov, ki naj bi predstavljali celo skoraj polovico evropskih borcev te skrajne skupine.

Kot je dejal Valls, je v »teroristična omrežja« vključenih 1573 francoskih državljanov, od katerih naj bi jih bilo 442 v Siriji. 97 od teh naj bi tam že izgubilo življenje. »Rad bi vas spomnil, da je sedem francoskih državljanov umrlo ob izvedbi samomorilskih napadov v Siriji in Iraku,« je še dejal. (STA)

Manuel Valls

ANSA

KAZEN V ZDA

Deutsche Bank je manipulirala obrestno mero

NEW YORK - Nemška banka Deutsche Bank mora zaradi vpletenosti v manipuliranje z obrestno mero libor plačati rekordnih 2,5 milijarde dolarjev (2,3 milijarde evrov) kazni. Za ta znesek se je nemška banka včeraj poravnala z več regulatorji v ZDA in Veliki Britaniji. Gre za najvišjo kazn, ki jo je v tem primeru, imenovanem aferi Libor, doslej dobila kakšna banka. Kljub temu bo banka četrletje predvidoma končala z dobičkom.

Afera Libor je izbruhnila sredi leta 2012. Uslužbenci več velikih bank so se več let medsebojno dogovarjali o pomembni londonski medbančni obrestni meri, s čimer so spodbujali svoje posle. Deutsche Bank je že konec leta 2013 sprejela kazn Evropske unije v višini 725 milijonov evrov. V Veliki Britaniji in ZDA pa so se pogajanja občutno podaljšala, medtem ko se je za ostale banke zadeva že končala.

Pri tem pa je Deutsche Bank dobila najvišjo kazn od vseh vpletenih bank. Dosedanja rekorderka je bila švicarska banka UBS, ki jo je doletelo 1,5 milijarde dolarjev kazni.

Merklova in Cipras o težavah Grčije

BRUSELJ - Ob robu izrednega vrha EU o begunski krizi sta se v Bruslju sestala grški premier Aleksis Cipras in nemška kanclerka Angela Merkel. Govorila sta o pogajanjih Grčije s posojilodajalci o reformah v zameno za naslednji finančni obrok, uradnih informacij o njunem pogovoru pa ni. Iz vladnih krogov v Atenah se je izvedelo le, da je pogovor potekal »v konstruktivnem in pozitivnem ozračju«. Z nemške strani ni bilo nobenih uradnih izjav.

Grški mediji sicer poročajo, da naj bi kanclerka Ciprasu sporočila, da se Nemčija na najvišji ravni zavzema za obstanek Grčije v območju z evrom, zato morajo Atene pospešiti reforme, ki so jih obljubile. Cipras naj bi ji odgovoril, da so Atene že izvedle, kar so obljubile, zdaj pa da "so na vrsti partnerji". Pozval naj bi jo, da pospeši proces doseganja sporazuma o grškem dolgu, o katerem so se februarja dogovorili mednarodni posojilodajalci in Grčija in naj bi bil dosežen do konca aprila.

SIRIJA - Od septembra lani

V napadih ubitih 2000 džihadistov

DAMASK, 23. aprila - V zračnih napadih koalicije pod vodstvom ZDA na položaje skrajne sunitske skupine Islamska država v Siriji je bilo od septembra ubitih okoli 2000 džihadistov, je sporočil Sirski observatorij za človekove pravice. Med žrtvami je bilo 90 pripadnikov Fronte al Nusra, večinoma teroristične mreže Al Kaida, pa tudi 66 civilistov, od tega najmanj šest otrok.

ZDA in njene zaveznice so začele položaje IS z letali obstreljevati 23. septembra. Američani so isti dan začeli obstreljevati tudi položaje Fronte al Nusra. Islamsko državo so zračni napadi doleteli predvsem na območju kurdskega mesta Kobane na severu Sirije, ki je bilo prizorišče večtedenskih bojov med kurdskega branitelji in džihadističnimi osvajalci.

V zračnih napadih so koaliicijske sile večkrat zalele naftne rafinerije, ki naj bi jih uporabljali pripadniki IS. Prav zračni napadi koaliicijskih sil so bili kurdskega borcem v veliko pomoč, saj jim je nato januarja uspelo pregnati borce IS iz Kobana.

V sirskem konfliktu je umrlo več kot 220.000 ljudi, medtem ko je od začetka nemirov v letu 2011 svoje domove morale zapustiti 11,2 milijona ljudi. (STA)

JEMEN - Po podatkih WHO

V spopadih že več kot tisoč žrtev

ŽENEVA - Nasilje, ki v Jemnu divja od marca, je doslej terjalo že več kot tisoč življenj, je včeraj sporočila Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). Med ubitimi je skoraj petdeset otrok in trideset žensk. Več kot 4300 ljudi je bilo ranjenih, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Po podatkih WHO je bilo v Jemnu od 19. marca do 20. aprila ubitih 1080 ljudi, med njimi 48 otrok in 28 žensk, 4352 pa je bilo ranjenih. V prejšnji bilanci WHO, ki je zajela obdobje do 17. aprila, je bilo ubitih 944 in ranjenih 3487 ljudi.

WHO podatke prejema od zdravstvenih ustanov v Jemnu, a ker številni ljudje ne morejo poiskati pomoči v bolnišnicah, v te statistike niso zajeti. Dejansko število mrtvih in ranjenih je zato zagotovo občutno višje. Kot še poudarjajo v WHO, oni ne razlikujejo med civilnimi žrtvami in žrtvami v vrstah borcev na eni ali drugi strani.

Največ smrtnih žrtev, 209, je organizacija sicer zabeležila na območju prestolnice Sana, a tudi mesto Aden na jugu s 191 ubitimi ne zaostaja veliko, še poroča AFP.

Zadruga Primorski dnevnik

Upravni odbor
sklicuje

Redni Občni zbor

V prvem sklicu, v ponedeljek, 27. aprila 2015 ob 10.00
na sedežu zadruga, Ul. Montecchi 6 v Trstu,

v drugem sklicu, v torek, 28. aprila 2015 ob 18.00
v Kulturnem domu Prosek Kontovel
na Proseku št. 2, v Trstu.

Dnevni red:

1. otvoritev, namestitev predsedstva in zapisnikarja, imenovanje verifikacijske komisije in skrutinatorjev;
2. poročilo Upravnega odbora o poslovanju v letu 2014;
3. predstavitev obračuna za poslovno leto, ki se je zaključilo 31. 12. 2014;
4. poročilo Nadzornega odbora;
5. razprava o obračunu in odobritev;
6. izvolitev Nadzornega odbora, predsednika Nadzornega odbora in določitev honorarjev;
7. stanje na Primorskem dnevniku.

BRUSELJ - Nočni vrh voditeljev držav članic

EU s težavo išče rešitve za vse hujšo begunsko krizo

BRUSELJ - Voditelji držav članic Evropske unije so pozno v noč iskali odgovore oziroma rešitve za vse bolj tragično begunsko krizo v Sredozemlju. Strinjali so se, da je prednostna naloga reševanje življenj beguncev, a enotnega odgovora na vprašanje, kaj potem storiti z njimi, še ni. Več voditeljev je izpostavilo odgovornost Afrike, od koder problem izvira. Begunska kriza v Sredozemlju je nedvomno vseevropsko vprašanje, ne le problem južnih držav Evrope, kar nalaga skupno odgovornost, je sinoči poudaril predsednik Evropskega sveta Donald Tusk.

Reševanje življenj je vsekakor prednostna naloga, največji izziv danes pa je po Poljakovih besedah okrepiti evropsko solidarnost in skupno odgovornost, ko gre za preseljevanje in premestitev beguncev ter obravnavo prošelj za azil. To pomeni, da je treba žrtvovati nekatere nacionalne interese za skupno dobro, kar je vselej največji izziv, je izpostavil Tusk in dodal, da hitre rešitve ni, saj so vzroki za begunsko krizo vojna, nestabilnost in revščina v celotni regiji.

Danes gre za reševanje življenj v tej pravi tragediji v Sredozemlju, je poudaril tudi britanski premier David Cameron. Velika Britanija bo po njegovih besedah kot evropska država z največjim obrambnim proračunom ponudila ladjo kraljeve mornarice, tri helikopterje in dve patrolni ladji ter finančno pomagala pri stabilizaciji sosednjih držav.

A obenem je Cameron opozoril, da morajo pri tem seveda veljati strogi pogoji, vključno s tem, da ljudje, ki jih bodo rešili in odpeljali v najbližjo varno državo, najverjetneje Italijo, ne

Pred začetkom vrha EU so se o predlaganih ukrepih ločeno pogovarjali premierji štirih največjih evropskih držav Renzi, Merkel, Cameron in Hollande

ANSA

bodo avtomatsko prosili za azil v Veliki Britaniji.

Belgijski premier Charles Michel je dejal, da sicer razume, da bližajoče se volitve otežujejo Cameronov položaj, a obenem opozoril, da EU mora prevzeti odgovornost za človekoljubno krizo, vse članice pa pozval, naj pogledajo svoje številke.

Belgija meni, da predvidena številka 5000 beguncev, ki naj bi jih medse razporedile članice, ni dovolj; zvišati jo želi na 10.000, je povedal Michel. EU mora po njegovih besedah storiti več in bolje. Da je treba danes poskrbeti za to, da bodo pri delitvi bremena prispevale tudi države, ki doslej niso, ne le z lepimi besedami, ampak z dejanskimi zavezami, je poudaril tudi nizozemski premier

Rutte. Nizozemska je po njegovih besedah storila že veliko. »Nizozemska je država, kjer ljudje, ki resnično potrebujejo pomoč in izpolnjujejo pogoje, vedno najdejo prostor. Veliko drugih držav tega ne more reči,« je bil kritičen Rutte.

Nizozemski premier se je ob tem zavzel za pospešitev postopkov vračanja ljudi, ki nimajo prihodnosti kot prosilci za azil, v varne predele Afrike. Tako velik problem terja skupen odziv Afrike, od koder problem izvira. Razmere se ne bodo izboljšale, če se ne izboljša položaj v celotni severni Afriki. Libija je v Afriki, ne v Evropi, je poudaril.

Problem Libije je izpostavil tudi francoski predsednik Francois Hollande. Vprašanje Libije ni le evropsko.

Če bo svet ostal ravnodušen do Libije, če bo država še naprej brez vlade in v kaosu, napredek na vseh drugih področjih ne bo kaj dosti pomagal, je opozoril in dodal, da Evropa mora pomagati slabo razvitim državam na zahodu Afrike.

Najprej reševanje življenj, potem preprečevanje tihotapljenja in razlogov za beg, je poudarila nemška kancelerka Angela Merkel, ki upa na podrobnejši akcijski načrt v naslednjih dneh, saj je treba storiti še veliko. Grški premier Aleksis Cipras je poudaril, da tragedija in šokantna realnost udarjata potrebo po tem, da EU razvije humano migracijsko politiko, ki bo temeljila na solidarnosti, še posebej z državami, ki so najbolj na udaru, med katerimi je tudi Grčija. (STA)

ZDA - V senatu Predlog zakona proti trgovini z ljudmi

WASHINGTON - Ameriški senat je v sredo z 99 glasovi za in nobenim proti potrdil predlog zakona proti trgovini z ljudmi, s čimer je prižgana zelena luč za glasovanje o potrditvi kandidature Lorette Lynch za pravosodno ministrico ZDA. Republikansko vodstvo senata je glasovanje o pravosodni ministrici povežalo z glasovanjem o predlogu zakona proti trgovini z ljudmi, v katerem je bilo za demokrate sporno besedilo glede pravice do splava.

Republikanci so v predlogu, ki ustanavlja sklad za pomoč žrtvam trgovine z ljudmi, določili, da se denar iz tega sklada, ki se bo polnil z zaplenjenim premoženjem kriminalcev, ne sme porabiti za plačevanje umetnih prekinitev nosečnosti.

Demokrati so trdili, da to uvaja nov pravni presedan, čeprav je financiranje splava iz zveznega proračuna že tako ali tako prepovedano. Zaradi tega niso hoteli glasovati za zakon, republikanci pa so jim sporočili, da potem predsednik ZDA Barack Obama ne bo dobil nove pravosodne ministrice.

Blokada Lyncheve je v zadnjih 170 dneh začela povzročati politične težave republikancem, ki so iskali izhod iz zadrege. Našla ga je demokratska senatorka slovenskega rodu iz Minnesote Amy Klobuchar, ki je predlagala kompromis, s katerim lahko obe strani razglašata zmago.

Dogovor predvideva oblikovanje dveh skladov. Eden se bo polnil z zaplenjenim denarjem od kriminalcev, porabljal pa le za pravno in drugo pomoč žrtvam razen zdravstvene. Zdravstveno pomoč bodo žrtve dobile v lokalnih javnih klinikah, ki dobivajo denar iz zveznega proračuna. Zanje pa prepoved splava že velja. (STA)

SICILIJA - Včeraj v dveh reševalnih akcijah pred libijsko obalo

Rešili še 300 beguncev

Na notranjem ministrstvu pričakujejo vsak teden prihod povprečno 5000 pribežnikov

Reševanje migrantov z do kraja z ljudmi natrpanega gumenjaka

ANSA

CATANIA - V sicilsko пристanišče Catania je včeraj priplo novih 220 migrantov. Val priseljencev, ki poskušajo priti čez Sredozemsko morje v Evropo, se tako nadaljuje. Skupino 220 migrantov, ki so jih včeraj prepeljali v Catanio, je približno 40 kilometrov od libijske obale rešilo plovilo italijanske finančne straže. Migranti so se gnetli na dveh 14 metrov dolgih gumijastih čolnih.

Italijanska obalna straža je včeraj v Sredozemlju rešila še skupino 84 migrantov na gumijastem čolnu, ki se je potapljal. Vsi priseljenci, ki jih je ladja Fiorillo rešila 64 kilometrov pred obalo Libije, potem ko je obalna straža prejela

klic na pomoč, so iz podsaharske Afrike.

Pred včerajšnjim izrednim vrhom EU o krizi z migranti v Sredozemlju je notranje ministrstvo sporočilo, da bo do septembra na italijanske obale vsak teden prispelo povprečno 5000 priseljencev. Če se bodo te napovedi uresničile, bo v Italijo letos prispelo okoli 200.000 migrantov.

Mario Morcone, ki je na notranjem ministrstvu pristojen za priseljevanje, je po poročanju časnika Il Messaggero povedal, da Italija trenutno gosti okoli 81.000 priseljencev, od tega je 13.000 mladoletnikov brez spremstva, ki jih bodo namestili v različnih deželah.

ITALIJA - Demokrati na strani pevca

Morandi brani pribežnike, Salvini ga žolčno napada

Gianni Morandi in vodja Severne Lige Matteo Salvini

ANSA

RIM - Pevec Gianni Morandi je na Facebooku v zvezi s pribežniki spomnil, da so bili tudi Italijani svoj čas pribežniki in priseljenci, zato ne bi škodilo nekoliko več strpnosti in gostoljubja. Njegove misli so na spletu žele odobravanje, a tudi doživele plaz kritik in žaljivk. Na Morandija se je včeraj spravil vodja Severne lige Matteo Salvini, ki poziva umetnika, naj pribežni-

kom odpre vrata svojih »številnih stanovanj in vil« ter naj jim plača bivanje v Italiji.

Morandija, ki ne skriva razočaranja nad žolčnimi reakcijami na spletu, je vzela v bran Demokratska stranka. Salviniju očita rasistična stališča in popolno neobčutljivost do stiske pribežnikov, ki so podobne stiskam nekdanjih italijanskih priseljencev v tujini.

EVROPSKA LIGA - Povratne četrtfinalne tekme

Italijanska renesansa

V polfinale sta se uvrstila tako Napoli kot Fiorentina

FIRENCE/NEAPELJ - Po Juventus, ki si je v sredo izboril mesto v polfinalu lige prvakov, sta si igranje med najboljšo četverico evropske lige zagotovila še Fiorentina in Napoli. Fiorentina je proti kijevskemu Dinamu ves čas gospodarila, toda izid je bil vse do trikratnega sodnikovega žvižga negotov. Fiorentini se je v polfinale vrnila po sedmih letih po zaslugi golov Gomeza (v prvem polčasu) in Vargasa (v zadnji minuti). Montellovi varovanci so zadeli še prečko (Alonso) in vratnico (Salah). Napoli in nemški Wolfsburg sta se na San Paolu razšla z neodločenim 2:2 (na prvi tekmi je Napoli zmagal 4:1). Napoli je že vodil 2:0 (Cal-lejon in Mertens). Nato so gostje uspeli izenačiti. Napoli je zadnjič v polfinalu evropskih pokalov igral pred 26 leti.

Ostala izida: Dnjepr Dnjepropetrovsk - Brugge 1:0, Zenit St. Peterburg - Sevilla 2:2. V polfinale sta se uvrstila Dnjepr in Sevilla. Žreb polfinalnih parov bo danes v Nyonu.

MAROTTA - Pooblaščenici upravitelj Beppe Marotta in njegova ekipa bosta vodila Juventus vse do leta 2018. Pogodbo sta podaljšala včeraj.

Messi v Sacileju

Zvezdnik Barcelone Lionel Messi se je včeraj mudil v Sacileju. Obiskal je športnega zdravnika in nutricionista Giuliana Poserja.

Gol Maria Gomeza (Fiorentina)

ANSA

KOŠARKA

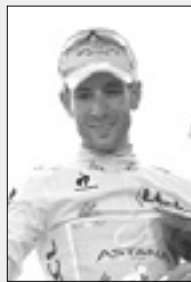
Play-off: Ferrara boljša od Tržačanov

Pallacanestro TS - Mobyt Ferrara 68:75 (12:16 32:34, 49:51)

Pallacanestro Ts: Coronica 4, Fossati, Norbedo n.v., Tonut 16 (2:6, 6:10, 4:8), Ferraro n.v., Mastrangelo 3, Grayson, Candussi 10, Carra 11, Marini, Holloway 20, Prandin 4. Mobyt Ferrara: Huff 9, Castelli 10, Ferri 9, Benfatto, Hasbrouck 19, Bottioni 2, Amici 18, Casadei 6, Pipitone 2, Verrigni, Ghirelli n.v.

Pallacanestro Trieste je nepričakovano izgubil prvo tekmo osmine finala končnice A2-lige proti drugouvrščenemu lige Silver. Zmaga gostov je bila povsem zaslužena, saj so vodili lep del tekme, ko pa so si domačini v zadnji četrtini priigrali najvišjo prednost (57:51) so s trojkami Amicija in Hasbroucka spet prevzeli vodstvo. V Dalmassonovi ekipi sta razočarala predvsem Tonut, ki ni zaigral na običajnem nivoju, in Grayson, ki ni dosegel niti enega koša. Od ostalih pa je zadovoljil le Holloway, ki je odigral svojo verjetno zadnjo tekmo v Trstu. Glede na prikazano igro je le malo možnosti, da bi Tržačani zmagali na povratni tekmi v nedeljo v Ferrari. (m.o.)

EVROLIGA - Četrtfinala: Real - Efes 76:63 (3:1), Olympiacos - Barcelona 71:68 (3:1). V Final 4: Olympiacos, Real, CSKA in Fenerbahçe.

Astana ima licenco

Licenčni odbor Mednarodne kolesarke zveze (Uci) kazahstanski Astani, za katero kolesari Borut Božič, ne bo odvzel mesta med ekipami svetovne serije, bo pa Astana pod posebnim nadzorom. To pomeni, da bo Italijan Vincenzo Nibali branil lansko zmago na dirki po Franciji. Uci je razmišljala, da bi Astani odvzela licenco ekipo zaradi obtožb o sistematični zlorabi dopinga. Nekaj kolesarjev Astane je lani padlo na dopiškkih testih, zato je ekipa decembra licenco za nastope na največjih dirkah dobila le pogojno.

ACH Volleyju 12. naslov

Odbojkarji ACH Volleyja so v četrti tekmi finalne serije državnega prvenstva s 3:1 (25, -23, 22, 15) premagali Calcit Volleyball in skupnim izidom 3:1 postali državni prvaki. Za ACH je to 12. naslov in 11. zaporedni. Varovanci Bogdana Kotnika so dokazali, da so še vedno najboljši klub v Sloveniji, čeprav priznavajo, da je tudi Calcit, ki ostaja pri treh naslovih, skozi vso sezono kazal dobre predstave in se jim dostojno upiral.

BAVISELA 2015 - Predstavitev tekaškega praznika, ki bo letos med 28. aprilom in 3. majem

Čezmejna in zelena

Start maratona bo v Lipici - Skrb za okolje in zdravje - Na družinskem teku tudi 80 pribežnikov - V živo tudi Radio24

TRST - Šport poživi mesto Trst vsaj dvakrat na leto. Jeseni z Barcolano, spomladi pa so v ospredju tekači. In ne samo, saj je Bavisela praznik vseh, so včeraj poudarili na predstavitvi letošnjega tekaškega tedna v prostorih enega izmed glavnih pokroviteljev Hranilnice FJK. »Tu je lahko protagonist čisto vsak,« je v uvodnem pozdravu povedal Fabio Carini, duša Bavisela. Tekški teden namreč že 22. leto zapored ponuja prireditve za čisto vse starosti.

Kot vsako leto bodo zastor dvignili najmlajši s tradicionalnim tekom **Bavisela Young** na Velikem trgu v Trstu: v torek, 28. aprila ob 10. uri bo na trgu teklo kar 2000 predšolskih in osnovnošolskih otrok.

Višek prireditev bo v nedeljo, 3. maja, ko bodo na vrsto prišli vsi: tekači, rekreativci, ljubitelji dobrega počutja in seveda navijači. Tekški praznik se bo začel v Lipici pred hotelom Maestoso, kjer bo ob 8.30 start 16. zelenega evropskega maratona **Green Europe Marathon**, ki je glavna novost letošnje izvedbe. Organizatorji so po več letih spremenili traso 42,195 km dolgega teka in se naposled odločili za čezmejno različico, kar daje Baviseli tudi primat. Čezmejni maraton bo najbrž prvi in edini v Evropi! Organizatorji so dobili za uresničitev ideje hitro prave sogovornike, predvsem v uradu za slovenski turizem v Milanu, ki ga je na predstavitvi predstavljal Gorazd Skrt. »Sodelovanju z Baviselo se seveda nismo mogli odreči. To je priložnost za promocijo Slovenije, kar je nenazadnje naš cilj, že več let pa tudi z uradom za turizem FJK delamo na tem, da ponujamo turistom enoten pogled na to ozemlje,« je povedal Skrt. In tu se ta ideja uresničuje.

Tekači bodo iz Lipice tekli do Bazovice, nato naprej vse do Križa, se po ulici del Pucino in ul. Livie spustili na obalno cesto, od koder bodo do Velikega trga tekli z udeleženci polmaratona in netekmovalnega teka (trasi polmaratona in družinskega teka sta nespremenjeni). Dolg spust, iz Križa do obalne ceste, je sprva strašil tudi organizatorje, a je direktor tekme Paolo Giberna na posled pomembno potrdilo, da je trasa dobro zastavljena, dobil pri tistih, ki so izdali homologacijo proge: »Dejali so, da je ravninskih maratonov veliko, zato so idejo o razgibanem maratonu sprejeli z navdušenjem.

Po obalni cesti od Devina do Barkovej bodo letos tekli samo polmaratonci. Utrinek lanske Bavisela

FOTODAMJ@N

njem,« je razkril Giberna, ki pa poudarja, da je proga, ki se spušča kar 444 metrov, zelo slikovita in najbrž prav zato privablja ljudi. »To dokazujejo že vpisi, ki jih je že več kot 700, torej več kot lani v istem obdobju. Morda pa nam bo uspelo preseči rekord iz leta 2005. Proga je namreč zanimiva tudi za gorske tekače,« še dodaja Giberna. Botri letošnje Bavisela bosta gorska tekačica Daniela Da Forno, članica športnega društva Bavisela, in gospa Santina Deodato, ki je v nedeljo dopolnila 101 leto.

Evropski polmaraton **Green Europe Halfmarathon** bo že 16. po vrsti in bo kot običajno startal v Devinu (letos spet na državni cesti ob 9.50). Tako kot Maraton je tudi polovična razdalja pridobila v nazivu še pridevnik »green« (zeleno), s čimer želijo organizatorji opozoriti, da skrbijo za okolje. Skrb za ločeno zbiranje odpadkov bo letos torej še večja: lani so tako zbrali kar 70 % vseh odpadkov, letos pa želijo še korak dlje. Bavisela je namreč lani prejela mednarodno priznanje za skrb okolja in sociale IMQ in to kot edina prireditev v severovzhodni Italiji.

Na predstavitvi v središču mesta so predstavili tudi letošnje majčke: moški bodo tekli v modrih, ženske v svetlo zelenih, vsi udeleženci družinskega netekmovalnega teka 22. Bavisela Wind Family, pa v črnih. Na majčkah, ki jih bodo prejeli udeleženci tekmovalnih tekov, je na hrbtni strani tudi letos natisnjen trijezični pozdrav Ciao, Servus, Srečno. Prijave na maraton in polmaraton zbirajo do ponedeljka, 27. aprila.

Da bo tudi letos tekaški praznik množičen kažejo že številne prijave. Na tekmovalne teke se je prijavilo že 2500 tekačev in tekačic, med njimi je kar 40 % tujcev iz 40 držav. Prav tako že zbirajo vpise na družinski tek **Bavisela Wind Family**. Že januarja je preko programa Bavisela Charity udeležbo potrdilo 1300 udeležencev, včeraj so organizatorji sprejeli tudi prošnjo Konzorcija pribežnikov ICS. V nedeljo bo torej s pisano množico teklo tudi 80 pribežnikov iz naše dežele. Skratka, Bavisela dokazuje, da je praznik vseh. »Na taki prireditvi je vidno to, čemur sam pravim »skriti« šport,« je pristavil odbornik za šport tržaške občine Edi Kraus, ki je z drugimi športnimi in političnimi predstavniki pozdravil na predstavitvi. »Bavisela dokazuje, da je tega tudi v našem mestu res veliko.« Vpise na družinski tek bodo sprejemali do 2. maja do 20. ure, samo do danes pa se je možno prijaviti po ugodnejši ceni.

Dogajanje v mestu bo zaživelo v četrtek, 30. aprila, ko bo vrata odprla vas **Expo Bavisela** na nabrežju, z različnimi razstavljalci. Rdeča nit bo skrb za zdravje. Na Borznem trgu pa bodo od četrta dalje zbirali vpise za nastop na družinskem teku v šotoru **Trieste Trasporti Expo**. Bogat bo tudi spremljevalni program v dneh pred osrednjim nedeljskim dogodkom.

Celotna prireditev bo tudi medijsko dobro pokrita. Ob lokalnih medijih bo prvič v živo poročal tudi Radio24, radio zveze industrijcev. (vs)

TROFEJA NEREO ROCCO - U16

V Sovodnjah in na Proseku

Z današnjo tekmo v Gradišču (17.30) Italija - Anglija se bo začel Turnir narodov (za kategorijo U16). Jutri bodo dve tekmi Trofeje Rocco gostili tudi na igriščih naših društev. V Sovodnjah (18.00) bo Verona igrala proti mehiškemu Chivasu. Na proseški Rouni (18.00) bo Triestina gostila japonski Ryukei Kashiwa.

»GOAL A GRAPPOLI« - V Krminu (trg XXIV. maja, začetek ob 17.30) bo jutri športno-kulturni večer Goal a Grappoli 2015. Gostje bodo novinar Sky Sport Federico Buffa, docent na mesinski univerzi Francesco Pira in nekdanji televizijski komentator Bruno Pizzul.

KUMP - Včerašnja drugo etapo kolesarske dirke po Hrvaški je osvojil kolesar Adrie Mobila Marko Kump (nastopil je tudi na lonjerski dirki ZSSDI).

PRESENEČENJE - Fabio Fognini je na teniškem turnirju v Barceloni premagal Rafaela Nadala.

JADRANJE - Regata za svetovni pokal

Za jadralca Čupe usodne taktične izbire

Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti drugi dan regate za svetovni pokal v francoskem Hyeresu nista ponovila prepričljivih nastopov prvega dne. Z 29. in 25. mestom v posamičnih plovih v razredu 470 sta na skupni razvrstitvi zdrknila na 22. mesto. Za najboljšo deseterico zaostajata več kot 20 točk. »Tokrat sva naredila kar nekaj taktičnih napak, nisva tvegala, enostavno sva preveč grešila,« je priznal krmar Simon Sivitz Košuta, ki pa je li takoj obrniti stran. Jadralca Čupe bosta skušala že v današnjih dveh regatah omejiti napake in nadoknaditi vsaj nekaj mest. Čeprav so jadralci v Hyeresu tudi včeraj pričakovali šibek veter, pa je ta lepo napolnil regatno polje in jadralcem omogočil dobre pogoje za nadaljevanje regatnih bojev. Po štirih regatah vodita Hrvata Fantela in Marenić, na drugem mestu pa sta Italijana Zandonà in Trani. Do konca regate so še štir-

je plov, v nedeljo pa regata za kolajne.

Slovenski jadralci Tina Mrak in Veronika Macarol pa sta po štirih plovih na visokem 5. mestu v ženskem dvosedu 470, Izolan Vasilij Žbogar pa je v razredu finn 4.

NAŠ POGOVOR - Predsednik ZSŠDI Ivan Peterlin

Raziskava, nove strategije, marketinško delovanje in servisna ponudba

S predsednikom Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Ivanom Peterlinom smo se pogovorili pred današnjim volilnim občinim zborom športne krovne organizacije. Joži, kot ga imenujejo prijatelji, je v repenski te- lovalnici najprej postavil mrežo ter uredil igrišče v pričakovanju deželne šolske od- bojke finala. Nato je sedel pred mikro- fon.

V uradu za mizo, na igrišču ... od kod črpate vso to energijo?

Težko vprašanje (smeh). Vse moje ži- vljenje je bilo iskriko in razgibano. Nikoli ni- sem stopical na mestu in čakal. Poleg šole (Pe- terlin je bil profesor športne vzgoje) sem imel še veliko drugih zanimanj: šport, glasba, igra- nje na amaterskem odru. Od vedno sem bil navajen na dinamičen ritem.

Raje trenirka ali kravata?

Eno in drugo, čeprav moram priznati, da kravat nisem veliko nosil.

S petkom (današnjim dnevom) zaklju- čujete vaš prvi dveletni predsedniški man- dat.

Dve leti je premalo, da bi izpolnili vse zastavljene cilje. Odločil sem se, da bom kan- didiral še za en mandat s pretežno istimi so- delavci. Kar nekaj smo v teh dveh letih nare- dili. Zdaj bo treba vse to še nadgraditi. Že prejšnji predsednik ZSŠDI Jurij Kufersin je ve- liko naredil in zagotovil našemu združenju priznani status na določeni institucionalni ra- vni.

Avtobus ZSŠDI, Prešernova proslava, himna ... kateri izpeljani projekt vam je naj- bolj pri srcu?

Pravzaprav vsi. Neke vrednostne le- stvice ne bi niti postavljali. Izvedeli smo čisto vse projekte, ki smo jih zastavili na začetku mandata. Bi pa nekaj izpostavil.

Prosim.

Želim si, da bi ZSŠDI postal v našem prostoru resnično pravi subjekt. Odigravati moramo enako vlogo kot jo ima kultura, Slo- vensko stalno gledališče, Primorski dnevnik in druge naše ustanove. Biti moramo akter na bogati zamejski sceni. Okrepili smo prisotnost na terenu. Drugi aspekt je marketin- ški pristop, ki žal med našimi ustanovami ni razširjen. Ne smemo le čakati, da nam bo ne- kdo nekaj dal. Ne smemo biti pasivni in ne smemo jokati, da je finančnih sredstev ved- no manj ter da se tako ne da naprej. Treba se je opogumiti in skušati ustvariti nekaj čisto svojega, originalnega, zanimivega tudi za dru- ge. V ta kontekst spada športni avtobus, ki je postal zanimiv za določene pokrovitelje. Tretji izziv je bila športna Prešernova proslava. Nočemo jemati prostora drugim. Skušali pa smo dokazati, da šport ni samo tekanje za žo- go, ampak je tudi kulturna dobrina. Mislim, da smo v tem tudi uspeli.

Na občnem zboru boste predstavili novo raziskavo.

Predstavili bomo le prvi del naše razi- skave, ki smo jo naredili skupaj s strokovno pomočjo Slovenskega raziskovalnega insti- tuta. Drugi del raziskave bo izšel junija.

Zakaj ste se odločili zanjo?

Želeli smo bolj natančno vedeti, kak- šno je stanje našega športa. Koliko nas je, kot smo in tako dalje. Želimo spoznati na po- tankosti našo stvarnost. V prvem delu razi- skave smo se ukvarjali s številkami, z real- nostjo na terenu. Želeli smo izvedeti, koliko je športnikov in športnic, koliko je slovensko govorečih in koliko italijansko govorečih, ko- liko je mlajših od 18. leta starosti in koliko sta- rejših. Raziskava je neke vrste »check-up« slo- venskega športa v Italiji. Samo tako bomo lah- ko načrtovali prihodnost.

Kaj pa drugi del raziskave?

Drugi del je vsebinsko veliko bogatej- ši. Anketirali smo okrog dva tisoč otrok, ki obiskujejo slovenske šole od Milja do Beneči- je. Sprašujemo se, ali so ti otroci še tako za- vedni Sloveniji, kot smo to bili in smo mi? Ali se je medtem kaj spremenilo? Odgovori so za našo narodnostno skupnost zelo zanimi-

vi. Čisto slovenskih družin, kjer sta oče in ma- ma Slovenca, je nekaj več kot 30 %. Skoraj 60 % otrok je iz mešanih zakonov. 10 % pa pri- pada popolnoma neslovensko govorečim družinam, ki pa so otroka vseeno vpisali v slo- vensko šolo. Prišli smo do zaključka, da bo tre- ba popolnoma spremeniti strategijo. Naši jav- nosti želimo dokazati, da se moramo z novo realnostjo spopasti z drugačnim načinom de- la, z drugačnimi instrumenti. To kar je bilo dobro pred leti, danes ni več. Naši vaditelji se ne smejo zadovoljiti le s tem, da učijo otro- ke metati žogo na koš ali streljati proti vra- tom. Skrbeti morajo tudi za jezik. V tem kon- tekstu bo treba okrepiti pošolsko delovanje (šport, glasbeno šolstvo, amaterski krožki). Vse to, da se bodo otroci čimveč sporazu- mevali v slovenščini.

Ali lahko v prihodnjih dveh letih pri- čakujemo nove pobude in še večjo dina- mičnost ZSŠDI-ja?

Absolutno. Načrti so že pripravljeni. Gremo v neko nadgradnjo. Okrepiti mora- mo ponudbo za naša društva. Razmišljamo

o ustanovitvi servisa, ki bi bil neke vrste vzpo- redni organizem našemu izvršnemu odbo- ru. Podobno kot se to dogaja v našem go- spodarskem združenju, ki ima svoj servis.

Kaj bi ponujali društvom?

Društvom želimo še bolj olajšati delo. Konkretno: če društvo organizira miklavže- vanje in potrebuje voditelja, animatorja, bo zanj poskrbelo ZSŠDI. Težave s birokracijo bi reševal naš servis. V marketinški optiki bi to ponudbo lahko razširili tudi na lokalno ita- lijansko športno gibanje. Že sedaj smo ime- li s strani italijanskih športnih društev veliko povpraševanja. Še nekaj bi dodal.

Prosim.

V luči deželne reforme razdeljevanja fi- nančnih sredstev naj bi odslej ZSŠDI delilo prispevke našim športnim društvom. Prej, kot za kulturo, je to storila Dežela. Za tovrstne storitve pa je treba imeti visoko strokovno pod- kovano osebje. Želim si in predvidevam, da bomo v kratkem času ojačili naše vrste. To naj bi dosegli s pomočjo Dežele in naše marke- tiške dejavnosti. Ob športnem avtobusu bi lahko društvom nudili še kombi, saj je za šte- vilne naše športnike avtobus prevelika zade- va in potrebujejo manjša prometna sredstva. Novih idej je še veliko. V prvi vrsti pa osta- jajo vsebine.

Na primer.

Skrb za slovenstvo. Skupaj se moramo dogovoriti, kje je tista meja, po kateri ne mo- remo več govoriti, da je neko športno dru- šтво slovensko, čeprav je odbor slovenski. Če nam država pomaga in nas podpira za ohran- janje slovenske besede, moramo tudi mi bi- ti koherentni: tudi šport mora biti skrbeti in krepiti slovenski jezik na tem koščku sloven- ske zemlje. Če ne bomo določili strožjih kri- terijev, bomo zgrešili svoje glavno poslanstvo.

Jan Grgič

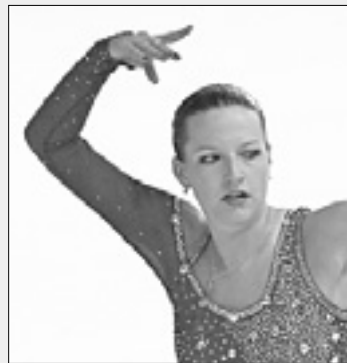
44. REDNI OBČNI ZBOR ZSŠDI

DANES, 24. APRILA, OB 20.00 V PROSTORIH DRUŠTVA KREMENJAK V JAMLJAH

KANDIDATNA LISTA - Predsednik: Ivan Peterlin. **Člani izvršnega odbora:** Ennio Bogatez, Edvin Carli, Damijana Cescutti, Denis Doljak, Jan Gregori, Igor Kocijančič, Petra Krizmancic, Loredana Princic, Sonja Sirk, Paola Ursic. **Predsednik nadzornega odbora:** Nadja Kralj. **Člani nadzornega odbora:** Livio Rožič, Boris Salvi, Gregor Sfiligoj, Ladi Tomsic. **Razsodišče:** Boris Bogatec, Jure Kufersin, Mitja Primosig, Vili Prinčič, Peter Sterni.

UM. KOTALKANJE Martina Pecchiar z izbrano vrsto na Pokal Nemčije

Umetnostna kotalkarica Marti- na Pecchiar bo s člansko reprezen- tanco od 11. do 17. maja nastopila na Pokalu Nemčije. Reprezentančne tre- nerje je Pecchiarjeva prepričala na tradicionalnem reprezentančnem zboru prve dni marca: »Tam smo vadile dva dni. Po dobrem nastopu sem nato upala, da me bodo vpoklicali v izbrano vrsto in res so me,« je po- jasnila članica Pata. Za 21-letnico bo to prvi nastop s člansko izbrano vrsto. »Nastopa se zelo veselim, saj je kakovost nastopajočih na tem tekmoval- nju res visoka. Ob Evropejkah bodo zagotovo nastopile tudi Argentine in druge tekmovalke iz drugih celin,« je pojasnila Martina, ki se bo v Nem- čiji predstavila z lanskim programom. V prostem programu bo za Itali- jo nastopila še Marta Cavaliere. Pred odhodom jo čaka 9. in 10. maja na- stop na deželnem prvenstvu.

KOŠARKA - Deželne lige

Danes Sokol in Dom, jutri Breg in zadnjič Bor

Košarkarski vikend se bo začel že danes. Sokol v skupini za obstanek D-lige bo drugič za- pored igral pred domačimi gledalci (ob 20.45), tokrat proti Pordenoneju. Če si nabrežinski fan- tje želijo čim prej zagotoviti obstanek v ligi, je danes imperativ zmaga. Izkoristiti morajo na- mreč domače igrišče, saj bodo do konca play- outa doma igrali samo še dvakrat. Med razpo- ložljivimi igralci bo tudi Babich, ne bo pa po- škodovanega Kojanca. Goriški Dom bo v okvi- ru promocijske lige igral drevi (21.00) v Šta- rancanu povratno četrtfinalno tekmo play-offa

proti ekipi Pallacanestro Bisiaca. Na prvi tekmi so izgubili 78:64.

V deželni C-ligi bo zanimiv predvsem raz- plet za drugo mesto med Bregom in Codroipom. Dolinsko moštvo bo igralo zadnjič pred doma- čimi gledalci proti zadnjeuvrščeni Cervi- gnanu (ob 20.30). Bolj zanimivo bo v nedeljo, ko bo Codroipo igral v gosteh pri Don Boscu, ki se še bori za play-off. V primeru poraza Codroipa bi Breg prevzel drugo mesto.

Bor Radenska pa bo jutri zadnjič stopil na igrišče, saj bo v zadnjem krogu C-lige prost. Od letošnjega prvenstva se bo poslovil v San Danieleju: glede na to, da je v prejšnjem kro- gu znal presenetiti Servolano, ni izključen po- noven uspeh.

DEŽELNO PRVENSTVO U14

Skupina zmagovalcev

Azzurra A - Bor Breg 41:75 (14:14, 11:22, 2:20, 14:19)

Bor Breg: Bonini 10, Negovetti, Cingerla 15, Pre- garc 12, A. Žerjul, Kavcic, Paiano 18, Coffoli, Oblak 12, Hervat 2, Ota 6.

V prvem od skupno šestih krogov drugega dela prvenstva (v skupino high so se uvrstile prve štiri na lestvici) je združena ekipa Bora Brega v gosteh zaslužen premagala vrstnike Azzurre. Bor Breg bo igral znova že drevi ob 20.00 na sta- dionu 1. maja v Trstu proti krminski Albi.

50 LET ŠD BREG - Jubilej praznovali v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Vse najboljše Breg!

V sredo, 22. aprila, je minilo na- tanko 50 let od ustanovitve športnega društva Breg. Srečanje z Abrahamom so člani, navijači, podporniki in prijatelji praznovali v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu s lahkotno, glas- beno-gledališko in multimedijsko pred- stavo.

Da se je takih jubilejev vendarle tre- ba spominjati, je poudaril v svojem po- segu izavnostni govornik Marji Čuk, eden izmed prvih članov kluba. Vendar »živeti od nostalgije pogleda nazaj se- veda ni smotno in ne vodi nikamor,« raz- mišlja Čuk, »preteklost pa naj bo in je kljub temu vendarle spodbuda k še kako- vstnejšemu delovanju, vztrajanju in ustvarjalnem navdihu v sodobnem času in družbi. Naj bo izhodišče utrjevanju vrednot in njihovo nadgrajevanje.« Pri ugotavljanju povoda za ustanovitev dru- štva je opozoril predvsem na pomembno povezovalno vlogo, ki ga je imelo šport- no društvo Breg. »S svojim nastankom /je opravilo/ epohalni družbeni preskok, da je povezovalo množico različnih političnih, verskih, ideoloških izhodišč, še več, pri- bližalo je vasi in ljudi, ki se prej niti po- znali niso, zrahljalo je kampanilizme in

spodbudilo sodelovanje tudi na drugih po- dročjih, ne le športnem.« Čuk ni pozabil niti na vrednote športa, ki kot tak vodi v svet enakopravnosti in enakosti. Svoje razmišljanje je zaključil še z osebnimi spo- mini na nogometne čevlje, ki so morali biti temeljito zloščeni in bleščeči. In ta- ka, je zaključil Čuk, naj bo še »življenje na- šega Brega«.

Kot se za tak okrogli jubilej spodo- bi, so proslavo soustvarjale različne ge- neracije. Za glasbeno noto so poskrbela mlada grla otroškega pevskega zbora Fran Venturini od Domja pod vodstvom Su- zane Žerjal. Gledališki igralec in bivši član

kluba Franko Korošec je z Gajo Salvi obu- jal spomine na začetek, med pripovedo- vanjem pa ni pozabil niti na zadnje šport- ne uspehe društva. Na oder so stopili to- rej tudi tisti, ki pišejo zgodovino kluba da- nes. Ob predstavnikih vseh ekip, ki letos trenirajo v Dolini, se je dvorana pokloni- la še vsem dosedanjim predsednikom, ki so vodili društvo od davnega 22. aprila 1965. To so bili: Milan Kuret, Drago Ota, Marino Pečenik, Silvano Klabjan, Igor Čuk (predsedoval je v treh različnih ob- dobah), Sergio Pelosa, Corrado Švab, Bo- ris Žerjal, Divna Sancin, Edvin Bevk, Sil- vestro Coren, Edvin Žerjal in Sandy Klun,

ter trenutni predsednik Walter Mocor, ki je z uvodnim pozdravom tudi pozdravil vse navijače, goste in prijatelje. Odbor se je nato »oddolžil« tudi predsedniku usta- novnega občnega zbora, in sicer neu- trudnemu Miranu Kuretu. Dogajanje na odru so obogatile fotografije vseh 50 plod- nih let, ki so se vrtele na platno skupaj z italijanskimi podnapisi. Prireditve je po- vezovala Mara Gersinich, ki je pred za- ključnim družabnim delom dala besedo še športnim in političnim gostom.

Na fotografiji Fotodamj@n dose- danji predsedniki in svojci preminulih predsednikov

več fotografij na
www.primorski.eu

Harvey Norman® KOPER

SMART • WIFI • 100Hz

€439,99

TV LG 42LB582V

Triple XD Engine, USB snemanje, energijski razred A+

Smart TV – brezžična povezava do informacij, iger in brskanja po spletu

NAJVEČJA IZBIRA KLIMATSKIH NAPRAV NA OBALI

MONTAŽO

KLIMATSKE NAPRAVE

4 GARANTIRAMO V DELOVNIH DNEH!

MONTAŽO KLIMATSKE NAPRAVE

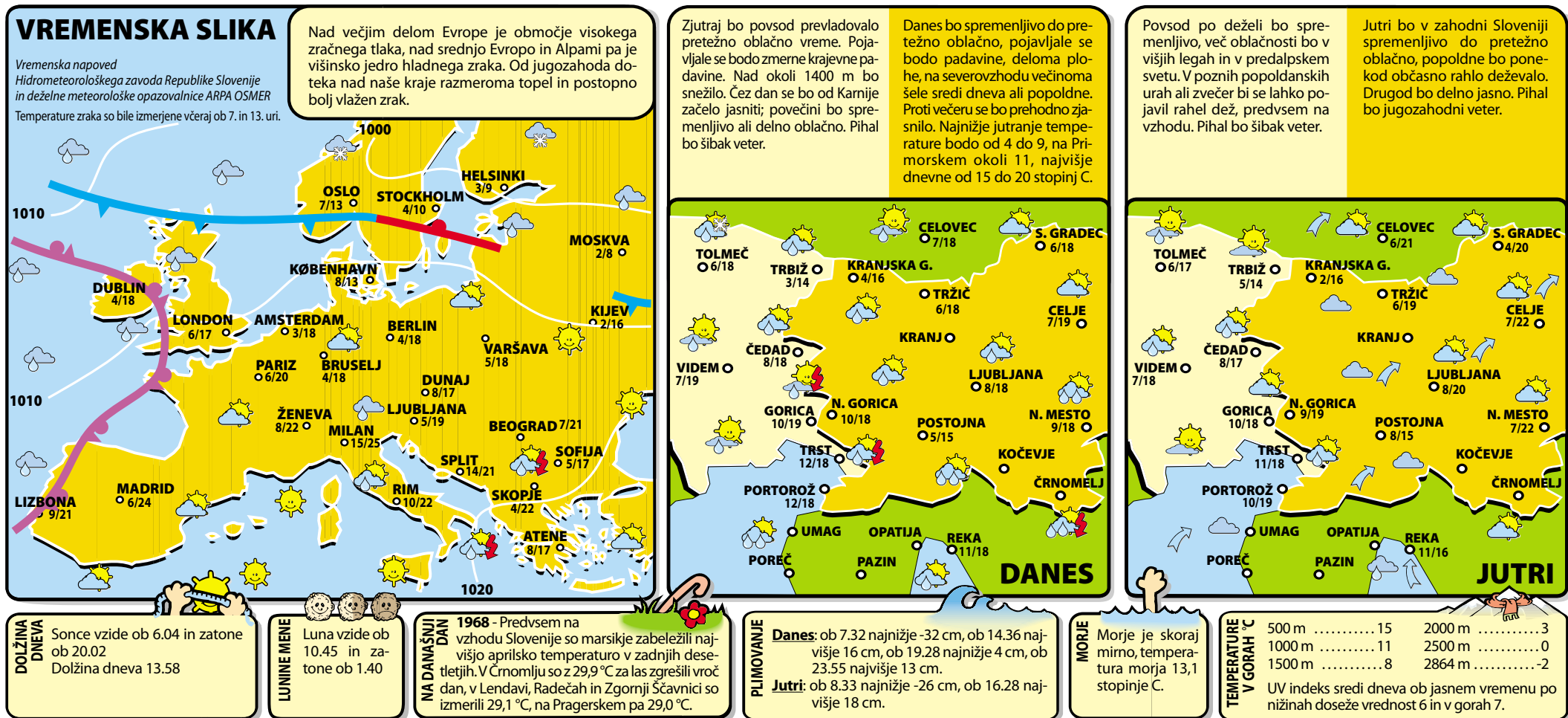
GARANTIRAMO V 4 DELOVNIH DNEH!

Harvey Norman garanteri, da bo celotna osnovna montaža za stenske split klime, kupljene v Harvey Norman trgovini, končna naprava v 4 delovnih dneh od dneva nakupa.

Pri osnovni montaži klime je upoštevano:

- en preboj opečnatega zidu do 40 cm,
- montaža zunanje in notranje enote do višine 3,5 m,
- izdelava plinske cevi in elektro povezave med enotama do 4 m,
- izdelava odvoda kondenzata iz notranje in zunanje enote na osnovi prostega padca do 5 m v žleb ali pripravljen odtok,
- stenska nosilna konzola (do 500 mm),
- priključek na obstoječo električno napeljavno ob klime naprav,
- drobn in montažni material,
- vakumiranje, polnjenje, zagon in svetlovanje o uporabi naprave,
- prevoz do stranke do 30 km iz trgovine.

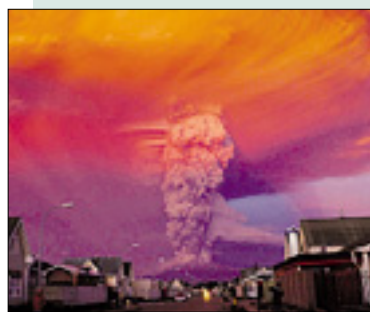
Cenik dodatnih storitev je na voljo v trgovinah Harvey Norman.

Odvisno od genov, če nas radi pikajo komarji

LONDON - Ali smo privlačni za komarje ali ne, je odvisno od genov, ki vplivajo na naš telesni vonj, je po poročanju britanske medijske mreže BBC odkrila pilotna raziskava, v kateri so sodelovali enojajčni in dvojajčni dvojčki. Ugotovili so, da so imeli enojajčni dvojčki med seboj veliko bolj primerljivo stopnjo privlačnosti za komarje kot dvojajčni dvojčki, kar bi lahko nakazovalo, da imajo vlogo pri tem geni, ki določajo naš telesni vonj. Kot je menil strokovnjak za tropsko medicino David Weetman, gre sicer za zelo zanimivo odkritje, saj se je tokrat prvič izkazala genetska osnova za privlačnost za komarje. Strokovnjaki sedaj opozarjajo, da je treba opraviti širšo raziskavo in ugotoviti, za katere gene gre.

V Čilu izbruhnil vulkan Calbuco, ki je miroval več desetletij

SANTIAGO - Na jugu Čila je v sredo izbruhnil vulkan Calbuco, ki je pred tem miroval 43 let. Približno 10 kilometrov visoko v zrak je poslal oblak pepela, oblasti pa so razglasile najvišjo stopnjo ogroženosti. Odredile so evakuacijo prebivalcev v 20-kilometrskem radiju okrog vulkana. Doslej so oblasti evakuirale približno 270 družin, število bi se lahko po navedbah lokalnih oblasti še povečalo. Na območju naj bi vladala precejšnja panika, oblasti pozivajo k miru. Največje čilsko mesto na ogroženem območju Puerto Montt, ki šteje 240.000 prebivalcev in je od vulkana oddaljeno 50 kilometrov, je že zavito v oblak pepela, ljudje naj bi bili zelo prestrašeni.

LJUBLJANA - Zatiranje kostanjeve šiškarice

Bo mala parazitska osica ozdravila obbolele kostanje?

LJUBLJANA - Na Primorskem so v nasadu za pridelavo pravega kostanja pod vodstvom strokovnjakov Kmetijskego gozdarskega zavoda Nova Gorica v sredo v naravo izpustili prvo parazitsko osico »tormus sinensis«, s katero želijo zatreti kostanjevo šiškarico. Novice so zagotovo veseli čebelarji, ki so v minulih mesecih pozivali k vnosu te osice. Kostanjeva šiškarica je v Evropo prišla z Japonske, v Slovenijo pa prek uvoza sadik leta 2005 iz Italije. Zatiranje te žuželke s fitofar-

macevtskimi sredstvi ni učinkovito, se je pa kot učinkovito izkazalo zatiranje s parazitoidom tormus sinensis. Čebelarji so že nekaj časa pozivali k vnosu parazitske osice, saj predstavlja kostanjeva paša, ki jo šiškarica ogroža, skoraj tretjino pridelave medu.

V sredo so na Primorskem v naravo izpustili prvo osico. Gre za obliko biotičnega varstva rastlin, kar pomeni, da z uporabo živih naravnih sovražnikov v kmetijstvu obvladujejo boleznin in škodljivce. To je edini doslej poznan učinkovit način zatiranja tega najbolj nevarnega škodljivca pravega kostanja v Evropi, so sporočili iz Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Kostanjeva šiškarica škodo povzroča s tvorbo šišek na poganjkih, zato napadena drevesa ne cvetijo, posledično pa se zmanjša pridelek kostanjevih plodov in letni prirast poganjkov ter lesa. Parazitska osica odloži jajčeca v šiške na kostanju, izlegle ličinke pa se hranijo na ličinkah kostanjeve šiškarice, zato te propadejo.

Ker je parazitska osica tormus sinensis tujerodna vrsta, je morala njen izpust v naravo odobriti uprava za varno hrano, ki je dovoljenje izdala na podlagi soglasja Agencije RS za okolje.

Vnos in uporabo osice so v skladu z omenjenim soglasjem pod določenimi pogoji dovolili za poskusne oz. raziskovalne namene na šestih lokacijah na območju Slovenije za pet let, in sicer na dveh lokacijah na Primorskem, na eni lokaciji na Dolenjskem, na eni lokaciji v Posavju in na dveh lokacijah na Štajerskem. V naslednjih dneh bodo osico v naravo izpustili tudi na ostalih odobrenih lokacijah.

Učinka biotičnega zatiranja kostanjeve šiškarice ne gre pričakovati takoj, ampak šele čez nekaj let, če bo parazitska osica v naravnem okolju preživela in se dovolj namnožila. Izkušnje iz drugih evropskih držav, zlasti Italije in Francije, ki že dalj časa uporabljajo ta način zatiranja kostanjeve šiškarice, so zelo pozitivne. Lani sta vnos dovolili tudi Hrvaška in Madžarska, so še pojasnili na upravi za varno hrano.

RIM - Na pobudo ministra Franceschinija

V Koloseju spet načrtujejo spektakle pod milim nebom

RIM - Rimski Kolosej bo morda kmalu ponovno urejen kot gladiatorska arena. Italijanski minister za kulturo Dario Franceschini je podprl projekt, v sklopu katerega bodo sedaj odkrite kletne prostore Koloseja prekrili z lesenim podijem. Tako bodo v 2000 let starem amfiteatru ponovno lahko prirejali spektakle pod milim nebom. »Obiskovalcem želimo Kolosej predstaviti tak, kot je bil nekdaj, ko je še služil kot arena,« je besede italijanskega ministra za kulturo Franceschinija po rimskem dnevniku Il Messaggero povzela nemška tiskovna agencija dpa.

Rimski amfiteater je namreč nekdaj imel v sredini leseni podij, zakrit z mivko. Pod njim so bili zgrajeni številni tuneli in prehodi, po katerih so gladiatorji prihajali v areno. Podij so iz amfiteatra, ki je bil dokončan leta 80, odstranili med izkopavanji v 19. stoletju.

Spomeniškovarstvena služba že pripravlja obsežen projekt, v sklopu katerega je predvidena izgradnja podija. Ko bo ta postavljena, nameravajo v Koloseju prirejati koncerte in druge dogodke, v kletnih prostorih pa načrtujejo ureditev muzeja. Financerja za realizacijo omenjenega projekta Franceschini še išče.

Kolosej ali Flavijski amfiteater velja za enega največjih arhitekturnih in inženirskih dosežkov rimske arhitekture. Graditi so ga začeli leta 72, njegova višina se giblje od 189 do 156 metrov. Pokriva območje 24.000 kvadratnih metrov, v njem pa je bilo prostora za 50.000 gledalcev. V Koloseju so skoraj 450 let prirejali gladiatorske igre in igre z živalmi pa tudi pomorske bitke in uprizoritve mitoloških dram.

Poleg Rimskega foruma je Kolosej danes ena največjih turističnih zanimivosti Italije. Letno v njem naštejejo pol milijona obiskovalcev.